

အကောလိက ဝိပဿနာ ဓမ္မကာထိက

မြင်းခြံ ဆရာတော်

ဦးဩ သ ဓ အ ရှင် မြတ်

ကုန်မြို့ အနောက်ပိန္နဲကုန်း သုခပဋိပဒါ ဓမ္မရိပ်သာ

ဦးဣန္ဒာ စာ ရ

အရှင်မြတ်တို့ ဟောကြားတော်မူအပ်သော

ဒေသနာများနှင့်

မိမိ၏အရာသာ

ဓမ္မသာက စာမင်္ဂလာ

ပြည်ခရိုင်

၇င်းတည်မြို့ (၆)လမ်း

သီရိဗုဒ္ဓလော စာပုံနှိပ်တိုက်တွင် ရိုက်နှိပ်၍

ဗုဒ္ဓေါဝါဒ ဓရိယ အသင်းက 'သန်း' က

တာဝန် ယူသည်။

အကောလိက ဝိပဿနာ ဓမ္မကာထိက

၆၄

အကာလိက ဝိပဿနာ ဓမ္မကထိက

မြင်းခြံ ဆရာတော်

ဦးဩ သ ဓ အ ရှင်မြတ်

ရန်ကုန်မြို့ အနောက်ပိန္နဲကုန်း သုခပဋိပဒါ ဓမ္မရိပ်သာ

ဦးဣန္ဒာ စာ ရ

အရှင်မြတ်တို့ ဟောကြားတော်မူအပ်သော

ဒေသနာများနှင့်

ဝိမုတ္တိအာရဿာ

ဓမ္မသာကဏ္ဍမင်္ဂလာ

ဦးဩဉ်ညွန့်

အမှတ်-၂၃၊ ကျောင်းလမ်း၊ မြေနီကုန်း

စမ်းချောင်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

ပုံနှိပ်သူ - - - ဒေင်္ဂါသန်း၊ (ယာယီ - ၀၈၆၃)
သီရိမင်္ဂလာပုံနှိပ်တိုက်၊
၆-လမ်း၊ ပေါင်းတည်မြို့။

ထုတ်ဝေသူ - ဒေင်္ဂါသန်း၊ (ကင်းလွတ်ခွင့်အမှတ်-၀၆၁၄)
သီရိမင်္ဂလာပုံနှိပ်တိုက်
၆-လမ်း၊ ပေါင်းတည်မြို့။
(ပြည်ခရိုင်)

ဘာသာရေးဆိုင်ရာ ခွင့်ပြုချက်အမှတ် (၂၄၈၉)

အကာလိက ဝိပဿနာ ဓမ္မကထိက

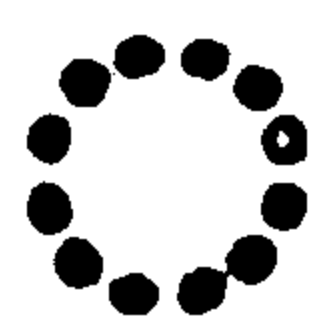
မြင်းခြံ ဆရာတော်

ဦးကြွသစ် အရှင်မြတ်

တဆင့် ဟောပြောသော

မဂ်ပေါက်ဖိုလ်ဝင်နိဗ္ဗာန်မြင်

တရားတော်ဒေသနာ

တတိယအကြိမ် ရိုက်နှိပ်သည်

စာအုပ်ရေ (၄၀၀၀)

၁၃၃၀ ခုနှစ်၊ ခါဆီလှ။

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ဦးပဉ္စင်းတို့လဲ ပရိယတ္တိစာပေကို အတတ်ကြီးမဟုတ်ခဲ့သော်လဲ ထိုက်တန်သလောက်တော့ သင်ကြား လေ့လာခဲ့ဘူးတယ်ပြောပါတော့။

ဦးပဉ္စင်း ၁၄-ဝါလောက် အရမှာ ပဋိပတ္တိ သာသနာတော်ကြီးက ထွန်းကားလာတော့ လူတွေရဲ့ နှုတ်ဖျားမှာ ရုပ်စကား- နာမ်စကားကလေးတွေ ပြောသံ- ဟောသံ အများဆုံး ကြားနေရပါတယ်။

တချို့ကလဲ သောတာပန်လောက်တော့ ဘာမှမခက်ပါဘူး၊ တထိုင်ထဲနှင့် ဖြစ်နိုင်ပါတယ်၊ ဆိုတဲ့ အသံတွေကိုလဲ စစ်ခေတ်က လေယာဉ်ပျံသံတွေ ကြားနေရသလို ဒကာတွေရဲ့ ပြောသံ ဟောသံ ကြားနေပါတယ်။

ဒါနဲ့ ဦးပဉ္စင်းလဲ စဉ်းစားမိပါတယ်-

ဒို့လဲ ပရိယတ္တိစာပေလောက်သာ ရင်မနေဘဲနဲ့ ပဋိပတ္တိ သာသနာ အထိ လိုက်စားသင့်တယ်၊ လေ့လာသင့်တယ်၊ ကျင့်သုံး ပွားများသင့်တယ်၊ ဒီလိုသာ မလိုက်စားရင်လဲ နွားနို့ရဲ့ အရသာကို မစားရဘဲ နွားသာကျောင်းပေးရတဲ့ အခစား နွားကျောင်းသားလို ဖြစ်နေမှတ်လို့ ဓမ္မပဒမှာ လာတဲ့အတိုင်း စဉ်းစားမိပါတယ်။

ကိုယ်မှာ မတတ်- စာမှာတတ်- ဂါဟ ကိုက်တတ်သည်။
စာမှာမတတ်- ကိုယ်မှာတတ်- ဂါဟ ပြတ်နိုင်သည်။

ဆိုတဲ့ - ပါဠိ ပါဠိသား နှင့် သံပေါက် လင်္ကာ ကဗျာ
ကလေးတွေကိုလဲ ကြားဘူးထားတော့၊ ဟုတ်တယ် ဒို့ဟာ
စာပေသာ ထိုက်တန်သလောက် သင်ဘူး၍ ကျင့်စဉ် တခု
အနေ နှင့် မကျင့်ခဲ့သေးဘူး၊ အချိန် မှီ ကျင့်ရင် ကျင့်၊
မကျင့်ရင် လူတွေရဲ့ နောက်ကောက် ကျရောက်တော့ မှာ
ဘဲလို့ စဉ်းစားမိပြန်ပါတယ်။

ဒါနဲ့ ပဋိပတ္တိ ကျင့်စဉ် တခုလောက် လိုချင်လာတယ်။
ကျင့်ကြံ ကြိုးကုတ် အားထုတ်ပွားများလိုစိတ်တွေ ယိုဖိတ်
လာတယ်၊ ယိုဖိတ်လာတဲ့အတိုင်း ဓမ္မပဒ ကျမ်းကိုဆွဲကိုင်
ကြည့်မိပါတယ်။

ဓမ္မပဒကျမ်းကို ကြည့်တော့ ဟောရင်း ပြောရင်း နဲ့
ဟောတဲ့- ပြောတဲ့ ဂါထာရဲ့ အဆုံး သောတာပန် စသည်
တည်ကြောင်း “ဓမ္မသဝန ပရိယောသာနေ” “ဂါထာပရိ
ယောသာနေ သောတာပတ္တိဖလာဒိနိ ပါပုဏီသု” ဆိုတဲ့
ပါဠိတွေကို တွေ့ရတော့ကာ၊ တရားကို ကိုယ်တိုင် လုပ်မှ
ချည်း နိဗ္ဗာန်ရနိုင်တာမဟုတ်ဘူး၊ တထိုင်ထဲနှင့် သိမြင် နား
လည်အောင် ဟောပြောနိုင်တဲ့ ဆရာကောင်း နှင့် တွေ့ရင် လဲ
နိဗ္ဗာန်ရမှာဘဲဆိုတဲ့ တွေးထင်မှုဟာ စိတ်ထဲမှာ (ခေတ်သုံး
စကားနဲ့ပြောရရင်- ဦးကျောက်ထဲမှာ) ပေါ်ပေါက် လာပါ
တယ်။ လုပ်မှ ရမယ်ဆိုတာလဲ ယုံကြည်ပါတယ်၊ နာကြား
ရုံမျှ နှင့် နိဗ္ဗာန် ရနိုင်တယ်၊ တမင် တဖိုလ် ရနိုင် တယ်၊
ရကောင်းတယ် ဆိုတာကိုလဲ ယုံကြည်စိတ်ရှိခဲ့ပါတယ်။

ဘာကြောင့်ယုံကြည်သလဲဆိုတော့လျှင် ပင်ပန်းဆင်းရဲ
စွာ ကျင့်ကြံ ကြိုးကုတ် အားထုတ် ပွားများကာ နိဗ္ဗာန်
ရောက်သွားကြတဲ့ အသျှင်ယသ စသော ပုဂ္ဂိုလ်တွေ-

နာကြားရုံမျှ နှင့် နိဗ္ဗာန် ရရောက် မျက်မှောက် ပြုသွား
ကြတဲ့ အင်္ဂုလိမာလ၊ သန္တတိအမတ်စသော ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို
ထောက်ဆ၍ ယုံကြည်ခြင်းမျိုးဖြစ်ပါတယ်။

တချို့ကလဲ ပါရမီကြောင့် အလွယ်တကူသိမြင်သွားကြ
တာလို့ ပြောကြပါတယ်။ ဟောသူလဲ-ဘုရား၊ နာသူကလဲ
ပါမီရှင်တွေဖြစ်လို့-ဟု ပြောကြားလေ့ရှိကြပါတယ်။

ဒီလို ပြော ဆို ခြင်း ကို တော့ ဦးပဉ္စင်းအနေ နှင့် လုံးဝ
လက်မခံခဲ့ပါ။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ရှေးကထက်အရာရာ
အသိဉာဏ်တွေ တိုးတက်နေကြတဲ့ ကမ္ဘာ့ လူသားထု ကို
ကြည့်လို့ဘဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီလောက်ပြောလျှင် ဦးပဉ္စင်း ရဲ့ မူလ စိတ်ဓါတ် နှင့် ယုံ
ကြည်ချက်ကို ပရိသတ်များ သိသာ ထင်ရှားလောက်ပါပြီ။

ဆုံး ဖြတ်ချက်။

ပဌမအဆင့် တထိုင်ထဲ နှင့် သို့မဟုတ် ၇-ရက်၊ ၇-လ၊
၇ နှစ် မထိုင်ရဘဲ နာကြားရုံမျှ နှင့် တမင် တဖိုလ် ရရေး၊
နိဗ္ဗာန် မျက်မှောက် ပြုတတ်ရေး တရားကိုရှာမယ်၊ ရှာလို့မှ
မတွေ့လျှင် တနှစ်။ ၂-နှစ်လောက် တရားထိုင်ကြည့်အုံးမယ်
ထိုင်ကြည့်လို့မှ မရလျှင် လူထွက်ပြီး ငါးပါးသီလ လောက်
တော့ လုံခြုံအောင် စောင့် ထိန်း ကာ နေ တော့ မယ်-လို့
တယောက် ထဲ ဆုံးဖြတ်မိပါတယ်။

နတ်တို့ဖန် ရေနန်အသင့် ကြာအတင့်-ဆိုတာလို၊ နာကြား
ရုံမျှနှင့် နိဗ္ဗာန် ရ-ဆိုတဲ့ ကျောက်ဆည်မြို့ က ကျောက်
သင်္ဘော ဆရာတော်ကြီး ထံ ဒကာ တယောက်က ပင့်လို့
ယောက်သွားပါတယ်။

အဲဒီ ဆရာတော်ကြီး ဟောကြားတဲ့ တရားတော် ကို
၁၅-ရက်တိတိ နေ့ရောညဉ့်ပါ နာယူခဲ့ပါတယ်။

ဦးပဲခူး နာယူခဲ့ရတဲ့အတိုင်း ပရိသတ်များအား တင်ပြ
ရပါက အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါတယ်။

လောကီအာရုံတွေနှင့် ဦးပဲခူး ကလေးရဲ့စိတ်နဲ့ မထိ
အောင်နေ၊ အဲဒီလို နေတတ်ခဲ့ပါလျှင် ဦးပဲခူး ကလေး တို့
လိုချင်တဲ့ နိဗ္ဗာန် ရောက်ပြီးသား ဖြစ်-ဖြစ်နေပါရော၊ ကဲ
နေတတ်သလား- မနေတတ်ဘူးလား ဆိုတာ သိရအောင်
ကိုယ်တိုင် နေကြည့်ပေတော့-လို့ အမိန့်ရှိလိုက်တော့--

စိတ် ဆိုတာ တအာရုံပြီး တအာရုံကူးပြောင်းပြေးလွှား
နေတတ်တဲ့အမျိုးမို့ လောကီ အာရုံတွေ နှင့် မိမိ စိတ် နှင့်
မထိအောင် မနေတတ်ပါဘုရား-လို့ လျှောက်ထားတော့
ကာ-

ဆရာတော်ကြီးက၊ အာရုံဆိုတာ နဂိုက ရှိနှင့်ပြီးသား
မဟုတ်ပါဘူး၊ မိမိစိတ်က အာရုံပြုမှ ရှိတာမျိုးပါ၊ အရှင်
ဘုရားစိတ်က အာရုံပြုမှ ရှိတာမျိုးပါ၊ စိတ်ကသာ အာရုံ
မပြုဘူးဆိုလျှင် အာရုံဆိုတာ မရှိပါဘူး။

အာရုံမရှိတာကို မဆိုထားနဲ့ အာရုံပြုတတ်တဲ့စိတ်ကိုက
အာရုံ မပြုခင်က မရှိနှင့်ပါဘူး၊ ရှိပြီးသား မဟုတ်ပါဘူး။

ရှိပြီးသား မဟုတ်ဘူးဆိုတာ ဘယ်သဘောလဲ ဆိုလျှင်၊ အရှင်ဘုရား မလာခင်က ဒီကျောင်းမှာ အရှင် ဘုရား မရှိ သလို ပမာပေါ့။

စိတ်ဆိုတဲ့ အမျိုးဟာလဲ မဖြစ်ခင်က မရှိနှင့်ဘူး။

စိတ်ကိုကမှ မရှိနှင့်ဘဲ စိတ်ဖြစ်မှ ဖြစ်ပေါ်လာရမဲ့ အာရုံ တွေဆိုတာလဲ ဘယ်မှာရှိကြပြီးသားဟုတ်မှလဲ။

အရှင်ဘုရား သိန်းထီပေါက်မှ တိုက်တည်မယ် ဆိုလျှင် အရှင်ဘုရားမှ သိန်းထီမပေါက်သေးဘဲနှင့် သိန်းထီပေါက် မှ တည်ဆောက်မဲ့ တိုက်ဟာ ဘယ်မှာ ရှိအုံးမှာလဲ။

အဲဒီ အမြဲမရှိတဲ့ အနိမိတ္တ အနိစ္စလက္ခဏာ၊ နဂိုကဆိတ်သုဉ်း နေတဲ့ သုညာ အနတ္တလက္ခဏာ ကို အရှင်ဘုရားဉာဏ်နဲ့ မြင် အောင်ကြည့်ခဲ့ပါ။ ဒါမှ လောကီအာရုံတွေနဲ့ အရှင်ဘုရား ရဲ့ စိတ် မထိအောင်—မတွေ့အောင် နေတတ်မှာ။

စိတ် ဆိုတာ ဘယ်စိတ်မဆို နဂိုမူလ အစက ဖြစ်ပြီး အနေနှင့် မရှိဘူး။ ဖြစ်ပြီးသား အနေ နှင့် မရှိလျှင် ဘယ် အနေနှင့်ရှိသလဲ ဆိုတော့ အဖြစ်ကင်း-တဲ့ အနေနှင့်ရှိတာပေါ့ ၎င်း အဖြစ်ကင်းတဲ့ အနေနှင့် ရှိပုံကို မိမိဉာဏ်နဲ့ မြင်အောင် ကြည့်ခဲ့ရတယ်။

အဲဒီ အဖြစ်ကင်းတဲ့ အနေနှင့် ရှိပုံကို ကိုယ်ပိုင် ဉာဏ် နှင့် ကိုယ်တိုင် မြင်မှ၊ နောက်မှ ဖြစ်လာကြမဲ့ စိတ်တွေရဲ့ ဖြစ်ပုံ အကြောင်းစုံကို သိမြင်မှာဖြစ်တယ်။ ခုတော့ အရှင်ဘုရား တို့က အဖြစ်ကင်းရာကို ရှေးဦးစွာ သိမထားကြဘူး။

အဖြစ်ကင်းရာ သဘောကို ရှေးဦးစွာ သိမြင်ထားကြ တော့ကာ၊ ဖြစ်လာမှချည်း သိ သိ နေကြပါရော။

ခု- တပည့်တော်များ ဟောကြားတာကတော့ အဖြစ် ကင်းရာ တရားက ရှေးဦးစွာ ရှိတာမှန်လို့ မိမိတို့ ဥာဏ် နှင့် ရှေးဦးစွာဘဲ သိထားကြပါလို့ ဟောကြားခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

အဖြစ်ကင်းရာ ကို သိထား ကြလျှင်၊ ဖြစ်--ဖြစ် လာတဲ့- တရားတွေကို မသိချင်ပါဘူးဆိုလို့ မရကောင်းပါဘူး၊ ဖြစ်- ဖြစ်လာတဲ့ တရားတွေကိုသာ အနိစ္စ-မမြဲဘူး၊ ဒုက္ခ-ဆင်းရဲ တယ်လို့ ဟောရခြင်း၊ သုံးသပ်ရခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

အဖြစ်ကင်းရာ သို့သာ ဥာဏ်က ရောက်-ရောက်နေလျှင် အနိစ္စ-ဒုက္ခ တို့ရဲ့ အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ရာကို၊ ဝါ-လွတ်ရာကို မြင်သွားကြပါလိမ့်မယ်။

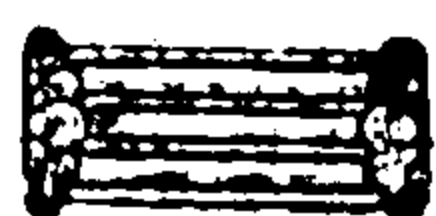
စိတ်ဖြစ်မှ အာရုံဖြစ်မယ်။

အာရုံပေါ်ကိုမှ၊ ကာမဂုဏ်က မှီ၍ ဖြစ်ရတယ်။

လောဘ၊ဒေါသ၊သောက၊ပဋိဒေဝတွေ ဖြစ်ကြရတယ် အဲဒီတရားတွေ ဖြစ်လာကြမှ အနိစ္စ-ဒုက္ခတွေ (ဝမ်းတွင်း ပါ အနာရောဂါလို) ကပ်လျက် ပါလာကြတယ်။

ဒီလိုသာ ဥာဏ်နှင့် မမြင်သေးလျှင်တော့ အနိစ္စ မြင် တယ်ဆိုတာ မဟုတ် မမှန်ပါဘူး။ မမြဲတဲ့စိတ်က လုပ်ကြံ မြင်နေတယ်လို့ သာ မှတ်ပါ။

ရွှေသမင် တံလျှပ်ကို ရေထင်ပြီး လိုက်ဟပ်နေခြင်းမျိုးပါ။

ဓမ္မ နှင့် ဓမ္မာရုံ

ကောင်း-ကောင်း ဆိုးဆိုး အမျိုးမျိုး အစားစား အများ
အပြား ရှိကြတဲ့ တရားတွေဟာ ဓမ္မတွေသာ မှန်နေတယ်။
အဲဒီ ဓမ္မတွေကို မိမိတို့ စိတ်က အာရုံပြုတဲ့ အခါမှ ဓမ္မာရုံ
အနေနှင့် ဖြစ်လာကြတာ အမှန်ပါ။

နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ သဘောဟာလဲ မဂ်စိတ်-မဂ်ဉာဏ် မရခင်
ဓမ္မသဘောသက်သက်အနေနှင့် ရှိပါတယ်။

မဂ်စိတ် မဂ်ဉာဏ် ဖြစ်မှ-
ဓမ္မာရုံ ထိုက်လာပါတယ်။

သတ္တဝါတွေက နိဗ္ဗာန်ကို တော့ လိုချင်နေကြတယ်။
နိဗ္ဗာန်ကို လိုချင်လျှင်၊ လောကမှာ ဓမ္မသဘာဝအလျောက်
ဖြစ်မြောက်ပြီးကာ ပျက်စီးရာသို့ အစဉ် သွားနေကြတဲ့ ဓမ္မ
တွေနဲ့ စိတ်နဲ့ မထိစေနဲ့ အဲဒီအကျင့်ကို ကျင့်ပေး။

ခုတော့ အဲဒီ အကျင့်ကို တော့ မကျင့်ဘဲ လောကမှာ
ရှိကြတဲ့ ဓမ္မတွေနဲ့ မိမိတို့ရဲ့ စိတ်နဲ့ ထိထိနေတဲ့ အကျင့်
တွေ တွေ့နေတဲ့ အလေ့အကျင့်တွေကိုသာ ကျင့်ကျင့် နေ
ကြလို့ သံသရာထဲ တဝဲလည်လည် ဖြစ်နေကြတာအမှန်ပါ။

ပြုကျင့်မှု ၃ မျိုး

ကိုယ်ဖြင့် ပြုကျင့်ခြင်း၊

နှုတ်ဖြင့် ပြုကျင့်ခြင်း၊

စိတ်ဖြင့် ပြုကျင့်ခြင်း - ၃ မျိုးရှိတယ်။

လုပ်သမျှ ဒုက္ခဆိုတာ အဲဒီ ပြုကျင့်မှု သဘောကို ထင်
ရှားအောင် ဟောခြင်း ဖြစ်တယ်။

ပကတိ အတိုင်း အဖြစ်ကင်းရာ ကို အာရုံပြု၍ နေတတ် ပါလျှင်—

အဖြစ်ကင်းရာ နှင့် မိမိ စိတ်နှင့် တွေ့အောင်နေတတ်ခဲ့ပါ လျှင် အထက်ပါ ပြုကျင့်မှု ၃-မျိုးဟာ ဖြစ်ခွင့်မရတော့ပါ တူး၊

ဆိုလိုရင်းကတော့

အဖြစ်ကင်းရာ ကိုသာ အာရုံပြုတဲ့ အရိယာတို့ရဲ့ အကျင့် ကို ကျင့်ပါလေ။

ဖြစ်ပေ—ဖြစ်ပေ—နေကြတဲ့ တရားတွေကို အာရုံပြု၍ ကျင့်တဲ့ ပုထုဇဉ် များရဲ့ အကျင့်ကို မကျင့် ကြ နှင့် - ဟု ကျောက်သင်္ဘောဆရာတော်ကြီး ဟောကြား ပြသခဲ့သော တရားကို မှတ်သားမိခဲ့တဲ့အတိုင်း ပရိသတ်များအား တင် ပြလိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

အဖြစ်ကင်းရာက - နိဗ္ဗာန်။

သိမြင်တာက - မဂ်ဉာဏ်။

“ကာယေန အမတံ ဓါတုံ ဖုဿတိ” အရ အလုံးစုံသော အဖြစ်ကင်းရာနဲ့ မိမိတို့စိတ်နဲ့ တွေ့အောင် နေတဲ့ အလေ့ အကျင့်ကို လေ့ကျင့်နိုင်ကြပါစေ။

အနုတ္တမြင် - အတ္တစင် - ဤတွင် မဂ်ရ၏

ယခု - တရားနာ လာကြတဲ့ ဒါယကာ ဒါယိကာမ
အပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့-

နိဗ္ဗာန်ကို အလိုရှိခဲ့ပါလျှင် အနိစ္စ-ဒုက္ခ-အနတ္တ ဆိုတဲ့
လက္ခဏာရေး သုံးပါးကို ထင်မြင်အောင် ရှု-ဆင်ခြင်ရမယ်။

ဘယ်လိုဆင်ခြင်ရမယ်ဆိုတော့-

မိမိတို့ ရရှိလာတဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ကြီးဟာ မမြဲဘူး - မမြဲဘူး
ဆိုတာ ဖြစ်ပြီး ပျက်စီးနေတဲ့ သဘော ပါဘဲ။ အဲဒီ မမြဲတဲ့
သဘောကို ဆင်းရဲလို့လဲ ခေါ်ပါတယ်။ အစိုးမရဘူးလို့လဲ
ခေါ်ပါတယ်။

မမြဲတာကို....အနိစ္စ၊

မမြဲတာကို....ဒုက္ခ၊

မမြဲတာကို....အနတ္တ - ဟု

နာမည် သုံးမျိုးနှင့် ခေါ်ထားခြင်းဖြစ်ပါတယ်။

ဒီ ခန္ဓာကိုယ်ကြီးဟာ တနေ့ သေမှာဆိုတာ ယုံကြည်
ကြတယ် မဟုတ်လား။

ဒီလို ယုံကြည်ကြလျှင် ခန္ဓာကိုယ်ရုပ်တရားကြီးအတွက်
နောက်ထပ် အနိစ္စလက္ခဏာ ရှုစရာမလိုတော့ပါဘူး။

ခန္ဓာကိုယ်ကြီးဟာ ဖြစ်-ပျက်နေတာ ကောက်မှန်တယ် လို့
ယုံကြည် စိတ်ချပြီးတဲ့ နောက်၊ စိတ်, စေတသိက် ခေါ်တဲ့
နာမ်တရားတွေကို ရှုစရာ ကျန်ပါသေးတယ်။

ဒီ ခန္ဓာကိုယ် ရုပ်တရားကြီးကို မှီ၍၊ ကောင်း - ကောင်း
ဆိုး ဆိုး အမျိုးမျိုးသောစိတ်တွေ ဖြစ်နေကြတယ် မဟုတ်
လား။

တခါတလေ ကောင်းတဲ့စိတ်တွေ ဖြစ်လိုက်၊

တခါတလေ မကောင်းတဲ့ စိတ်တွေ ဖြစ်လိုက်နှင့် ဖြစ်နေ
ကြတယ်မဟုတ်လား။

ကောင်းတဲ့စိတ်တွေချည်း အမြဲဖြစ်နေကြသလား ဆိုလျှင်-
ကောင်းတဲ့စိတ်တွေချည်းလဲ အမြဲမဖြစ်ပါဘူး။

အမြဲမဖြစ်တဲ့ သဘောကို ဉာဏ်ရောက်အောင် ကြည့်ရှုခဲ့
ကြပါ။

ဆိုးတဲ့စိတ်တွေချည်း အမြဲဖြစ်နေကြသလား ဆိုလျှင်-

ဆိုးတဲ့စိတ်တွေချည်းလဲ အမြဲ မဖြစ်ပါဘူး။

အဲဒီ အမြဲမဖြစ်တဲ့သဘောကို ဉာဏ်နဲ့မြင်အောင်ကြည့်ခဲ့ကြ

ကောင်းစိတ်မဖြစ်၊ ဆိုးစိတ်တွေ ဖြစ်နေတယ်၊ လို့ ဒီလိုလဲ
အယူမရှိပါနဲ့ ၊ အမြဲမဖြစ်တဲ့ သဘောကိုသိစေလိုတယ်။

အမြဲမဖြစ်တာကိုမြင်မှ မဖြစ်ရာကြီး မြဲနေတာကို အလွယ်
တကူ သိကြမှာ။

တနည်း။ အဖြစ်ကင်းရာကြီး မြဲနေတာကို အလွယ်တကူ
သိကြမှာ။

စိတ်ဘို့မည်သည်မှာ၊ ဘယ်စိတ်မှ အမြဲဖြစ်ရိုးထုံးစံ မရှိ
ပါဘူး၊ အမြဲမဖြစ်ပါဘူး။

အမြဲ မဖြစ်လျှင် အဖြစ်ကင်းနေတဲ့ သဘောဟာ ကေန
ထင်ရှား ရှိနေပါတယ်။

အနာရောဂါ မရှိလျှင် ကျန်းမာတဲ့ သဘောဟာ ကေန
ထင်ရှား ရှိသလိုပါပဲ။

တရားရှာတဲ့ ယောက်ီတွေ ဟာ များ သော အား ဖြင့်၊
ဖြစ်တဲ့ ပျက်တဲ့ 'အပေါ်'မှာသာ ဉာဏ်ရောက် နေတတ်ကြ
ပါတယ်။

အဖြစ်ကင်းတဲ့အပေါ် ညဏ်ရောက်သုကာ နဲနေကြပါတယ်။

ဒါ့ကြောင့် မဖြစ်ပေါ်မှီက မဖြစ်ပေါ်တဲ့ အတိုင်းတိုင်း
မြင်အောင် ကြည့်ခဲ့ကြ၊ ရှုခဲ့ကြ၊ ခဏခဏ သတိ ပေးခဲ့ရ
ပါတယ်။

ကောင်းတဲ့စိတ်တွေက အမြဲဖြစ်ပြီးသား မရှိဘူး။

ဆိုးတဲ့စိတ်တွေလဲ အမြဲ ဖြစ်ပြီး မရှိဘူး။

နဂိုက မရှိဘူး - အစကလဲ မရှိဘူး။

စည် - မောင်း - ခေါင်းလောင်းထဲမှာ နဂိုက အသံ မရှိ
သလို မရှိပါဘူး။

နဂိုက မရှိလျှင် မရှိသလိုမြင်ရမှာ ဖြစ်တယ်။

မရှိအောင်ပြုလုပ်ရမှာ မဟုတ်ဘူး။

နဂိုမူလ နိရောဓ တရား။

နဂိုမူလ သုညတ တရား။

နဂိုမူလ သုညတ တရား ကို မသိ မမြင် ကြ လေ တော့
ကောင်းတဲ့- ဆိုးတဲ့ စိတ်တွေ ခန္ဓာကိုယ်ကြီးထဲမှာ အူတွေ
အသဲတွေလို အမြဲရှိတယ်လို့ ထင်ကြပါရော။

အမြဲ ရှိတယ် ထင်ကြ တော့ - မရှိအောင်၊ ချုပ်အောင်၊
ငြိမ်းအောင်၊ ပြုလုပ်ကြပါရော။

ပြုလုပ်တော့ ပြုလုပ်မှု ဒုက္ခတွေ ပိုလာပါရော။

သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ ဒုက္ခာ ဆိုတာ - အဲဒီ သဘော့ကို ပြော
တာပါ။

နဂိုမူလ သုညတ တနတ္တ တရားကို မသိ မမြင် ကြလေ
တော့၊ အရှိထင်ပြီး၊ ငါ့အနေ - သူ့အနေ နဲ့ မရှိအောင်၊
ကုန်အောင်၊ ခမ်းအောင်၊ ချုပ်အောင်၊ ငြိမ်းအောင်၊ ပြုလုပ်
ကြပါရော။

ငါ့အနေ အတ္တ၊ သူ့အနေ အတ္တ နိဿ သဘောတွေ စွဲ ကပ်လာကြပါရော၊ ငါ့စွမ်းထုတ်မှုတွေ ပိုလာကြပါရော။

အတ္တ-ဆိုတာ။ ငါ့အနေ နှင့် မဖြစ်အောင်၊ ဖြစ်အောင် မငြိမ်းအောင်၊ ငြိမ်းအောင် အစွမ်းထုတ်တဲ့ သဘောပါဘဲ။

ပကတိ လုံးလုံး ကင်းသုဉ်း နေတဲ့ သုညတ အနတ္တ ကို မမြင်လို့ အတ္တ ဆိုတဲ့ တရားက အပို ဝင်လာခြင်းပါဘဲ။

စည် မောင်း-ခေါင်းလောင်းများရဲ့ အသံ မရှိတာကို သိ ချင်လို့ရှိလျှင် နဂိုပကတိအတိုင်းကြည့်ရှုရတယ်။ အသံတွေ က တီးခတ်လိုက်လျှင် ရှိ-ရှိလာတယ်ဆိုပြီး နောင်မရှိအောင် မနားမနေ တအားပေပြီး တီးထုတ်ပြစ်ရမှာ မဟုတ်ဘူး။

အဲဒီပမာလို၊ စည်ကြီးနှင့် တူတဲ့ ခန္ဓာ ကိုယ်ကြီးထဲက ရံခါ ကောင်းတဲ့ စိတ်၊ ရံခါ မကောင်းတဲ့ စိတ်တွေ ဖြစ်၍ ဖြစ်၍လာကြတယ်။ နောင် လုံးဝ မဖြစ်အောင် ပြုလုပ် အား ထုတ်ပစ်လိုက်အုံးမယ်။ ပြုလုပ် အားထုတ်တယ် ဆိုလျှင် တော့ ပြုလုပ် အားထုတ်မှု သင်္ခါရ ဒုက္ခတွေ တိုး တိုး လာ မှာ အမှန်ဘဲ။

ငါ့စွမ်းထုတ်လျှင်တော့- ငါ့စွမ်းထုတ်မှုအတ္တတွေ ပိုလာ မှာ မလွဲဘူး။

ဒါကြောင့်၊ နဂိုမူလ နိရောဓ တရားကို မြင်ကြပါ။

နဂိုမူလ သုညတ တရားကို မြင်ကြပါ။

မြင်တဲ့အတိုင်းလဲ ကျင့်သုံး နေထိုင်ကြပါ။

အကျင့်ဆိုတာ ပြုလုပ်ပြီး ကျင့်တဲ့ အကျင့်ရယ်။

သိမြင်ပြီး ကျင့်တဲ့ အကျင့်ရယ်လို့ နှစ်မျိုးရှိတယ်။

ကံလမ်း-ဥာဏ်လမ်း လို့ လဲ ခေါ်တယ်။

ဘုရားမဖြစ်ခင် ဘုရားလောင်း နှင့်တကွ နတ်,လူ,ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတွေကျင့်တဲ့အကျင့်ဟာ ဉာဏ်လမ်းမဖက်-ကံလမ်း သက်သက်ဖြင့် ပြုလုပ်ပြီးကျင့်တဲ့အကျင့်တွေသာ ဖြစ်တယ်။

ဘုရား ဖြစ်ပြီးတဲ့ နောက် ကျင့်တဲ့ အကျင့်တွေကတော့ ကံပေါ်မှာ ဉာဏ်တော်ဖြင့် တွဲဖက်၍ ဝါ-အုပ်စီး၍ ကျင့်တဲ့ အကျင့်တွေ ဖြစ်ပါတယ်။

ယခု ဦးပဉ္စင်း ဟောကြားနေတဲ့ တရားတော်ဟာလဲ ကံ လမ်းမဖက်- ဉာဏ်လမ်းသက်သက် ဟောတဲ့ တရား ဖြစ်ပါတယ်။

ကောင်းကောင်း ဆိုးဆိုး အမျိုးမျိုးသော စိတ်တွေဟာ လုံးဝမရှိဘူး လို့ ဟောတာမဟုတ်ပါဘူး။

အူတွေ အသဲတွေလို အစုလိုက် အပြုံလိုက် ခန္ဓာ ကိုယ် ကြီးထဲမှာရော ပြင်ပ လောကမှာ ရော.... အမြဲ မရှိဘူး လို့ ဟောခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

အမြဲ မရှိလျှင် မရှိတဲ့ နဂိုပကတိ အတိုင်း သိ မြင်ကာ နေထိုင်သွားကြပါလေ။

အမြဲ မရှိပါကလား ဟု ၎င်း။

နဂိုမူလ သုညတ တရားပါ ကလား-ဟု ၎င်း။

သိမြင် သဘောပေါက် ဉာဏ်ရောက်ပါက မရှိအောင် ကုန်အောင်၊ ခမ်းအောင် ငြိမ်းအောင် ဆိုပြီး ငါ့အနေ သူ့ အနေနှင့်ကမင်ပြုလုပ်အားထုတ်မှု အတ္တဒိဋ္ဌိ စင်သွားပါတယ်

၎င်းအတ္တဒိဋ္ဌိရဲ့ စင်ရာဟာ နိဗ္ဗာန်ပါဘဲ။

နိဗ္ဗာန်မြင်တဲ့ဉာဏ်ဟာ ပထမ မဂ်ဉာဏ်အစစ်ပါဘဲ။

အနတ္တ မြင်, အတ္တ စင်, ဤတွင် မဂ်ရ၏။

‘ဘာကြောင့် ဖြစ်သလဲ’

နဂိုမူလ သုညတ အနတ္တတရား မှန်ပါလျက်—

ကောင်း ကောင်း- ဆိုး ဆိုး အမျိုးမျိုး သော စိတ် တွေ
ဘာကြောင့် ဖြစ်လာရသလဲ ဆိုတော့—

စက္ခု နှင့် ရူပ နှင့် တွေ့ဆုံလို့ စက္ခုဝိညာဏ်စိတ်ဖြစ်တယ်
(လ)မန နှင့် ဓမ္မ နှင့် တွေ့လို့ မနောဝိညာဏ်စိတ် ဖြစ်တယ်၊
မသင့်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းလို့ မကောင်းတဲ့ စိတ်တွေ
စေတသိက်တွေ ဖြစ်တယ်။

အသင့်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းလို့ ကောင်းတဲ့စိတ် စေတ
သိက်တွေ ဖြစ်တယ်လို့၊ ဖြစ်ပုံကိုလဲ ဘုရားရှင် ဟောကြား
တော်မူခဲ့ပါတယ်။

စည်- မောင်း- ခေါင်းလောင်းသံ များ ဟာ တီး ခတ်
ထိခိုက်ဒိလို့သာ မြည်လာတယ် ဆိုတဲ့ သဘောပါဘဲ။

ဖြစ်တဲ့ ပျက်တဲ့ တရားကို နှလုံးသွင်းလျှင်—

ဖြစ်တဲ့ ပျက်တဲ့တရားကို နှလုံးသွင်းတဲ့စိတ်။

အာရုံပြုလျှင် အာရုံပြုတဲ့ စိတ်။

ကြံစည်လျှင် ကြံစည်တဲ့ စိတ်။

တွေးလျှင် တွေးတဲ့ စိတ်တွေဖြစ်ကြပါတယ်။

အဲဒီ စိတ်တွေဟာ အကောင်းဟူက မြို့မျှ မပါ ပါဘူး။

ဘာကြောင့်လဲ ဆိုလျှင် ဖြစ်လာတဲ့စိတ် မှန်သမျှ အကုန်
လုံး ပျက်ရသောကြောင့်ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီ ဥဒယဗ္ဗယ ဥာဏ်လောက်တွင် သောင်တင် မနေကြနဲ့
အဲဒါ အောက်ဘန်းစား ဝိပဿနာဥာဏ်ခေါ်တယ်။

အထက်တန်းကျကျ မြင်နည်း။

ကောင်း ကောင်း ဆိုးဆိုး အမျိုးမျိုးသောစိတ်တွေကို

မဖြစ်အောင် မလုပ်ကြနှင့်၊ မဖြစ်ရာကိုသာ မြင်ကြပါ။

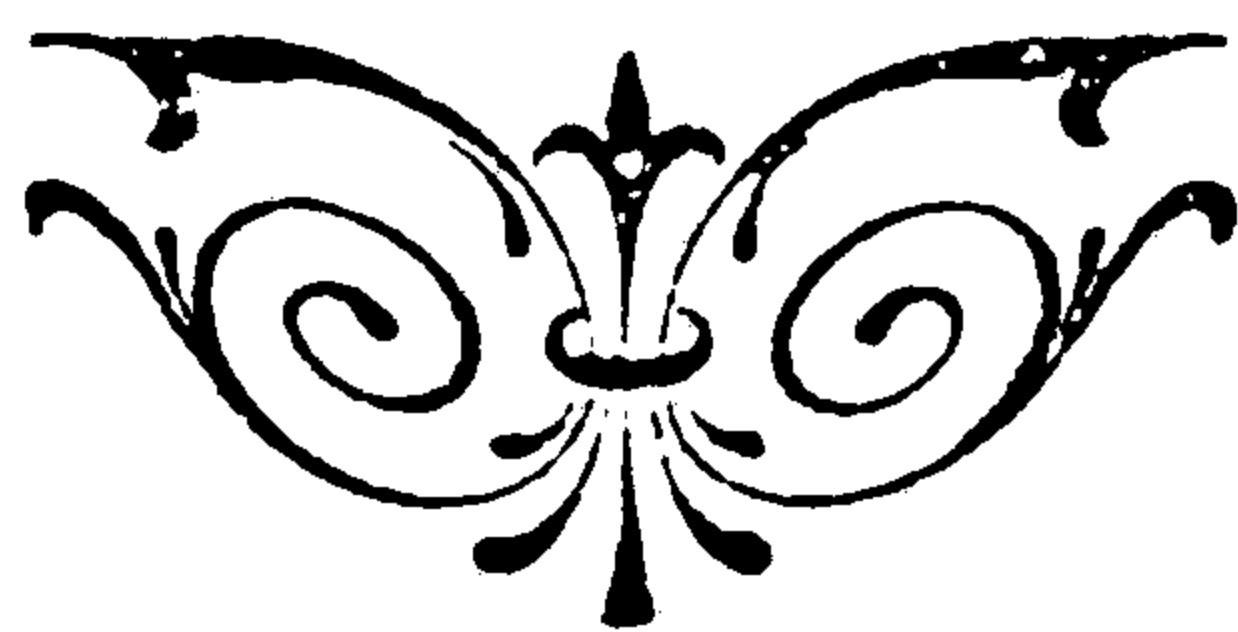
ချုပ်အောင် မလုပ်ကြနှင့်၊ ချုပ်ရာကိုသာ မြင်ကြပါ။

ငြိမ်းအောင် မလုပ်ကြနှင့်၊ ငြိမ်းရာကိုသာ မြင်နေပါလို့

တိုက်တွန်းရင်း တရားပွဲကြီး အပြီးသတ်လိုက်ပါတယ်။

သုခိတာ ဟောထ ဒုက္ခာ မုဉ္ဇထ။

ဆင်းရဲ လွတ်မြောက်၊ ချမ်းသာ ရောက်ကြပါစေကုန်။

ခေတ်မှီ
ပုံနှိပ်လုပ်ငန်းအတွက်
အကောင်းကြုံရသူများ

အနီးသစ်သော

ပေါင်းတည်မြို့ ၆-လမ်း

သီရိမင်္ဂလာစာပုံနှိပ်စက်

သို့

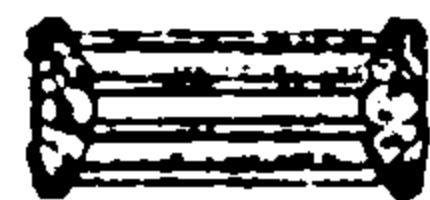
ကြွခဲ့ပါ

မိတ်ဆွေတို့လိုအင်ဆန္ဒ

ပြည့်ဝစေရမည်။

တရားသိရေး ဥာဏ်ကြည်ရေးဖြင့်
ဓမ္မပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး ဆွေးနွေးဝေဖန်တရားသံ
မင်္ဂလာ

ဓမ္မသာကန္တာမင်္ဂလာ။

ဦးဘသောင်း ခင်ဗျား၊ ကျောက်ဆည်မြို့ ကျောက်
သင်္ဘော ဆရာတော်ကြီးက စိတ်၊ စိတ်အတိုင်းထားဟူ၍၎င်း
အလုံးစုံသော သန္တတတရားတို့ရဲ့ မပေပါပေါက်မှီက မပေပါ
ပေါက်တဲ့ အတိုင်းတိုင်း မြင်အောင်ကြည့်၊ အဲဒါ နိဗ္ဗာန်ဘဲ
ဟူ၍၎င်း၊ နောက်တစ်ခုက လုပ်သမျှ ဒုက္ခဟူ၍၎င်း၊ ကျွန်
တော် ကိုယ်တိုင် မနာရသေး သော် လည်း အကာလိက
ဝိပဿနာဓမ္မကထာကိစ္စခံ မြင်းခြံဆရာတော် ရေးသားခဲ့တဲ့
မင်္ဂပေါက်ဖိုလ်ဝင် နိဗ္ဗာန်မြင် ဆိုတဲ့ စာအုပ်ကလေး ကျွန်တော်
တွေ့မြင် ဘတ်ရှုဘူးပါတယ်။

အဲဒီ အထဲမှာ ကျွန်တော်စောစောက ပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း
ရေးသားထားဒါကို တွေ့ရပါတယ်၊ အဲဒါကိုတွေ့တော့ကာ
ကျွန်တော်တို့ တွေ့ကြုံ ကြားနာရဘူးခဲ့တဲ့ ဆရာတော်တွေ
ဟော ကြား ခဲ့ ပုံ နဲ့၊ ဗမာ ပြည်မှာ နေ-တဆူ၊ လ-တဆူ
ကြော်ကြားထင်ရှားခဲ့တဲ့ ဒီပဲရင်းဆရာတော်၊ လယ်တီဆရာ
တော်ကြီးများ ပြုစု ရေးသားခဲ့တဲ့ ကျမ်း အစောင် စောင်နဲ့
သဘော အယူ အဆ ခြင်း ကွဲပြား ခြား နား နေတယ်- လို့
ကျွန်တော် ထင်မြင်ပါတယ်။

ဒါ့ ကြောင့်လဲ ကျောက်သင်္ဘော ဆရာတော် ကြီး နဲ့ ၄-နှစ်၊ ၅-နှစ်၊ အတူတူနေ အတူတူ တွဲပြီး တရား ပွဲ တွေ လက်ခံကာ “လုပ်ရေးမပါ၊ သိရေးသာအဓိက၊ သိရေးသာပဓာန” ဆိုပြီး သာသနာပြုနေတဲ့ ဦးဘသောင်း နဲ့ ယခုလိုတွေ့ကြုံရ တဲ့အခါကျွန်တော်တို့သံသယမရှင်းလင်းတဲ့အချက်အလက် ကလေးတွေကို တိုတိုကျဉ်းကျဉ်းနဲ့ လိုရင်းကိုသာ ဦးစား ပေးပြီး ရှင်းလင်းသွားရန် တောင်းပန်ပါဟယ် ခင်ဗျား။

ဖြေ။ ။ဟုတ်ကဲ့၊ ကျွန်တော် နားလည်သလောက်တော့ မိတ်ဆွေကြီးများ မေးတဲ့စကားကို ဖြေရှင်းပြသွားပါ့မယ်၊ ဖြေရှင်းမပြခင် ကျွန်တော် အစီရင်ခံချင်တာကတော့ ဘုရား မှတပါး တရားဟောတတ်တာ၊ အလုံးစုံမေးလာတဲ့ ပုစ္ဆာ များကို ဖြေကြားတတ်တာ မရှိဘူး ဆိုတာ ကို တော့ ဓမ္မ မိတ်ဆွေကြီးများ သတိထားပြီး ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။

သျှင်သာရိ ပုတ္တရာ တောင် တရားဟော ချို့ယွင်း လို့ ဗြဟ္မဒါဏ် အပေးခံရသေးတယ် ဆိုဒါကိုလဲ မိတ်ဆွေကြီး များ ကြားဘူးကြလိမ့်မယ်လို့ ကျွန်တော် ယုံကြည်ပါတယ်

ကျောက်သင်္ဘောဆရာတော် ဟောတဲ့တရားကို မကြိုက် တဲ့ အထဲမှာ ကျွန်တော်လဲ တယောက် အပါ အဝင် ဖြစ်ပါ တယ်၊ မကြိုက်တာ မှ တော်-တော် ကို မကြိုက်တာ ပါ ဘဲ၊ မကြိုက်ရင်သာရှိရမယ်။ ဝင်ငြင်းရင်တော့ ကျွန်တော်တို့ဘဲ ရှုံးခဲ့ဒါပါတဲ့၊ ကျွန်တော် ဟာ အခါလည်နဲ့ ရှစ်လ တိတိ ငြင်းချက် ထုတ်ဘူးပါတယ်၊ လပေါင်း ၂၀ တိတိ ပြောပါ တော့ ခင်ဗျား၊ မကြိုက်သာရှိရယ်၊ ဒါပေမဲ့ မှားတယ် လို့ ကတော့ မပြောနိုင်ပါဘူး။

ကျွန်တော်ပြောတာဟာ အပြော ညံ့လို့ - အမေး ညံ့ လို့ ဆိုရင်လဲ ခံရမှာပေါ့လေ.... နောင် ကျောက်သင်္ဘော ဆရာ တော်ကြီး နဲ့ ဓမ္မဒိတ်ဆွေများ တွေ့ဆုံကြုံကြိုက်တဲ့ အခါ လျှောက်ထားမေးမြန်းကြည့်ကြပေါ့။

လျှောက်ထားလို့လဲ အလွန်ကောင်းပါတယ်။ သိချင်ဒါ တခုကို နားလည် အောင် က တော့ သူတတ်တဲ့စကားနဲ့ သူဘာပါး လိုက်မခွီအောင် ပြောတတ် ဟောတတ်ပါတယ်။

စကားများများ ပြောတိုင်းလဲ စကားတတ်သည်မမည် ပါဘူး၊ လိုရင်း ဖြစ်တဲ့ စကားတလုံးကို ဌာန, ကာလ, ရပ် ဒေသ, အားလျော် စွာ နား လည်လွယ်အောင် သဘော ပေါက် ဥာဏ်ရောက်သွားအောင် ပြောဆို နိုင်တာ ကို ပင် စကားပြောကောင်းလို့ ကျွန်တော်နားလည်ထားပါတယ်။

ဒါဟာ- ကျွန်တော် နားလည်သလောက် ဓမ္မဒိတ်ဆွေ ကြီးများအား တင်ပြနေခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

ကျွန်တော်ဟာ ၁၅-နှစ်သား ဘဝက ဗုဒ္ဓ,တရားတော် ဘက် ဦးလှည့်ခဲ့ပါတယ်။ ဗုဒ္ဓ, ဟော ပြောခဲ့တဲ့ နိဗ္ဗာန် ကို အလွန် လိုချင်ခဲ့ပါတယ်။ နိဗ္ဗာန် ရ,ရောက်တာထက် ကျွန် တော် သောတာပန်ဖြစ်ချင်တာက ပိုပါတယ်။ ဘာပြုလို့လဲ ဆိုတော့ ကျွန်တော် အသားမဲဒါဟာ သောတာပန်ဖြစ်ရင် ဖြူများဖြူမလားလို့ ဆိုတဲ့ တွေးထင်ချက်ဟာခုလဲ ပါပါတယ်။

နောက်တခုကတော့ ကျွန်တော်ဟာ ငယ် ငယ် ကထဲက အရက်သောက်တဲ့ လူတယောက် ဖြစ်လေတော့ ဒီ အရက် သောက်တဲ့မကောင်းမှုကြောင့် ကျွန်တော်သေရင် အပါယ် လေးပါး ကျလိမ့်မယ် လို့ တထစ်ချ ယုံကြည်နေပါတယ်။

“အရက်လဲသောက်၊ အပီယံကျမှာလဲ ကြောက်” ဒီလို ဖြစ်နေပါတယ်။ အရက်ဖြတ်သလား- ဆိုရင်တော့ ကျွန်တော် အရက်တော့ မဖြတ်ပါ။

ဒါလဲ အကြောင်း ရှိပါတယ်။ ကျွန်တော် တင်ပြမဲ့ အကြောင်းဟာ လဲ လုံလောက်တယ်လို့ ထင်ပါတယ်။ လုံလောက်တယ်... မလုံလောက်ဘူး- ဆိုဒါ မေ့မိတ်ဆွေကြီးများလဲ စဉ်းစား ဝေဘန်ကြ စေလိုပါတယ်။ အရက် လုံးဝ မသောက်တဲ့ လူကော အပီယံ မကျတော့ဘူးလား....လို့ ကျွန်တော် စာတတ် ပေတတ် လူဆရာ ရဟန်းဆရာတွေကို မေးကြည့်ဘူးပါတယ်။

ကျွန်တော်မေးတဲ့ ဆရာတွေက အရက်မသောက်ရုံနဲ့ တော့ အပီယံ မလွတ် ပါဘူး ကွာ....၊ တမင်၊ တဖိုလ် ရမှ အနည်းဆုံး သောတာပန် ဖြစ်မှ အပီယံ ဝဋ်က တကယ် လွတ်တာပါလို့ ပြောဟောကြလို့ဘဲ ဖြစ်ပါတယ်။

လယ်တီ ဆရာတော် ဘုရားကြီး ရေးသားတော် မူခဲ့တဲ့ ဒီပနီတစောင်ထဲမှာ သက္ကာယဒိဋ္ဌိမက္ခာရုံသေးသမျှမှာတော့ နံက်ခင်း သီလဝန္တ၊ ည ကျရင် ဒုဿီလ၊ နံက်ခင်း သူတော် ကောင်း၊ ည-ကျရင် သူယုတ်မာ ဖြစ်ကြမှာ မလွဲဘူး....လို့ တွေ့ဘူးပါတယ်။

“ဗြဟ္မဒူပြည် တဝင်းဝင်း - ဝက်စားကျင်း တရှုပ် ရှုပ်” ဆိုတဲ့ စာတွေလဲ ကျွန်တော် ဖတ်ခဲ့ဘူးပါတယ်။

အရက်မသောက်လဲ-အပီယံမလွတ်ဘူး၊ အရက်သောက်လဲ- အပီယံမလွတ်ဘူး ဆိုတော့- သောက်သူ-မသောက်သူ နှစ်ဦး အပီယံ မလွတ်တာခြင်း အလားတူ ကျွန်တော် မြင်

သွားပါတယ်။ ဒါနဲ့ ကျွန်တော် ကြိုက်တဲ့ အရက် သောက်
မြဲတိုင်း သောက်နေခြင်း ပါဘဲ။

အပါယ်ဝင်က တကယ်လွတ်တဲ့ သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်
လောက်ကို တနေ့ ရအောင် ကြိုးစားသွားမယ်-လို့ တော့-
ကျွန်တော့် စိတ်ထဲ ဆုံးဖြတ်ချက်၊ မျှော်မှန်းချက်၊ ရည်ရွယ်
ချက် ရှိပါတယ်။

စော ရ ဘိ က္ခ

တမျိုးအားဖြင့် ဆန်းတဲ့ခိုးသားရဟန်းတပါးကိုကျနော်
တွေ့ဘူးပါတယ်။ ရဟန်း ဝိနည်းမှာ ရွှေစင်-တမတ်၊ ငွေ-ရှိ
ခိုးယူမှပါရာဇိကကျတယ်။ ဒါတောင်မှ ခိုးလို့ယူချင်တဲ့စိတ်
ရှိမှ ကျတယ်။ အကျွမ်း ဝင်တဲ့ မိတ်ဆွေအနေ နှင့် ယူရင်
ပါရာဇိက မကျဘူး-လို့ အဲဒီ ရဟန်းက ကြားဘူးထားလေ
တော့၊ သူနဲ့ အတူနေရဟန်းတပါးရဲ့ သေတ္တာထဲမှာ မိတ်ဆွေ
အနေနဲ့ ငွေကို အသုံးကျပ်တဲ့ အခါ တခါတလေ တကျပ်
တခါတလေ ရှစ်ပဲ ဒီလိုခိုးထားလေ့ရှိပါတယ်။

တနေ့ ကျတော့ ပိုက်ဆံပျောက်တဲ့ အကြောင်း သံဃာ
တော်အများရှေ့ပြောတော့ ခိုးသား ရဟန်းဟာ ကိစ္စ တခု
အကြောင်းပြပြီး တခြားထွက်သွားလေ့ရှိပါတယ်။ ရဟန်း
တပါးထံက ရှိ ပြည့်အောင်တော့ ဘယ်တော့မှ မခိုးဘူးဗျ
ရှိ ပြည့်ရင် ပါရာဇိကကျတယ်လို့ သူယုံကြည်ဒါကိုး၊ ရဟန်း
၂၀-လောက်ရှိရာမှာ ၁-ကျပ် ပျောက်တဲ့ ကိုယ်တော်နဲ့ ၃
ပျောက်တဲ့ကိုယ်တော်နဲ့၊ ၂-ပျောက်တဲ့ကိုယ်တော်နဲ့ ရှိ ထိ
အောင်ဘယ်ကိုယ်တော်မှ ပျောက်တဲ့ကိုယ်တော် မရှိဘူးဗျ။

တတ်နိုင်လို့ ၅၀, ၁၀၀, ထား ဗျာ၊ ၄-ကျပ်ထက် ပိုပြီး တော့ ဘယ်တော့မှ မခိုးဘူး။

အဲဒါ- ဥပမာအဖြစ်နဲ့ လက်တွေ့ ဗဟုသုတကလေးကို တင်ပြနေခြင်းဖြစ်ပါတယ်။

ဥပမေယျ ကတော့- အရက်ကြောင့် အပါယ် မကျ ဘူး သက္ကာယ ဒိဋ္ဌိကြောင့် အပါယ်ကျမပါ။ အရက်ဟာ ဒုစရိုက် ဆယ်ပါးထဲ မပါဘူး၊ ၎င်း ဒုစရိုက်ဆယ်ပါး ပြုမှားလို့ သာ အပါယ် ကျဒါ-လို့ အခုန ကျွန်တော် တင်ပြခဲ့တဲ့ ရဟန်း ကလေးနဲ့ အလားတူ တွေဘူးဖတ်ဘူးတဲ့ ဗဟုသုတအပေါ် ကိုယ် အကြံတွေ ချော်ထည့်ပြီး မတော်မတဲ့ ရေးတဲ့ ဆရာ တွေလောက်လဲ ကျွန်တော် အတွေး မချော်ခဲ့ပါဘူး။

ကျွန်တော် ဒီ-ကျောက်သင်္ဘောဆရာတော်ကြီးရဲ့ တရား နာလိုက်ရတော့ အရက် ပြတ်သွားပါတယ်၊ ဆရာတော်က အရက်ပြတ်အောင် ဟောဒါလဲ မဟုတ်ပါဘူး၊ တရားကို တရားအတိုင်းတိုင်းသိအောင်ဟောသွားဒါပါတဲ့၊ တရားကို တရားအတိုင်းတိုင်းသိပုံနဲ့ အရက်ပြတ်ပုံကလေး ကျွန်တော် အနည်းငယ် တင်ပြလိုပါတယ်။

ကျောက်သင်္ဘော ဆရာတော်ကြီးက တရား-ဆိုဒါ တရားအတိုင်း သူ့ဖါသာသူ နဂိုက ငြိမ်းပြီးသား ချုပ်ပြီး သား ကွဲ့၊ အလိုတခုနဲ့ မနေနိုင်လို့ မိမိတို့က ပြုလုပ်တဲ့ အခါမှ ပြုလုပ်တဲ့ဒုက္ခတွေက ဖြစ်ကြဒါ၊ အလိုတခုနဲ့ ပြုလုပ် သမျှကတော့ ဒုက္ခချည်းဘဲ ဒုက္ခမှ လွဲ၍ ဘာဆို ဘာတခုမျှ အကောင်း သုခ မဖြစ်ဘူး၊ အဲဒါ မင်း တို့ သိထား ကြ လို့ ဟောပြောပါတယ်။

မင်းတို့ အစွမ်း ကောင်းလို့ ဘာသာ ညာညာ အရာရာ ကောင်းကောင်း ဆိုးဆိုး အမျိုးမျိုးတွေကို ပြုကြရင်-ဆိုလို့ ရင်းကတော့ ကောင်းဒါဘဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ ဆိုးဒါဘဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ မင်းတို့ ကိုယ်နဲ့ ဖြစ်စေ၊ နှုတ်နဲ့ ဖြစ်စေ၊ စိတ်နဲ့ ဖြစ်စေ၊ ပြုချင်တာနဲ့ သာ ပြုကြ၊ အဲဒီ ပြုပြုသမျှကတော့ သုခမဟုတ် ဒုက္ခသာ မှန်တယ်ကွယ်၊ မင်းတို့ကြိုက်လဲ ပြုကြရုံရှိတာဘဲ၊ အဲဒီ ဒုက္ခတွေဟာ မင်းတို့ မပြုလုပ်မီ သူ့ အလိုလိုကတော့ ငြိမ်းနေပါတယ်၊ ချုပ်နေပါတယ်၊ ငြိမ်းချုပ်နေဒါ မှန်တယ်။

အိမ်ထောင်မပြုသေးတဲ့ အပျို-လူပျို ပမာလိုပါတဲ၊ အိမ်ထောင်မပြုသေးတဲ့ အပျို-လူပျိုများဟာ လင်သား အတွက် မယား အတွက် မွေးဖွား လာမှ ပေါ်ပေါက်လာမဲ့ သား-အတွက်၊ သမီး အတွက် ပြုလုပ်ရမဲ့ တာဝန်တွေ ဒုက္ခ တွေ ငြိမ်းနေကြတယ် မဟုတ်လား။

မနေနိုင်လို့တယောက်နဲ့ တယောက်လောကအလျှောက် အိမ်ထောင် ပြုကြမှ အဲဒီ ဒုက္ခမျိုးတွေက ဖြစ်လာ ကြ ဒါ မှန်တယ်မဟုတ်လား-

“မနေနိုင် ငွေမြိုင် ဒုက္ခများ” ဆိုတဲ့ ငွေမြိုင် ရဲ့ သိချင်းသံ လိုဘဲ ဒုက္ခ ဆိုဒါ မနေနိုင် လို့ ပြုလုပ်ကြတော့မှ ဖြစ်တာ မှန်တယ်။

ခုတော့ မင်းတို့က လူတိုင်းသိ၊ ပုထုဇဉ်များ သိတဲ့ခန္ဓာ ကိုယ်ကျိုး ဝိပဿနာ ဒုက္ခကြီးလောက်သာ သိနေကြဒါ ကိုး ဒါလောက် သိရုံနဲ့တော့ နိဗ္ဗာန် ရရေးနဲ့ မင်းတို့ ဝေးသေး တယ်....။

အပိုဒုက္ခ - ဆိုတာ

ကိုယ်,နှုတ်,စိတ်- သုံးပါးတို့တွင် တပါးပါးနဲ့ပြုလုပ်မှ ဖြစ်ကြမှာပါကလားလို့ အဲဒါလို ဉာဏ်က ငြိမ်းရာကို အရင်ဦးအောင် သိ-သိထားရမယ်၊ သိ-သိနေရမယ်၊ အဲဒါ အရိယာ ခေါ်တယ် ပြောပါတော့။

အရိယာများ-ဆိုတော့ မင်းတို့ နားခါးသွားပါလိမ့်မယ် တရား အဟုတ်သိတဲ့ လူများဟာ ငြိမ်းရာ တရားက စ စ မြင်နေတယ်၊ ခုတော့ မင်းတို့က မငြိမ်းတဲ့ ဒုက္ခက စ စ မြင်နေကြတော့ ငြိမ်းရာ တရားရဲ့ မှန်ပုံကို မသိကြဘူးလို့ ပြောရမှာပဲ။

ဒုက္ခက စ-မြင်ရုံနှင့် မပြီးဘူး။
ငြိမ်းရာကို စ-မြင်မှ ပြီးတယ်။

နိဗ္ဗာန်က ဒုက္ခ ချုပ်တယ်၊ ကြားဘူးထားတော့ ဒီလိုဘဲ ဒုက္ခချုပ်အောင်လုပ်နေကြတဲ့လူတွေသာ ဗမာပြည်မှာ များပါတယ်၊ ဒုက္ခချုပ်အောင် လုပ်ရင်တော့- ရှိပြီးသား ဒုက္ခ မချုပ်တဲ့ အပြင် ချုပ်အောင် လုပ်ရတဲ့ ဒုက္ခတခု ပိုလာမှာ မလွဲဘူး၊ ဒါကြောင့် ဒုက္ခကို ဒုက္ခနဲ့ ချုပ်အောင် မလုပ်ကြလေနဲ့။

ကိုယ်ရေးသား ရောဂါ ဥပမာ

နဂိုက နူနာရှိတဲ့လူဟာ မတည့်တဲ့ကြက်သားစားတော့ ရောဂါ မပျောက်တဲ့အပြင် ရောဂါ တိုး-တိုးသာ လာသလို ဘဲ ဒီမှာလဲ ဒုက္ခက စမြင်ပြီး ဒုက္ခချုပ်အောင် လုပ်ရင်တော့ ဒုက္ခ မချုပ်တဲ့ အပြင် ချုပ်အောင် လုပ်ရတဲ့ ဒုက္ခတွေသာ တိုး-တိုး လာမှာ မလွဲဘူး။

မယုံလျှင် မင်းတို့ လက်တွေ့ လုပ်ကြည့်ကြပါလား....။

လူပျိုဟာ မိန်းမ, ရလျှင် ချမ်းသာလိမ့်မယ်-လို့ ထင်တယ် ယူကြည့်ပြီးတော့မှ စားရေး၊ သောက်ရေး၊ ဝတ်ရေး၊ သာရေး၊ နာရေး၊ မင်းရေး၊ စိုးရေး၊ ရပ်ရေး၊ ရွာရေး၊ ဘေးအမျိုးမျိုးတွေ သင့်တော့မှ ဆင်းရဲမှန်း သိရှာတယ်။

အဲဒီတော့မှ ကွာချင်တော့ လဲ မလွယ်ဘူး မဟုတ် လား မိန်းမ, ယူလို့များ မင်းတို့ထင်ခဲ့သလိုချမ်းသာတွေကတိုးလာ ဒါမဟုတ်ဘူး၊ ဆင်းရဲမျိုးတွေသာ တိုး-တိုးလာဒါမှန်တယ်။

ဒါကြောင့် “သဗ္ဗသင်္ခါရာ ဒုက္ခာ” ပြုလုပ်သမျှကတော့ ဒုက္ခမျိုး၊ ဆင်းရဲမျိုးတွေသာ ဖြစ်ပါတယ်-လို့ အတိအလင်း ဟောထားခဲ့ခြင်းဖြစ်တယ်။

ဤ ဥပမာနဲ့ အလားတူ မင်းတို့ က ဒုက္ခ ချုပ်အောင် ပြုလုပ် အားထုတ်ရင် ဒုက္ခ ချုပ်သွားလိမ့်မယ် လို့ ထင်နေကြဒါကိုး....။

ဒုက္ခ ချုပ်အောင်လုပ်လေ၊ ဒုက္ခ မချုပ်လေ-လို့ သိထားကြ၊ ဘာပြုလို့လဲဆိုရင် ဒုက္ခချုပ်အောင် ပြုလုပ်နေဒါကိုက ဒုက္ခ ဖြစ်နေလို့၊ ဘုရားရှင် ဟောဒါက ဒုက္ခကို ဒုက္ခမှန်း သိအောင် ဟောဒါဘဲ ဖြစ်တယ်။

ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ တရား သိရမှာက ဒီ-ခန္ဓာနဲ့တကွ
မြင် သိမှု၊ ကြား-သိမှု နံ သိမှု၊ စား-သိမှု၊ ထိ-သိမှု၊ ကြံ-
သိမှု - ခေါ်တဲ့ စိတ်အစုတွေဟာ မလွတ်သာ ဝင့် ပါလာတဲ့
ဒုက္ခ အစုတွေဘဲ၊ ပါယ်လို့လဲမရတော့ဘူး၊ စွန့်လို့လဲ မရ
တော့ဘူးလို့ သိပြီးတဲ့ နောက်....

ဒီထက် တိုးပြီး အလို လောဘနဲ့တကွ ဖြစ်လာ ကြတဲ့
စိတ်တွေကတော့ ငါတို့က တမင် ထူထောင်ပေးမှ၊ ပြုလုပ်
ပြောဆို ကြံဖန်ပေးမှ ဖြစ်လာ ကြမဲ့ သင်္ခတမျိုး ဒုက္ခ ဆိုး
တွေပါကလားလို့ ကေနက ကြိုတင်သိထားကြတော့ကာ
အဲဒီ အလိုနဲ့တကွ ဖြစ်လာကြမဲ့ သင်္ခတမျိုး ဒုက္ခဆိုးတွေကို
ပြုလုပ် မပေးကြ တော့ ဘဲ၊ ထူ ထောင် မပေး ကြ တော့ ဘဲ
'နဂိုငြိမ်း' ငြိမ်းတဲ့ အတိုင်း တိုင်း အလိုက်သင့် နေထိုင်တတ်
တဲ့ အတတ်ပညာ တခုနဲ့ မသမခြင်း နေ ထိုင် ကျင့် သုံး
တတ်သူကို 'ဒုက္ခချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်နဲ့ နေထိုင်တတ်သူ လို့' ဘုရား
ဟောခြင်း ဖြစ် ကြောင်း ကျောက် သင်္ဘော ဆရာတော် ကြီး
က ဟောပြလိုက်တဲ့အခါ ကျွန်တော် အရက် သောက်တာ
ဟာ ဒုက္ခပေါ် ဒုက္ခဆင့်နေတာပါကလားလို့ ဉာဏ်ထဲမှာ
မြင်သွားပါတယ်၊ အဲဒီနေ့က စပြီး ကျွန်တော် အရက်ပြတ်
သွား ပါတယ်၊ ကျွန်တော် အရက် ပြတ်ပုံ ပြောပြတာနဲ့
ဓမ္မဒိတ်ဆွေကြီးများ အစက မေးထားတဲ့ ပြဿနာသုံးချက်
ဟာ ပြေသည်သွားလိမ့်မယ်-လို့ ယူဆမိပါတယ်၊

ဒါလောက်နဲ့မှ မပြေလည် မရှင်းသေးဆိုပါက ထပ်ပြီး
ရှင်းလင်း ပြပါအုံးမယ်....

မရှင်းလင်းသေးပါက ထပ်ပြီး မေးတော်မူကြပါ။

မေး။ ။ ကျွန်တော် မေးချင်ဒါကတော့ “စိတ်ဟာအာရုံနဲ့ မကင်းကောင်းဘူး” ဆိုဒါ- တချက် စိတ်ဖြစ်လာရင် စေတသိက်ကလဲ တကွ ပါမြဲလို့ စာထဲမှာ တွေ့ဘူးထားတော့ စိတ်-စိတ်အတိုင်းတိုင်း ထားရမယ် ဆိုဒါ ဖြစ်နိုင်ပဲ မလား... ဆိုတဲ့ သဘော ပါတဲ့။

ဖြေ။ ။ ဓမ္မစိတ်ဆွေပြောသလို စိတ်ဆိုဒါ အာရုံနဲ့ မကင်းကောင်းဘူး၊ စိတ်-ဖြစ်က စေတသိက်လဲ ယှဉ်ဘော် ယှဉ်ဘက် အနေနဲ့ ပါမြဲဆိုဒါ ဟုတ်ပါတယ်-မှန်ပါတယ်။

တရား သိရေး မြင်ရေး အတွက်ကတော့ ဒီလောက်ထိ အောင် အစိတ်စိတ်အလီလီတွေ သိနေစရာမလိုပါဘူး၊ မလိုတဲ့အကြောင်းကိုလဲ လယ်တီဆရာတော် ပြုစုရေးသားခဲ့တဲ့ ဥတ္တမပုရိသ ဒီပနီ ကျမ်းထဲမှာ စိတ်ကို ဟောတဲ့ အခါ စေတသိက်ကို အရောင်မျှ မသန်းစေနဲ့ တရားသိရေး ရှုပ်ထွေးဘွယ် ဖြစ်တတ်တယ်လို့ မှာထားဒါတွေ ရှိပါတယ်။

ဒါကြောင့်— ကျောက်သင်္ဘော ဆရာတော်ကြီး ကလဲ- လောဘ-ဆိုဒါ စိတ်ဖြစ်၍ လာဒါပါ၊ ဒေါသ- ဆိုဒါ စိတ်ဖြစ်ပေါ်၍ လာဒါပါ၊ လိုချင်ဒါ-စိတ်၊ မခံချင်ဒါ စိတ်လို့ စေတသိက်ကို အရောင်မသန်းစေဘဲ တရားသိရေး-မြင်ရေး တမင်-တဖိုလ်ရရေးအတွက် ဟောခြင်းဖြစ်ပါတယ်။

ချုပ်ရာ ငြိမ်းရာ သိရေး နှင့် စိတ်ယှဉ် စေတသိက်ယှဉ် သိရေး အဲဒါလို ၂ ပိုင်း ခွဲထားကြပါ။

ယခု ကျောက်သင်္ဘောဆရာတော်ကြီး ဟောဒါက ငြိမ်းရာ သိရေးအတွက် အဓိကထားပြီး ဟောခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

ရေခပ်လာတယ်-ဆိုရင် ရေခွက် ပါပြီးလို့ သိသလို စိတ် ဆိုရင် စေတသိက် ပါဝင်ပြီးလို့ သိတော်မူကြစေလိုပါတယ်။

မေး။ ။ ဒါဖြင့် စိတ်ကို စိတ်အတိုင်းတိုင်း ထားလို့ သုံး နှုံးမဲ့ အစား စိတ်ကို ဖြူစင်စွာ ထားလို့ သုံးနှုံး ရင် ပိုပြီး မကောင်းပါဘူးလား ဦးဘသောင်း ခင်ဗျား။

ဖြေ။ ။ ဟုတ်ကဲ့... ဓမ္မ မိတ်ဆွေကြီး အကြံပေးတာ လဲ အလွန်ကောင်းပါတယ်။

မေး။ ။ ကောင်းကောင်း ဆိုးဆိုး အမျိုးမျိုးသော စိတ် တွေ ပေါ်ပေါက်လာရင်... ဓမ္မစကြာ လာ တဲ့ အတိုင်း “ဇာတိဝိ ဒုက္ခာ-လို့” မုချမြင်ပါ။

ဇာတိ ချုပ်ကြောင်း အကျင့် က တော့— ထို ကောင်းကောင်း ဆိုးဆိုး အမျိုးမျိုး သော စိတ် တို့ရဲ့ မပေါ်ပေါက်မီ က မပေါ် ပေါက် တဲ့ အ တိုင်းတိုင်း မြင်ပါ။ အဲဒါ မဂ္ဂင် အကျင့် ပါ ဘဲ၊ အဲဒါ နိဗ္ဗာန် တွေဒါပါဘဲ လို့ ရေး ထား တော့ ဒါလောက် သိရုံ-မြင်ရုံနဲ့ ဇာတိဝိဒုက္ခာ ကို သိ သည် မည်ပါသလား၊ နိဗ္ဗာန်ကိုမြင်သည် မည် ပါသလား၊ အဲဒါကလေးကို ဝန် မလေးရင် ရှင်း ပြစေလိုပါတယ်။

ဖြေ။ ။ တရား သိ မြင် တယ် ဆိုတဲ့ နေရာမှာ ဝိသေသ လက္ခဏာအားဖြင့် သိခြင်း၊ သာမညလက္ခဏာ အနေနဲ့ သိခြင်းလို့ သိခြင်း ၂-မျိုးရှိပါတယ်။

တနည်းပြောမယ် ဆိုရင် အထူးထူး အပြားပြား ခွဲခြား၍ အစိတ်စိတ် အလီလီသိတဲ့နည်းရယ် ဒီလို မသိသူနဲ့ စိတ်ဆိုရင် စိတ်တလုံး၊ စေတသိက်ဆိုရင် စေတသိက်တလုံး၊ ရုပ်ဆိုရင် ရုပ်တခုကို သိတဲ့နည်းရယ် နှစ်နည်းရှိပါတယ်။

စိတ်တခု၊ စေတသိက်တခု၊ ရုပ်တခု၊ သိ-ဆိုရာမှာလဲ ထိုစိတ်-စေတသိက် ရုပ်တို့ရဲ့ သဘာဝလက္ခဏာကို မဆိုလိုဘဲ သာမည လက္ခဏာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်း-ပျက်ခြင်း လက္ခဏာ၊ ချုပ်ခြင်း လက္ခဏာ လောက်သာ သိရန် ဆို လို ပါ တယ်။ ဒီလောက် သာမည လက္ခဏာသိရုံနဲ့ တမင်-တဖိုလ်ရရေး ကိစ္စ ပြည့်စုံပါတယ် ဆိုဒါ....

“ဝိညာဏောဘိက္ခဝေ, အာဟာရေ ပရိညာတေ နာမရူပံ ပရိညာတံ ဟောတိ” အစ ရှိတဲ့ ပါဠိတော် အထောက်အထား လောက်နဲ့ ဘဲ လုံလောက်နေပါတယ်။

ဒီထက် တိုးပြီး ပိုပို မိုမိုသိရင်လဲ အထူးဘဲ ကောင်းပါတယ်။ ကောင်းကောင်း ဆိုးဆိုး အမျိုးမျိုးသော စိတ်တို့ရဲ့ မပေပီပေါက်မီက, မပေပီပေါက်ခင် က မပေပီ ပေါက် တဲ့ အတိုင်းတိုင်း မြင်အောင်ကြည့်၊ အဲဒါ ဇာတိချုပ်ကြောင်း အကျင့်ကောင်းပါတဲ့-လို့ ဟောကြားရေးသားခဲ့တဲ့စာမှာလဲ ဒီနေရာမှာ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ ဉာဏ်အဆင့် အတန်း အလိုက် ပြောရပါမယ်။ တချို့လဲ- သဘာဝ မြင်ချင် မြင်နေမှာဘဲ၊ တချို့လဲ ဥပသမာ နုဿတိလောက် မြင်ချင် မြင်နေမှာ ဘဲ၊ တချို့လဲ မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်ဆိုက်အောင် မြင်ချင် မြင်နေမှာဘဲ၊ တချို့လဲ- လေးမဂ် လေးဖိုလ်အထိ မြင်ချင်မြင်သွား ကြမှာဘဲ၊ ပါရမီ ဉာဏ်အခြေခံလိုက်လို့ ပြောရမှာဘဲ။

ဒီ-ဆရာတော်များ ဆိုလိုရင်းကတော့ ဇာတိပိ ဒုက္ခာရံ၊ ပကတိ ချုပ်တဲ့ ဝိမုတ် နိဗ္ဗာန် မြင်ရန် ဟောခြင်းဘဲ ဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒါလို— ဟောတဲ့အခါ တချို့တလေလဲ နိဗ္ဗာန် မြင်သွားကြဒါတဲ့၊ တချို့တလေလဲ ဝိပဿနာ ဉာဏ်လောက်ဘဲ ရောက်သွားကြမှာတဲ့၊ တချို့လဲ ဘာပြောမှန်းကို မသိကြပါဘူး။

ဗေဒနာ။ ။ နဂိုက ရုပ်တလုံး နာမ်တလုံးမှမသိတဲ့ လူတွေကို ဒီလို မပေပါပေါက်မိက မပေပါပေါက်တဲ့အတိုင်း တိုင်း မြင်အောင် ကြည့် ဆိုရုံနဲ့ - မဂ္ဂင် အကျင့် ဖြစ်ရော့သလား-လို့ ကျွန်တော် မေးချင်ပါတယ်။

ဖြေ။ ။ ဒါကတော့... ယခုခေတ် တရားလိုက်စားကြတဲ့ ယောဂီမှန်ရင် စူဠပန်လောက် ဉာဏ်ထိုင်းတဲ့လူ၊ အ,တဲ့ လူ မပါဘူးလို့ ကျွန်တော်ထင်ပါတယ်။

သျှင်စူဠပန် ဟာ ဖြူဖွေးသော ပုဆိုး နံငယ်ပိုင်းကလေး ဆုပ်နယ်ရုံနဲ့ ရဟန္တာ ဖြစ်သွားသေးတယ် မဟုတ်လား— ကျွန်တော်တို့လဲ ဆရာကောင်းက နည်းကျကျနှင့် (ဆိုလိုဒါက ကျွန်တော်တို့ ဌာန, ကာလ, ရပ်ဒေသ အလျောက် သုံးနှုံးတဲ့ စကားနဲ့ နားလည်အောင် ဥပမာ ဥပမေယျ ဆောင်ပြီး ပြတတ် ပြောတတ်မယ်- ဆိုရင်) ဒီဟာက ရုပ် ဒီဟာက နာမ်-လို့ နာမည် မပါချင်နေပါစေ၊ တမင်-တဖိုလ် ရနိုင်တယ်လို့ ကျွန်တော် နားလည်ထားပါတယ်။

ပါရမီရိုး ကံကို အားကိုး နေရင်လဲ ကျွန်တော် မပြောတတ်တော့ဘူး။

ဒီ-ဆရာတော် များ ရေးထားတဲ့ စာအုပ်ထဲမှာလဲ စိတ် ဖြစ်ပုံတွေ၊ စေတသိက် ဖြစ်ပုံတွေကို လိုရင်း အနေနဲ့ ပြသ ထားဒါပါ-ပါတယ်။

စိတ်အရာမှာ - သားနဲ့-စိတ်နဲ့ တွေ့တော့ သား-စိတ် ဖြစ်၊ စိတ်နဲ့ သားနဲ့ ပေါင်း၊ စိတ်ရယ်၊ သားရယ်၊ စိတ် - သား ရယ်လို့ ပိုင်းခြားပြီး ရေးသားထားတယ်မဟုတ်လား-

စေတသိက် အရာမှာ-လဲ သူ တပါး ပစ္စည်း ကို မတရား သဖြင့် ယူချင်တဲ့လောဘတွေ အမြဲဖြစ်နေကြသလား-

အမြဲ မဖြစ်ဒါ ကေန မှန်ပါတယ်။

သူတပါးကို ရိုက်ချင် နှက်ချင် သတ်ချင် ဖြတ်ချင်- တဲ့ ဒေါသတွေ အမြဲမပြတ်ဒလစပ်ဖြစ်ပေါ်၍ နေကြပါသလား အမြဲမဖြစ်တာ ကေန မှန်ပါတယ်။ စသည်ဖြင့် စာအုပ်ထဲ အတိုင်း လောဘ-ဒေါသ-စတဲ့ စေတသိက်တွေနဲ့ ပတ်သက် ပြီး ရေးထားဒါ ပါ-ပါတယ်။

ဒီစာအုပ်ရေးတဲ့ ဦးဩသဓ-လဲ စာသင်ထားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် ပါဘဲ၊ ဒါလောက်တော့ နားလည်လိမ့်မယ်လို့ထင်ပါတယ်။ နားမလည်ဘူး ထင်ကြရင်လဲ တွေ့တဲ့အခါ လျှောက်ထား မေးမြန်းကြည့်တော်မူကြပါ။

စိတ်တခုမှာ - စေတသိက်က ဘယ်လောက် သွဉ်တယ်လို့ သိမှ တရားရတယ်၊ တရားသုံးသတ်ရမယ် ဆိုတာကတော့ ကျွန်တော် မတွေ့ဘူး ပါဘူး။

မေး။ ။ ကျွန်တော်တို့ ယခု ရရှိလာတဲ့ ရုပ် နာမ် ၂-ပါး ဟာ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အသုဘ၊ အနတ္တ အစစ်အမှန် ဖြစ် သော်လဲ ကျွန်တော် တို့က နိစ္စ၊ သုခ၊ သုဘ

အတ္တ-လို့ ထင်လွဲ စွဲမှား နေကြလေတော့ ကာ
အနိစ္စကို အနိစ္စ အတိုင်း သိအောင်၊ ဒုက္ခ ကို
ဒုက္ခ အတိုင်း သိ အောင်၊ တသုဘကို အသုဘ
အတိုင်း သိအောင်၊ အနတ္တကို အနတ္တ အတိုင်း
သိအောင် ကမ္မဋ္ဌာန်းခွင် ဝင်ရှု နေဒါဟာ မှားပါ
သလား ဒီလို မရှုဘဲနဲ့ ကော ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ
သိမြင်နိုင်ပါသလား-

ဖြေ။ ။ ကမ္မဋ္ဌာန်းခွင် ဝင်ပြီး အဖန် တလဲလဲ ရှုဒါ မှား
သလား ဆိုရင်တော့ ကျွန်တော်တို့က သစ္စာသမား ဖြစ်
လေတော့ကာ၊ သစ္စာဉာဏ်ဆိုတာ မှားတယ်ရယ်လို့ တခု
ကမှ မမြင်ဘဲ မှန်ဒါကိုသာ မြင်-မြင်နေပါတယ်။

ဘယ်လို မြင်သလဲ ဆိုရင်- ကမ္မဋ္ဌာန်း ခွင် ဝင် ရှု ခြင်း
ဟာ ဒုက္ခသမုဒယ အနေနဲ့ ရင်လဲ မှန်နေရမယ်၊ နိရောဓ
မဂ္ဂ အနေနဲ့ ရင်လဲ မှန်နေရမယ်၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းခွင် ဝင်၍ အဖန်
တလဲလဲ ရှုခြင်းဟာ ဒီ-အမှန် နှစ်မျိုးနဲ့ ချကြည့်ရင် တမျိုး
မျိုးတော့ မှန်နေမှာ မလွဲပါဘူး။

ဒုက္ခ ဆိုလျှင် သမုဒယ ပါပြီးဖြစ်ပါတယ်။

နိရောဓ ဆိုလျှင်လဲ မဂ္ဂ ပါပြီး ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီနေရာ အယူအဆ ကွာခြားပုံကလေး ဓမ္မမိတ်ဆွေကြီး
များနဲ့ ကြိုတဲ့အခါ ကျွန်တော် တင်ပြလိုပါတယ်၊ ဩဂ်ရာ
ကို လွတ်လပ်စွာ ယူဆနိုင်ပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ ရလာတဲ့ ခန္ဓာကြီးဟာ ဆင်းရဲတုံး ဆင်းရဲ
ခဲကြီး ကောန် မှန်ပါလျှက် ချမ်းသာတုံး ချမ်းသာခဲကြီး ရယ်
လို့ ကျွန်တော်တို့ စိတ်က ထင်လွဲ စွဲမှား နေလေတော့ကာ

၎င်း ထင်လွဲစွဲမှားနေတဲ့ အယူအစွဲ ပျောက်အောင် ဆင်းရဲ ကို ဆင်းရဲမှန်းသိအောင် ဒီ-ဆင်းရဲကြီးကို ဘဲ အဖန် တလဲ လဲ ရှုတယ် ဆိုကြပါစို့။

ကျွန်တော်လဲ ရှစ်နှစ် ကိုးနှစ်လောက် ကမ္မဋ္ဌာန်း ခွင် ဝင် ပြီး ဓမ္မမိတ်ဆွေများလို ရှုဘူးပါတယ်။ ရှုစဉ်တွေတော့ ထား ခဲ့ပါတော့၊ ရှုတော့ ဘယ်လိုမြင်သလဲ' ထင်သလဲ'- ဆိုရင် တော်တော့ ကမ္မဋ္ဌာန်း နည်းပြဆရာ မျက်စိ လည် လောက် ပါတယ်။ မေ့မြော တဲ့ အထိ ရှုဘူး ပါတယ်။ မက်ကျဒါလို့ တောင် တချို့ ဆရာတွေက ကျွန်တော့်ကို ဆုံးဖြတ်ကြပါ တယ်။ ဒါတွေတော့ ရှာရှေ့ပြီး မပြောတော့ပါဘူး။ မပြော ပါရစေနဲ့ လို့လဲ ဓမ္မမိတ်ဆွေကြီးများအား တောင်းပန် ပါ တယ်။

လိုရင်းကို ပြောကြပါစို့ရဲ့ ကျွန်တော်တို့က စာပေ နား မလည်တော့ နိဗ္ဗာန်လိုချင်တာတခုထဲ ဇော သန်ပြီး ဟို.... ဆရာက ခိုင်းလဲ- ရှု၊ ဒီ-ဆရာက ခိုင်းလဲ- ရှု နဲ့ ရှု ဘက် က အများဆုံး နေခဲ့ရလို့ ဆရာပေါင်း တော်တော့ကို စုံလှပြီ ပြောပါတော့ခင်ဗျာ။

ရင်ထဲမှ သိမ့်ခနဲ ဖိန့်ခနဲ အေးခနဲ ဟာခနဲ ဖြစ်ခဲ့ပေါင်း လဲ မရေမတွက်နိုင်တော့ပါဘူး။

ဒါဟာ ခလေး ဘဝက ကစား စရာ တခုခုနဲ့ ကစားခါ ပျော်ရွှင်သလို ကျွန်တော်တို့လဲ တရားတခု ပွားရှုပြီး ပျော် ရွှင်ခြင်း တမျိုးပါဘဲ။ ဒုက္ခ ထင်ပြီး ယှင်း မုန်း ငြီးငွေ့ စက် ဆုတ်နေကြတဲ့ သာဓွေယိုင်တရားသမားတွေလဲအများကြီး တွေ့ခဲ့ရပါတယ်။ စက်ဆုတ်လျှင် သမုဒယစင်ပြီး-လို့ ထင်တဲ့

သူတွေပါဘဲ၊ ဘုရား-တရားဟာ ဒီလောက် စိတ်ညစ်ပြီး ရုပ်ပျက်-ဆင်းပျက် ဖြစ်ရမှာ မဟုတ်ပါဘူး-လို့ ကျွန်တော် ထင်ပါတယ်။

မေး။ ။ ဒုက္ခရယ်လို့ မသိတဲ့ လူတယောက်ဟာ ဒုက္ခ သိ ရေးအတွက် ထိုက်တန် သလောက် ရှုရအုံး မယ် မဟုတ်လား။

ဖြေ။ ။ မီးကိုင်ရင်ပူတယ်ဆိုဒါ သူတပါး ပူတယ်ပြောရုံ နဲ့ မယုံနိုင်သေးဘူး၊ ကိုယ်တိုင် ကိုင်ကြည့်ရမှ ယုံမယ်ဆိုရင် လဲ ကိုင်ကြယုံ ရှိတာပါဘဲ၊ မကန့်ကွက်ပါဘူး။

တနည်း- ပြော ရမယ် ဆိုရင် တော့.... စိန် နဲ့ သံပုရာ ဖျော်သောက်ရင် သေတယ်၊ ရင်ဝ,သေနတ် နဲ့ ပစ်ရင် သေ တယ်လို့ ပြောဒါ မယုံကြည်နိုင်ဘူး၊ ကိုယ်တိုင်ဖျော်သောက် ကိုယ်တိုင် ရင်ဝ,တော့ပြီးသေနတ်မောင်းဖြုတ်ခါ ကိုယ်တိုင် စမ်းသပ်ပြီး လက်တွေ့ကြမှ ယုံမယ်ဆိုရင်လဲ ဓမ္မမိတ်ဆွေ ကြီးများရဲ့ အလိုဆန္ဒအတိုင်းပါဘဲ။

ဒီ-ဆရာတွေရဲ့ ဆိုလိုရင်းကတော့ ဆင်းရဲကို ဆင်းရဲမှန်း ကောက်-ကော သိတော့ ဒီ-ဆင်းရဲမျိုးကြီးကို မလိုချင်တော့ဘူး မလိုလား မနှစ်သက်တော့ဘူး။

မလိုချင်တော့ လိုချင်မှု သမုဒယ စင်သွားတယ် ချုပ် သွားတယ်၊ ငြိမ်းသွားတယ်။

၎င်း-သမုဒယ စင်,ချုပ်,ငြိမ်း,သွားဒါကိုဘဲ တဏှာကွယ နိဗ္ဗာန်၊ ရာဂကွယ နိဗ္ဗာန်။

၎င်း နိဗ္ဗာန်ကို မြင်ဒါကိုဘဲ မဂ်ဉာဏ် အစစ်ဘဲ-လို့ ဆုံး ဖြတ်ကြဒါပါဘဲ။

ဒါကြောင့် ဒုက္ခ ကြပ်ကြပ်ပွား မပြတ်မလပ် အထပ်ထပ် ပွားလို့ ခိုင်းကြဒါတဲ့။

မဂ်, ပွားရမှာကို ဒုက္ခ, အပွားခိုင်းတော့ ကျွန်တော်သံသယ ဖြစ်မိဒါနဲ့ တရားပြတဲ့ဆရာထံသွားပြီး မေးမြန်း ကြည့်တဲ့ အခါ ခိုင်းဒါသာလုပ်ပါ။ ဘာတွေညာတွေ လျှာရှည်မနေပါနဲ့၊ ဘုရား, အစရှိသော အရိယာသူတော်ကောင်းကြီးများ ဒီလို ရှု၊ ဒီလို မှတ်၊ ဒီလို ပွားများကြလို့ နိဗ္ဗာန် ဝင်သွားကြ ဒါများလှပါပြီ။ ယုံမှားသံသယ ဖြစ်မနေပါနဲ့၊ ခင်ဗျားတို့ ကျုပ်တို့က ဒီလို ဗကားများပြီး ယုံမှားသံသယ ဖြစ်နေကြလို့သာ နိဗ္ဗာန်မရဘဲ ခုလို ကျန်ရစ်ခဲ့ကြဒါပါ။ မောင် ကျန်ရစ်, မယ်-ကျန်ရစ် ဖြစ်နေရစ်ခဲ့ကြဒါပါ။ ကဲ ခိုင်းတဲ့အထိုင်း သဒ္ဓါ တရား ရှေ့ထားပြီး ပွား သာ ပွား-လို့ ကျွန်တော့ အမေးကို ပိတ်ဆို့လိုက်ပါတယ်။ လက်ခံပြီး ဖြေရှင်း မပြခဲ့ပါဘူး။

ဒါဟာ ကျွန်တော်ရဲ့ ရှုံးပန်းတပွင့်တဲ့၊ တချို့လဲအပြော သမားအလိုမရှိ၊ အလုပ်သမားသာ အလိုရှိတယ်လို့ စာရေး ကပ်ထားဒါ တွေရပါတယ်။ အလုပ်နဲ့ အသိဘာ ဗမာပြည်မှာ ရှုပ်နေကြပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ဘုရားဟာလဲ အလုပ် ပေးဘုရားလို့ ကြေငြာပွင့်ခဲ့ရင် ကျွန်တော်တို့ ဒီ-လောက် တောင် အယူအဆတွေ ရှုပ်မယ် မထင်ပါဘူး၊ ဒါက ကျွန်တော်ရဲ့ အမြင် တင်ပြခြင်းမျှသာ ဖြစ်ပါတတ်။

ကျွန်တော်ရဲ့ သဘော တခု အစီရင် ခံချင်ဒါကတော့- နိဗ္ဗာန်-ဆိုဒါ လုပ်မှရမယ်၊ မလုပ်ဘဲနဲ့ သိရုံနဲ့ လဲ ရနိုင်တယ် ဆိုတဲ့ ဖဆပလ, နှစ်ခြမ်းကွဲသလို အလုပ်နဲ့ အသိ ဆရာတွေ

ကွဲနေရာမှာ ဘယ်ဘက်မှ ဘက်လိုက်မှု မပါဘဲ ကိုယ်ပိုင် ညွှန်နဲ့ ကိုယ်တိုင် စဉ်းစားပြီး ကြိုက်ရာ ကြိုက်ရာ တရား လိုက်စားတော်မူကြပါ။ ကိလေသာမီး ခန္ဓာမီး ငြိမ်းဒါသာ ပဓါန ထားပါလို့ နောက်ဆုံးအနေနဲ့ အစီရင်ခံခဲ့ပါတယ်။

မေး။ ။ ဓမ္မ မိတ်ဆွေကြီး ဦးဘသောင်း ခင်ဗျား....

ဒုက္ခ ရှုမှ သမုဒယ စင်မယ် ဆိုတဲ့ နေရာမှာ ဓမ္မ မိတ်ဆွေကြီး သဘောပေါက်သလို အနည်းငယ် ရှင်းပြစေလိုပါတယ်။

ဖြေ။ ။ ဟုတ်ကဲ့ ကျွန်တော်အသိဉာဏ်ရောက်သလောက် တင်ပြပါ ဆိုရင် ဒုက္ခ-ဆိုဒါ အတိတ် ဘဝက သမုဒယ ကြောင့် ယခု ပစ္စက္ခ ဘဝမှာ ဖြစ်လာတဲ့ အကျိုး တရား ခန္ဓာကိုယ် ဝိပါက်ဒုက္ခလဲ ရှိပါတယ်။ ယခုဘဝမှာပင် သမု ဒယနှင့် တကွ ဖြစ်၊ တကွ ပျက်တဲ့ ဒုက္ခ မျိုးလဲ ရှိပါတယ်။

အလိုကြောင့် ဖြစ်တဲ့ ဆင်းရဲ၊ အလိုနှင့် တကွ ဖြစ်နေ တဲ့ ဆင်းရဲလို့ နှစ်ပိုင်းခွဲပြောခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

ဥပမာအားဖြင့် မျိုးစေ့ကြောင့် သစ်ပင်၊ သစ်ပင်ကြောင့် မျိုးစေ့ ဆိုသလို၊ သစ်ပင်နဲ့တူတဲ့ ဝိပါက် ဒုက္ခကို ထားပြီး မျိုးစေ့နဲ့ တူတဲ့

တဏှာ-မာန-ဒိဋ္ဌိ နဲ့ တကွ ဖြစ်တဲ့- ဒုက္ခ။

ဥပါဒါန်နဲ့ ပြောရင် ဥပါဒါန် နဲ့ တကွဖြစ်တဲ့- ဒုက္ခ။

သမုဒယနဲ့ ပြောရင် သမုဒယနဲ့ တကွဖြစ်တဲ့- ဒုက္ခ တို့ရဲ့ ငြိမ်းရာသာ နိဗ္ဗာန် ကေန မှန်တယ်။

၎င်း နိဗ္ဗာန်မြင်မှ မဂ်ဉာဏ် ဖြစ်မယ်။

၎င်း-မဂ်ဉာဏ် အမှန်ကသာ သိစရာရှိတဲ့ ဒုက္ခ ကို ၎င်း။

ပယ်အပ်တဲ့ ကိလေသာကို ၎င်း။ မဂ်-ကိစ္စ အနေနဲ့ သိခြင်း ကိစ္စ၊ ပယ်ခြင်းကိစ္စတွေကို ပြုလုပ်ထားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

မဂ်ဥာဏ်မှန်ရင် ဒုက္ခ နဲ့ သမုဒယ ၂-ပါးဟာ နေရောင် ရောက်တဲ့အခါ အမိုက်မှောင် အကြွင်းမဲ့ အလိုအလျောက် ပျောက်သလို သူ့ဘာသာပျောက်သွားပါတယ်။

ခုတော့- ဒုက္ခ တန်းလန်းကြီးမြင်ပြီး သမုဒယ စင်သွား တယ် ဆိုရင် တော့- မဟုတ်သေးဘူး၊ မမှန်သေးဘူး- လို့ ကျွန်တော် သဘောပေါက်သလောက် ဓမ္မဗိတ်ဆွေကြီးများ အား တင်ပြ ပါတယ်။ ရှင်း သ ထက်ရှင်း၊ လင်း သ ထက် လင်းအောင် ထပ်မံပြီး ကျွန်တော် အစီရင် ခံပါအုံးမယ်။

အလိုနဲ့ တကွဖြစ်တဲ့ ဆင်းရဲတို့ရဲ့ ငြိမ်းရာဆိုတဲ့ သဘော ဝါ- စွဲလန်း ပြင်းထန် ဥပါဒါန် နဲ့ တကွ ဖြစ်တဲ့ ဒုက္ခတို့ရဲ့ ငြိမ်းရာ-ဆိုတဲ့ သဘောရဲ့ အရာမှာ ထင်ရှားအောင် တင်ပြ ရမယ် ဆိုရင် ချစ်ထာနဲ့ ချစ်စရာရယ်-လို့ နှစ်ခု ရှိပါတယ်။ ချစ်စိတ်ဖြစ်ခိုက် ချစ်စရာအသွင် ထင်မြင် ရ သော အထင်ခံ တရားများသည် အမြုံမ- သားထင်ရှားမရှိသလို လုံးဝမရှိ ဘိတ်-မရှိပါ။ မရှိလုံးလုံး ကင်းသုဉ်း နေပါတယ်။

ချစ်စိတ်ကတော့ ဖြစ်ပေါ်ခိုက် မှာ ထင်ရှား ရှိပါတယ်။ မဖြစ်ပေါ်မီက မရှိပါ။ ဖြစ်ပေါ်လာသော တရား မှန် သမျှ သည် ဧကန်ပင် ပျက်ရလို့ ပျက်တဲ့ နောက်မှာလဲ မရှိဒါ့ လဲ ဧကန်ပင် မှန်နေပါတယ်။

အတိုကျဉ်း၍ လိုရင်းပြောရပါလျှင်....

ချစ်စိတ်သည် မဖြစ်ပေါ်မီကလဲ မရှိပါ။ ဖြစ်လာတော့လဲ ပျက်ပါတယ်၊ ပျက်တဲ့နောက်မှာလဲ မရှိတော့ပါ။

ကျန်တဲ့ စိတ်တွေကိုလဲ ချစ်စိတ် နဲ့ အလားတူ မြင်စေ
လိုပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ပြောဟောနေကြ စကားအတိုင်း
ပြောရလျှင် အလုံးစုံသော စိတ်တို့မည်သည်မှာ-

အမြဲလဲ မရှိပါဘူး၊ ရှိလာတော့လဲ မမြဲဘူး၊

အမြဲလဲ မဖြစ်ပါဘူး ဖြစ်လာတော့လဲ မမြဲပါဘူး။

ချစ်စရာ လုံးဝ မရှိဒါကို မဆိုထားနဲ့ ချစ်တဲ့စိတ် ကိုက
အမြဲမရှိပါဘူး၊ အမြဲ ဖြစ်မနေဘူး။ အမြဲ မဖြစ်ဘူး- ဆိုဒါ
မဖြစ်ပေမီက မရှိဘူးလို့ ဆိုလိုရင်းဖြစ်ပါတယ်။

ဥပမာ- ကျွန်တော် ပြောမှ ဖြစ်ပေမီ လာမဲ့ စကား သံ
တွေဟာ မပြောမီက မရှိနှင့်တာ မှန်သလို ချစ်စိတ် ဆိုဒါလဲ
မဖြစ်ပေမီက မရှိဘူးလို့ ဆိုလိုရင်း ဖြစ်ပါတယ်။

စည်သံ-မောင်းသံများဟာ တီးခတ်မှ မြည်ရာ၊ မတီး
ခတ်မီက ဒီ-စည်သံ မမြည်ဒါ ကောန်မှန်သလို ပြောဆိုခြင်း
ဖြစ်ပါတယ်။

မေး။ ။ ဦးဘသောင်း ယခုပြောသလို ချစ်စိတ်၊ မုန်းစိတ်
တနည်းအားဖြင့် သာယာတဲ့စိတ်၊ မသာယာတဲ့
စိတ် ဆိုဒါ....

၁။ မဖြစ်ပေမီက မရှိဘူး။

၂။ ဖြစ်တော့လဲ မရှိတော့ဘူး။

၃။ ပျက်တဲ့နောက်လဲ မရှိတော့ဘူး။

၎င်း သုံးချက်ကို တိုသထက်-တို၊ ကျဉ်းသထက်-
ကျဉ်းသွားအောင် အမြဲလဲ မဖြစ်ဘူး။

ဖြစ်လာတော့လဲမမြဲဘူး လို့ ပြောပြလို့ ကျွန်တော်
တို့ သိရပါပြီ။

အာသဝေါမကုန်သေးတဲ့ ကျွန်တော် တို့မှာ....
ချစ်စရာ တွေလို့ ချစ်စိတ်တွေ ဖြစ်လာရင်- မုန်း
စရာနဲ့ တွေလို့ မုန်းစိတ်တွေဖြစ်လာရင် ဘယ်လို
ဆင်ချင် ကျင့်သုံးရပါ့မလဲ....

ဖြေ။ ။ ကျွန်တော် အထက်က ပြောခဲ့ပါပြီ။
ချစ်စိတ်၊ မုန်းစိတ်တွေ ဘယ်လို ဖြစ်ဖြစ်၊ ချစ်စရာ-မုန်းစရာ
ဆိုဒါ လုံးဝ မရှိပါဘူး။

မရှိပင် မရှိသော်လဲ ဖြစ်ဆဲစိတ်က ရှိ၊ သယောင်ယောင်
လိန်လည်လှည့်စားထားလို့ ရှိတယ် ထင်ရပါတယ်။

ဒါ့ကြောင့် “မာယူပမဉ္ဇ ဝိညာဏံ”လို့ ဘုရား ဟောခဲ့
ခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဆင်ခြင်ကျင့်သုံးတဲ့အနေနဲ့ ပြောရလျှင်
ချစ်စိတ် မုန်းစိတ်တို့ မည်သည်-

မဖြစ်ပေါ်မီက မရှိဒါလဲ ကေန မှန်တယ်။

ဖြစ်လာတော့လဲ ပျက်တာ ကေန မှန်တယ်။

ပျက်တဲ့နောက်လဲ မရှိတော့ဒါ ကေန မှန်တယ်-လို့ ဆင်
ချင် ကျင့်သုံးကြပါ။

အိပ်မက်-မက်၊ တဲ့အခါအရိပ်ထင်သလိုချစ်စိတ်၊ မုန်းစိတ်
ဖြစ်တဲ့အခါ ၎င်း စိတ်တို့ရဲ့ ချစ်စရာအသွင် ထင်မြင် ကာမျှ
ထင်မြင်ရတဲ့ တရားတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ အဟုတ်ရှိ တကယ်
ရှိတဲ့ တရားတွေမဟုတ်ပါဘူး။

အိမ်က အိမ်ရှင်မ၊ ကြည့်ပါလားဗျ၊ တခါတလေချစ်စရာ
အသွင် ထင်လိုက်၊ တခါတလေ မုန်းစရာအသွင် ထင်လိုက်၊
အိမ်ရှင်မ၊ ကသာ အဟုတ်ချစ်စရာအချစ်တုံး အချစ်ခံကြီးဆို
ရင် ဘယ်တော့မှမမုန်းရဘူး အမြဲတမ်းချစ်လို့သာနေရမယ်။

ခုတော့- တခါတလေ ချစ်စရာအသွင် ထင်မြင်တယ်၊
တခါတလေ မုန်းစရာအသွင်ထင်မြင်ရတယ်၊ ဒီလိုပြောင်းလဲ
နေဒါဟာ ဘာကြောင့်လဲ-လို့ လက်သည့် ရှာလိုက်တော့-
ကျွန်တော်တို့ခင်ဗျားတို့ရဲ့ ဖြစ်ဆဲစိတ်လိန်နေဒါဖြစ်ပါတယ်

သူလိန်နေဒါ ဆိုလို့လဲ လိန်တဲ့ စိတ်ကို မလိန်နိုင်အောင်
တမင် ဖျောက်မပစ်ပါနဲ့၊ သူ့ကိစ္စ သူဆောင်နေခြင်း ဖြစ်ပါ
တယ်၊ အမှန်အတိုင်း သိရင် ဖျောက်ပြီးသား ဖြစ်သွား ပါ
လိမ့်မယ်၊ အမှန်အတိုင်း သိရန်ကတော့....

မဖြစ်ခင်က မရှိဒါမှန်တယ်။

ဖြစ်တော့ ပျက်ထား မှန်တယ်၊

ပျက်တဲ့နောက် မရှိဒါလဲ မှန်တယ်-

ဒီ အတိုင်းသာ အပြီး အပိုင် သိထားကြပါ။

မေး။ ။ ဉာဏ်စဉ် ၁၀-ပါး မပါဘဲ အမြဲလဲမဖြစ်ဘူး၊ ဖြစ်
လာတော့လဲ မမြဲဘူး၊ သိရုံကတော့မျှနဲ့ ဝိပဿနာ
ပြီးရော့သလား။

ဖြေ။ ။ ဉာဏ်စဉ် ၁၀-ပါးဆိုဒါ- တရား အားထုတ်သူရဲ့
စိတ်မြင်၊ တနည်း- ဉာဏ်မြင် ပြောင်းလဲ နေပုံကို ၁၀-ပါး
ပြား၍ဟောထားခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါတယ်၊ အရှုခံတရားအပေါ်မှာ
ပြောင်းလဲ လို့ မဖြစ်ကောင်းပါဘူး၊ ဒါကြောင့် ၁၀-ပါးနဲ့
၁၀-ပါးနဲ့ အရေအတွက်တွေ ခွဲပြထားပါတယ်၊ ပဋိသန္ဓိဒါ
မဂ်မှာ ဆိုရင် ဉာဏ်စဉ်တွေ အများကြီး တွေ့ဘူး ပါတယ်၊
ကျွန်တော် တွေ့ဘူးဒါတော့ တရားရှုတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က သူကိုယ်
တိုင် ဘာဉာဏ် ညာဉာဏ် ဖြစ်နေပြီလို့ မသိဘဲ တရားပြတဲ့
ပုဂ္ဂိုလ်ကသာ ဘာဉာဏ်ရောက်နေပြီ ခုရောက်ဒါဘာဉာဏ်
ဘဲလို့ ဆုံးဖြတ်ပေးဒါကိုသာ အများဆုံး တွေ့ရပါတယ်။

ဒီလို ဆုံးဖြတ်ပေးဒါကိုလဲ ဓမ္မ မိတ်ဆွေကြီးများ ကြိုက်ရင်လဲ ကြိုက်တဲ့ အတိုင်း လက်ခံ ကျင့်သုံးကြပါ။ တရားအားထုတ်သူ ယောဂီရဲ့ ဆန္ဒအတိုင်းပါ။

မေး။ ။ ဒါဖြင့် ကျွန်တော်တို့ သောတာပန် တည်အောင် ဒိဋ္ဌိ ဝိစိ ကိစ္ဆာ ပြတ်အောင် ဘာကို ရှုမှတ် ပွားများ ကျင့်သုံး နေထိုင်ရမလဲ....

ဖြေ။ ။ သောတာပန် တည်အောင်၊ ဒိဋ္ဌိ ဝိစိ ကိစ္ဆာ ပြတ်အောင်ဆိုရင် နိဗ္ဗာန်မြင်တဲ့ဉာဏ်ရအောင် ဆရာကောင်းထံ နည်းနာ ခံကြပါလို့ ပြောဆို တိုက်တွန်းရမှာဘဲ။

မေး။ ။ ဦးဘသောင်း ထံ ကျွန်တော်တို့ နည်းနာ ခံ ပါတယ်၊ ဦးဘသောင်း နားလည် သဘောပေါက် ဉာဏ်ရောက်သလို ဟောပြောရန် တရားတောင်း ပါတယ်။

ဖြေ။ ။ သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်ဆိုဒါကနိဗ္ဗာန်မြင်တဲ့ဉာဏ် ခေါ်တာဘဲဗျာ၊ နိဗ္ဗာန်က ခင်ဗျားတို့ ကျွန်တော်တို့ မသိလို့ သာ သူက အမြဲရှိ တရားပါ။ စာလို ပြောတော့- နိစ္စ၊ရူ၊ သဿတ၊အဇာတ၊အဘူတ၊အကတ၊ အသင်္ခတ၊ အပစ္စယ မျိုးလို့ ခေါ်ပါတယ်။ အဲဒီ တော့- နိဗ္ဗာန်က ရှိပြီးသားမို့ နိဗ္ဗာန် ရှိလာအောင်ကတော့ ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ တမင် ပြုလုပ် အားထုတ်နေစရာ မလိုတော့ဘူးလို့ ရှေး ဦး စွာ သိထားခဲ့ကြပါ။

ရှိပြီးသားနိဗ္ဗာန်သိရန် မဂ်ဉာဏ်ကိုသာ လိုရင်းထားပြီး တရား စကား ပြောရန်၊ တရား ဆွေးနွေးရန်၊ တရား ကို ကျင့် ကြံ အားထုတ် ပြုလုပ်ရန် လိုပါတော့တယ်။

ဒီ-မဂ်ဉာဏ်ရရေး၊ ၎င်းမဂ်ဉာဏ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန် မျက်မှောက် ပြုရေးအတွက် ကျင့်စရာ နည်းလမ်းတွေကတော့ ဆင်းရဲ ပင်ပန်းစွာကျင့်မှ နိဗ္ဗာန်ရောက်တဲ့ ဒုက္ခ ပဋိပဒါ လမ်းရယ် ဆင်းရဲပင်ပန်းစွာမကျင့်ရဘဲ သက်သက်သါသါလွယ်လွယ် ကူကူ ကျင့်ပြီး နိဗ္ဗာန်ရောက်တဲ့ သုခပဋိပဒါ လမ်းရယ် လို့ နှစ်မျိုးရှိပြန်ပါတယ်။ ယခု ကျွန်တော် ဟောပြောတာကတော့ သုခ ပဋိပဒါလမ်းစဉ်၊ မဂ်ပေါက် ဖိုလ်ဝင် နိဗ္ဗာန်မြင် ဆိုတဲ့ အတိုင်း သုခပဋိပဒါ အကျင့်လမ်းနဲ့ နိဗ္ဗာန်မြင်ရေး ဟော ပြရင်း ဆွေးနွေးသွားမှာဘဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ဂင်္ဂါဝါဠု သဲစုမက ပွင့်တော် မူသွားကြတဲ့ ဘုရား တွေ ရှောင်လာခဲ့တဲ့လူချင်း ဘယ်သူသတည်း၊ ဘယ်သူက မြှတ် တယ်၊ ဘယ်သူက အထက်တန်းကျတယ်လို့ ဂုဏ်ရယ်၊ ပါ ဝါရယ် လုပ်နေစရာမလိုပါဘူး၊ ဆွေးနွေး တိုင်ပင်၍ သွား ကြစို့ရဲ့လို့ ကျွန်တော် ပဋ္ဌာန်းခဲ့ပါတယ်။

မှားရင် ပြင်၊ မှန်ရင် ဝန်ခံ၊ ပိုရင် နှုတ်၊ လိုရင် ဖြည့်၊ ဤ- လေးချက် အခြေခံ ထားပြီး ကျွန်တော် အသိ ဉာဏ် ရှိ သလောက် တင်ပြပါတော့မယ်။

ယခုပစ္စက္ခဘဝ ရရောက်မျက်မှောက်ပြုနိုင်တဲ့နိဗ္ဗာန်ဟာ ကိလေသာမီး ငြိမ်းမှုသက်သက်နဲ့သာ ဆိုင်ပါတယ်၊ ခန္ဓာပါ ထည့်ချင်ရင်လဲ ကိလေသာနဲ့ တကွဖြစ်တဲ့ ခန္ဓာ မီးငြိမ်းမှုနဲ့ သာဆိုင်ပါတယ်။ ဤ တလံမျှလောက်သော အကျိုးဝိပါက် ရုပ်-နာမ်၊ ခန္ဓာ ဖြစ်မှု မဖြစ်မှုနဲ့ မဆိုင်ကြောင်း ဓမ္မ ဖိတ်ဆွေ ကြီးများ ပိုင်းခြားပြီး သိထားတော်မူခဲ့ကြပါ။

ကိလေသာ-ဆိုဒါ ဒိဋ္ဌိလဲ....ကိလေသာ၊
ဝိစိကိစ္ဆာလဲ....ကိလေသာ ခေါ်တာဘဲ။

ကိလေသာ ဆယ်ပါးရှိတဲ့ အကြောင်း သင်္ဂြိုဟ် ကျမ်းထဲ
မှာ လာပါတယ်။

မိမိ - သူတပါး နှစ်ဦးသားတို့ကို ပူလောင်စေတတ် ညစ်
နွမ်းစေတတ်တဲ့ သဘောကို ကိလေသာ လို့ ခေါ်ပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ ပြောချင်ဒါက ကိလေသာ အကြောင်းကို
ပြောချင်ဒါမဟုတ်ပါဘူး။ ကိလေသာ ငြိမ်း မှု ကို လိုရင်း
ထားပြီး ပြောချင်ဒါ ဖြစ်ပါတယ်။

ကိလေသာငြိမ်းမှုပြောတဲ့ အခါ အနုသယဆိုဒါက ဝင်
ငြိမ်း ရှုပ်တတ်ပါတယ်။ အနုသယပြောချင်ရင် အားလင်တဲ့
အချိန် သီးသန့်ပြောကြပါစို့၊ ဒီနေ့ ဒီအချိန်မှာ ငြိမ်းမှု တခု
ကိုသာ ပြောကြပါစို့ လို့ ဓမ္မမိတ်ဆွေကြီးများအား ကျွန်
တော် အစီရင်ခံခဲ့ပါတယ်။

ကိလေသာငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်

နိဗ္ဗာန်ဟာကိလေသာတို့ရဲ့ငြိမ်းရာဆိုတဲ့ စကားအရာမှ
ငြိမ်းရာ တခုကို ပေါ်အောင် ပြောချင်ရင်တော့ - ငြိမ်းရာနဲ့
ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်တဲ့ တရားတခုကို နှိုင်းယှဉ်စရာ အနေနဲ့
ထည့်ပြောရပါတယ်။ ငြိမ်းရာကြီးသတ်သတ်ပြောလို့မပေါ်
လွင်ပါဘူး၊ ဒါကြောင့် ရာဂ-ဒေါသ-မောဟ တို့ရဲ့ ကုန်ရာ
ဒုက္ခအပေါင်းတို့ရဲ့ ချုပ်ရာ၊ ဥပမိ လေးပါးတို့ရဲ့ စွန့်ရာ-လို့
အငှားထည့်ပြီး ပေါ်လွင်အောင် ပြောရပါတယ်။

ဥပမာအားဖြင့် သူတော်ကောင်း တယောက်ရဲ့ ဂုဏ်ကို ပြောချင်လို့ ရှိရင် သူယုတ်မာ လုပ်တဲ့ အလုပ်မျိုးတွေ နဲ့ နဲ့ ကလေးမှ မလုပ်ကြောင်း ထည့်ပြောရပါတယ်။ ထင်ရှား အောင်ကတော့ သူယုတ်မာလို အရက်လဲမသောက်ဘူး၊ ဖဲလဲ မရိုက်ဘူး၊ ဓါးပြဲလဲမတိုက်ဘူး၊ ဘိန်းလဲ မရှူဘူး စသည် အားဖြင့် သူယုတ်မာရဲ့ လုပ်ပုံ လုပ်ဟန် အပြုအမူ အပြော အဆို အကြံအစီတွေကို ငှါးပြီး အစားထိုး ပြောရပါတယ်။ ဒါမှ သူတော်ကောင်းရဲ့ လက္ခဏာဂုဏ်တွေဟာ ပေါ်လွင် ထင်ရှားလာပါတယ်။

အဲဒီ ဥပမာလို ပါဘဲ၊ နိဗ္ဗာန်ခေါ်တဲ့ ငြိမ်းရာကိုပြောတဲ့ အခါ ငြိမ်းရာနဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်တဲ့ မငြိမ်းဒါ တွေနဲ့ နှိုင်း ယှဉ်ပြီးပြောမှ နိဗ္ဗာန်ရဲ့ ဂုဏ် ပေါ်လွင်ထင်ရှားလာပါတယ်။

အဲဒါလိုနှိုင်းယှဉ်ပြောဒါကို နှိုင်းယှဉ် ပြောဒါပါကလား လို့ နားမလည်တော့ ရှိပြီးသားကိလေသာတွေ ကုန်မှ ကုန် အောင် အားထုတ်ပြုလုပ်ပြီးမှ နိဗ္ဗာန်ကြီးက ပေါ်လာတော့ မလို့၊ ရှိလါတော့မလို့ ထင်ယောင်ထင်မှား ဖြစ်တတ်ပါတယ်။

နဂိုပကတိက ထင်ရှားရှိတဲ့ နိဗ္ဗာန်ကို မြင်တော့ ၎င်းမြင် တဲ့ဥဏ်ကို မဂ်ဥာဏ်၊ မဂ်နာမ်၊ မဂ်စိတ်လို့ ခေါ်ပါတယ်။

၎င်း မဂ်ဥာဏ်၊ မဂ်နာမ်၊ မဂ်စိတ် က ဖြစ်နေတော့ ကာ အကြောင်းအားလျော်စွာ ဖြစ်ပေါ်လာမဲ့ ကိလေသာနာမ် ကိလေသာစိတ်တွေ ဖြစ်ခွင့်မရလေတော့ မဂ်က ပယ်တယ် လို့ ဟောတော်မူခြင်းပါ။

အဲဒါလို ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ သဘောမပေါက်၊ ဥာဏ် မရောက်ကြလေတော့ကာ ငါတို့မှာကိလေသာတွေကအမြဲ ရှိနေဒါ၊ နဂိုကရှိနေဒါ၊ ရှိနေတဲ့ကိလေသာတွေကုန်အောင် အားထုတ်ပြစ်လို့ ကုန်မှ ကုန်ရာ ဆိုတဲ့ နိဗ္ဗာန် ကို ရရောက် မျက်မှောက် ပြုနိုင်မှာ လို့ ထင်တတ်ကြပါတယ်။

ကာလနဲ့ ဆက်သွယ်ပြီး ပြောရလျှင် ငါ့မှာ အရင်တုံးက ကိလေသာတွေရှိတယ်၊ အခုလဲ ရှိတယ်၊ နောင်လဲ ရှိအုံးမှာ အဲဒီ ကိလေသာတွေ ကုန်မှ နိဗ္ဗာန်ရောက်မှာ လို့ အတိတ် အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်ကို စွဲ၍ ဝိစိ ကိစ္ဆာ ကိလေသာ ဆိုဒါ- ဖြစ်တတ်ပါတယ်။

မဂ်ကသတ်တဲ့ ကိလေသာ- ဆိုဒါ အတိတ်၊ အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်နှင့် မဆိုင်ဘူး-လို့ စာက ဆိုပါတယ်၊ စင်-စစ်ပြောရ လျှင် မဂ်တို့မည်သည် နိဗ္ဗာန်ကိုသာတိုက်ရိုက် အာရုံပြုပါ တယ်၊ ကိလေသာကိုလိုက်သတ်နေဒါမဟုတ်ပါဘူး၊ မဂ်စိတ် ဖြစ်ပေလို့ ကိလေသာစိတ် ဖြစ်ခွင့်မရနိုင်ဒါကို အကြောင်း ပြု၍ မဂ်က ပယ်တယ်၊ သတ်တယ်-လို့ ပြောဆိုရခြင်းပါ။

အဲဒီတော့ ငြိမ်းရာ ခေါ်တဲ့ နိဗ္ဗာန်ကို ကျွန်တော် တို့ ပြောကြပါစို့ရဲ့။

ငြိမ်းရာဆိုဒါ ပကတိပင်ကိုယ် သူ့အလိုလို ငြိမ်းရာပါဘဲ ဘာတွေရှိလို့- ဘာတွေ ငြိမ်းရာလို့ ပြောရန် မထိုက်ပါဘူး ပြုပြင်ထားလို့ ငြိမ်းရာလားဆိုရင်မဟုတ်ပါဘူး၊ အကတ မျိုး အသစ်တ၊ မျိုး လို့ ဘုရားဟော ကျမ်းဂန် စာပေတွေထဲမှာ အထင်အရှား ရှိခဲ့ပါတယ်။

နဂိုမူလ နိရောဓ လို့ နားလည် လွယ်လောက်တဲ့ စကား ပရိယာယ်တွေနဲ့ ပြောရ ပါတယ်။ ဥပမာတွေလဲ ဆောင်ရ ပါတယ်။

ဥပမာအားဖြင့် လူပျိုဟာ လူပျိုပါဘဲ၊ ဒီလောက် ပြော ရုံနဲ့ မထင်ရှားလေတော့ မိန်းမ မရှိသေးလို့ အိမ် ထောင် မကျသေးလို့-နဲ့ မယူရသေးတဲ့ မိန်းမကို အငှါး ထည့်ပြီး ပြောရပြန်ပါတယ်။

မယူရသေးတဲ့ မိန်းမဟာ အရင်တုံးက မိန်းမတွေလား၊ အခုရှိတဲ့ မိန်းမတွေလား၊ သို့မဟုတ် နောက်မှ မွေးမဲ့ မိန်းမ တွေလားဆိုတော့ လူပျိုဟာဘယ်မိန်းမကိုမှလက်ညှိုးထိုးပြ လို့ မဖြစ်ပါဘူး၊ သာမန် အား ဖြင့် တော့ အ ကုန် လုံး နဲ့ ဆိုင်ပါတယ်။

ငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်ဟာလဲ လူပျို ဥပမာလို ပါဘဲ၊ အတိတ် ဖြစ်ပြီးခဲ့တဲ့ ကိလေသာတွေငြိမ်းဒါ ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်တဲ့ ကိလေ သာ တွေ ငြိမ်းဒါ၊ အ နာ ဂတ် ဖြစ်မဲ့ ကိလေသာ တွေ ငြိမ်းဒါလို့ တိုက်ရိုက်ပြောလို့ မဖြစ်ပါဘူး၊ ကိလေသာ နဲ့ စပ်ယှဉ်ပြီး သာမန် အား ဖြင့် ပြောရင်တော့... အတိတ်- အနာဂတ်-ပစ္စုပ္ပန်ကိလေသါတွေငြိမ်းရာ-လို့ပြောရပါတယ်

ဘာတွေရှိလို့-ဘာတွေငြိမ်းရာလို့ ပြောရန် မထိုက်ပါဘူး၊ ဒီလိုပြောဒါ နား မရှင်းကြတော့၊ ကိလေသာနဲ့ နှိုင်းယှဉ်ပြီး ပြောရပါတော့တယ်၊ ကိလေသာကို အစားထိုးပြီး နိဗ္ဗာန် မြင်ရေးအတွက် တရားတမျိုး ဟောရပါတော့တယ်။

အဲဒီလို ဟောပြတော့ ယောဂီတွေ ဟာ ကိလေသာကို နိစ္စ အနေနဲ့ ငါ့မှာ သူ့မှာ အမြဲအရှိ ထားလိုက်ကြပါရော

ဒါ့ကြောင့် တရားဟောရလဲသိပ်မလွယ်ဘူး၊ နိစ္စအနေနဲ့ အမြဲ အရှံ့ထားပြန်တော့ အမြဲ မရှိတဲ့ အကြောင်း မိမိတို့ စိတ်က မသင့်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းမှဖြစ်တဲ့အကြောင်း ဖြစ်လာတော့လဲ ပြိုကွဲ ပျက်စီးတဲ့ အကြောင်း၊ နိဗ္ဗာန်-ကို ခဏထားပြီး အနိစ္စလက္ခဏာကို ရှောက်ဟောရပြန်ပါရော ပုထုဇဉ် ဆိုဒါ အမှန်တရားပေါ် လိုက်ခဲ့တယ်၊ ဟောပြန် တော့လဲ စဉ်းစားခဲ့တယ်။

ထင်ထားတဲ့ အယူပေါ်သာ ဇွတ်လိုက်လေ့ ရှိပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့တရားဟောရတယ်ဆိုဒါ မြွေအလမ္ဗယ်သမား လိုဘဲ၊ မလစ်လိုက်နဲ့ လစ်လိုက်ရင်သာ သနာဖျက်ရော မိစ္ဆာ ဒိဋ္ဌိရော အခု ခေတ်စားနေတဲ့ ဓမ္မန္တရာယ်ရော စုံနေအောင် ပြောတော့ ပါပါတဲ၊ အယူနောက် မလိုက်ဘို့ရန် အမှန် တရားကို ချဟောရခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

သောတာပတ္တိ မဂ်ဉာဏ် ရသွား တော့ အယူ နောက် မလိုက်တော့ဘဲ အမှန်တရား နောက်သာ ဉာဏ်က လိုက် သွားပါတယ်။

မှန်ဒါကိုမြင်တော့ ၎င်း မြင်တဲ့သဘော၊ သိတဲ့ သဘော ကို ဉာဏ်လို့ ခေါ်ပါတယ်၊ ယောနိသော မနသီ ကာရ နဲ့ သဒ္ဓါတရား ရှေ့ထားပြီးတော့ နာယူတော် မူကြပေတော့။

အယူတွေဖယ်ထားခဲ့ပြီး ကျွန်တော်တို့ မှန်တဲ့တရားကို ချ ဆွေးနွေးကြပါစို့၊ အမှန်တရားကို ဆွေးနွေးတဲ့ အခါမှာ လဲ ဥပ္ပါဒ်၊ အနုပ္ပါဒ်-ခေါ်တဲ့ ဖြစ်ခြင်းအမှန် အဖြစ်ကင်းခြင်း အမှန် ၂ ပါးကို အခြေခံထားပြီး ဆွေးနွေးကြပါစို့။

ကုသိုလ်တရားဘဲဖြစ်ဖြစ်၊ အကုသိုလ်တရားဘဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ အဗျာကတ တရားဘဲဖြစ်ဖြစ်၊ ဥပ္ပါဒ၊ အနုပ္ပါဒတရား ၂-ပါး နှင့် ချစ်ကြည်လျှင် တပါး-ပါးတော့ ကေန မှန်နေရမယ်။

ဆိုလိုဒါကတော့ အမှောင် နဲ့ အလင်းကို မမှောင်ရင် လင်းနေရမယ်၊ မလင်းရင်မှောင်နေရမယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်။

“နိဗ္ဗာနံ ခန္ဓ ပဋိပဒ္ဓမေဝ”လို့ ဆိုတဲ့အတိုင်း ခင်ဗျားတို့ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အကျိုး ဝိပါက် ခန္ဓာကိုယ်ပေါ် တင်စားပြီး ဉာဏ်အား ထင်ရှားအောင် ပြကြဖို့ ရဲ့။

ခင်ဗျားတို့ ကျွန်တော်တို့ သဏ္ဌာန်မှာ- ကောင်းကောင်း ဆိုးဆိုး အမျိုးမျိုးသော အလိုလောဘနဲ့ တကွ ဖြစ်တတ်တဲ့ စိတ်တွေဟာ အဖြစ်ကင်းတဲ့ အနေနဲ့ ရှိဒါလဲ မှန်ပါတယ်။

၎င်း အဖြစ်ကင်းနေတဲ့ သဘောဟာ ကျွန်တော် တို့က ပြုပြင်ထားလို့ အဖြစ်ကင်းနေဒါလား ဆိုရင်.... မဟုတ်ပါ၊ သူ့ဖါသာ သူ့အလိုလို အဖြစ်ကင်းနေခြင်းပါ။

ဥပမာ အားဖြင့် ကုသိုလ်စိတ်ဆိုဒါ ကျွန်တော် တို့က ကုသိုလ် ဖြစ် လောက် အောင် တမင် အာရုံ ပြုမှ ဖြစ်ပေင်္ဂ လာဒါ အမှန်ပါ။

အကုသိုလ်စိတ်ဆိုဒါလဲ အကုသိုလ်ဖြစ်လောက်အောင် တမင် အာရုံပြုမှ၊ တမင် နှလုံးသွင်းမှ ဖြစ်ကြဒါ အမှန် ပါ၊ ဧည့်ကြီးသံဟာ တမင်တီးခတ်မှ မြည်သလို ပမာ၊ ကုသိုလ် ခေါ်တဲ့ကောင်းစိတ်တွေ၊ အကုသိုလ်ခေါ်တဲ့ စိတ်ဆိုး စိတ် မိုက် စိတ်သရမ်းတွေဟာ တမင် နှလုံးသွင်းမှ ဖြစ်ပေင်္ဂလာ ကြဒါ အမှန်ပါ။

နှလုံးမသွင်းမီ အာရုံမပြုမီက ဆိုရင် အနုပ္ပါဒ သဘောနဲ့ အဖြစ်ကင်းလျက် သန့်ရှင်းနေပါတယ်။

၎င်း အဖြစ်ကင်းရာ သဘောမှန် ကိုသာ ဥာဏ်နဲ့ မြင်တော်မူကြပေ။ အဲဒါလို အဖြစ်ကင်းရာ သဘောမှန်ကို ဉာဏ်နဲ့သာ သိထားရင် မောဟဆိုဒါလဲ ဖြစ်ခွင့်မရတော့ပါဘူး။ ဖြစ်ခွင့်မရတော့ အနုပ္ပါဒ သဘော မှန်ထဲ သို့ မောဟလဲ သက်ဝင်သွားပါတယ်။

“ဥပ္ပါဒေ အာဒိနဝံ ဒိသ္မာ၊ အနုပ္ပါဒေ စိတ္တံ ပက္ခန္ဓတိ” စာအရှိလဲ ကိုက်ညီပါတယ်။

ဖြစ်ခြင်း ၌ အဖြစ် ကို မြင်၍ အဖြစ်ကင်းရာ နိဗ္ဗာန်၌ စိတ်ပြေးဝင်တယ် ဆိုရမှာလဲ အယူအဆတွေ အမျိုးမျိုး ရှိကြပါတယ်။

ကျွန်တော် သဘောပေါက်ထားကို တင်ပြရပါလျှင်-

မီးကို မကိုင်ခင်က အပူတွေငြိမ်းနေတယ်။ ကိုင်ရင်တော့ ပူလောင်တဲ့ ဒုက္ခ အမှန်ဖြစ်မှာလို့ ဉာဏ်ရှိသူများ ကြိုတင် သိထားသလို ကောင်းကောင်း ဆိုးဆိုး အမျိုးမျိုး သော သဘော ကျ၊မကျ စိတ်တွေဟာလဲ နဂိုပကတိ က တော့ အဖြစ်ကင်းလျက် သန့်ရှင်း စင်ကြယ်နေတယ်။

ငါ့အနေ သူ့အနေ နဲ့ မနေနိုင်လို့ ပြုလုပ်လိုက်တော့မှ ဖြစ်တယ်၊ ဖြစ်လာတော့လဲပျက်တယ်၊ ဖြစ်-ဖြစ်သမျှကတော့ ဇာတိ ဒုက္ခာ-လို့ ဗုဒ္ဓ ဟောဒါမှန်တယ်လို့ မမှတ်မသို့ ယုံကြည်လျက် အဇာတ ခေါ်တဲ့ အဖြစ်ကင်းရာ နိဗ္ဗာန်နဲ့သာ မိမိစိတ်ဟာ တွေ့နေပါတော့တယ်။ အဖြစ်ကင်းရာနဲ့ စိတ်နဲ့ တွေ့နိုင်သမျှ တွေ့-တွေ့ နေ အောင် ကြိုးစားပြီး ကျင့်သုံး

နေထိုင်ခြင်း သဘောကို “အနုပ္ပါဒေ ဝိတ္တံ ပက္ခန္ဓာတိ”လို့ ကျွန်တော် နားလည်ပါတယ်။

တချို့က ဒီလိုမယူဘဲ၊ ယခုဘဝ လက်လွန်ပြီးသား ဒုက္ခတွေကိုကြည့်ပြီး၊ နောက်လဲအလားတူဒုက္ခတွေကိုကြောက်ရွံ့စိုးရိမ် စက်ဆုတ် ရှုံ့မုန်း ပြီး နေကြ ပါတယ်။ အမှန်ကတော့ ဒုက္ခ မှန်သမျှကို မချစ်ခင် မနှစ်သက်တော့- ချစ်ခင်နှစ်သက်မှုအလိုတွေ၊ အာသာတွေ၊ ကုန်သွားကြတယ်-လို့ ပြောပါတယ်။ အလို ကုန်ရင် နောင် ဒီလို ဒုက္ခ မျိုးဘွဲ့နဲ့ မတွေ့ရတော့ဘူး-လို့ ပြောကြ ပါတယ်။ ဒါ့ကြောင့်လဲ ဒုက္ခတွေကို ကြပ်-ကြပ် အပွားခိုင်းလေ့ရှိကြပါတယ်။

ပွားရမှာက မဂ္ဂ

ပွားနေဒါက ဒုက္ခလို့ ကျွန်တော်တော့ မြင်နေပါတယ်။ ဒီလို ပြောဆိုခြင်းဟာ သူတို့ကို အတင်း ပြောဒါ မဟုတ်ပါဘူး။ ဓမ္မမိတ်ဆွေကြီးများ စဉ်းစားဝေဖန်ဖို့ရာ တင်ပြခြင်းသာ ဖြစ်ပါတယ်။ သူတို့ သုံးသပ်ထားက “ပဉ္စပက္ခန္ဓာဒုက္ခ” ကျွန်တော်များ သုံးသပ်ထားက ပဉ္စပါနက္ခန္ဓာဒုက္ခ” ဒါဘဲ ကွဲလွဲနေခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

မေး။ ။ ဓမ္မမိတ်ဆွေကြီး ဦးဘသောင်း ခင်ဗျား... ဒီနေရာမှာ- အနုပ္ပါဒ သဘော နဲ့ အဘာဝ သဘော အနည်းငယ် သည်းခံပြီး ရှင်းပြစေလိုပါတယ်။

ဖြေ။ ။ ဟုတ်ကဲ့၊ အဘာဝ ဆိုဒါက ဖြစ်လာတဲ့ သဘောတရားဟာ ပျက်ရပါတယ်။ ပျက်တဲ့နောက် ၎င်း သဘောဟာ မရှိတော့ပါဘူး။ အဲဒီ- မရှိတဲ့ သဘော ကို အဘာဝ-လို့ ကျွန်တော် သဘောပေါက်ပါတယ်။

အနုပ္ပါဒ် ဆိုဒါကတော့ ဖြစ်ဆိုတဲ့သဘောသို့ မရောက်
လာတော့ဘဲ အဖြစ်ကင်းတဲ့ သဘောတရား ထင်ရှား ရှိဒါ
ကို ဆိုလိုပါတယ်။

မေး။ ။ ဟုတ်ကဲ့၊ ဦးဘသောင်း ရဲ့ အယူ အဆ သိရလို့၊
ဝမ်းသာပါတယ် ခင်ဗျာ၊ ကျန်တဲ့ ဓမ္မ မိတ်ဆွေ
ကြီးများကလဲ မိမိတို့ ဥာဏ် ရောက်သလို တင်ပြ
ကြပါအုံး ခင်ဗျာ။

ဖြေ။ ။ ပထမဖက်ပင်အိုင်ဆရာတော်ကြီး ပြုစုခဲ့တဲ့ ကျမ်း
ငယ်တစောင်ထဲမှာ- ဥပါဒ် ပြီး၍ ပျက်ခြင်း ဘင်- ဟူသော
အခြင်းအရာ ဟုတွာ အဘာဝါ ကာရ သည် အနိစ္စ-
လက္ခဏာ ခေါ်၏။

ဥပါဒ် ပြီး၍ ပျက်ခြင်း ဘင် သို့ ရောက် လေ ပြီး သော
ခန္ဓာတို့၏ မရှိခြင်းသဘောကို အဘာဝ လို့ တွေ့ဘူးဒါကို
ကျွန်တော် တင်ပြပါတယ်။

မေး။ ။ ဦးဘသောင်း ခင်ဗျား.... အနုပ္ပါဒ် သဘော ကို
ပြောဟောပြီးလို့ ရှိရင် ဥပ္ပါဒ် သဘောတရား ကို
ဆက်ပြီး ဟောကြားရန် တောင်းပန်ပါတယ်။

ဖြေ။ ။ ဟုတ်ကဲ့၊ ဥပ္ပါဒ်သဘော ကျွန်တော်သိသလောက်
ပြောပါဆိုရင် ဘုရားရှင်လို ဘယ်သူမှ အကုန်မသိဘူး ဆိုဒါ
ကတော့ ဓမ္မမိတ်ဆွေကြီးများ သိထား ခဲ့ စေချင် ပါ တယ်၊
ဥပ္ပါဒ်-ဆိုဒါ အများအပြားအစားစားရှိပါတယ်၊ ကျွန်တော်
ယခုတင်ပြခဲ့ ဥပ္ပါဒ် သဘောက တော့- မိမိတို့၏ စိတ် က
အလိုရမက်လေ၊ ဘာဖက်ပြီးတမင်နှလုံးသွင်းမှဖြစ်ပေလိမ့်၊
ကုသိုလ်ဇော အကုသိုလ်ဇော တွေရဲ့ ဥပ္ပါဒ် သဘောပါဘဲ

ဘာပြုလို့ ဒီလိုပိုင်းခြားပြီး တင်ပြရပါသလဲဆိုရင်- ယခု တရားနာရင်း၊ ဆွေးနွေးရင်း၊ ဉာဏ်မြင် ရှင်း က သံဒိဋ္ဌိက မြောက် အနုပ္ပါဒ-ခေါ်တဲ့ နိဗ္ဗာန် မျက်မှောက် ပြုနိုင် ရေး အတွက် ဖြစ်ပါတယ်။

ယခု ကျွန်တော် တင်ပြဒါထက် ပိုပြီး သိချင် ရင် တော့ စာပေပရိယတ္တိ ကျွမ်းကျင်တဲ့ဆရာတော်သံဃာတော်များ သံ ချဉ်းကပ်ပြီး လေ့လာသင်ကြား မှတ်သား နာယူတော် မူကြပါ။

ခမ္မ-မိတ်ဆွေကြီးများ လေ့လာလိုက်စား သင်ကြားပြီး လို့ တတ်မြောက်လာတဲ့ ပညာ ဗဟုသုတတွေကို လဲ ကျွန် တော် တို့ကို တဆင့် ဖောက်သည် ချပါ။ ကျွန်တော် များ လေ့လာ လိုက်စားရန် အသင့်ပါဘဲ။

ကျွန်တော်တင်ပြခဲ့ ဥပ္ပါဒ

စည်သံ မောင်းသံ ခေါင်းလောင်းသံများဟာ တီးခတ်မှ ဖြစ်ပေါ်လာသလို ဆီမီးဖယောင်းတိုင်မှ မီးသာ ကျွန်တော် တို့ကညှိထွန်းလိုက်မှ ဖြစ်ပေါ်လာသလို အလိုရမက်လေဘ ဖက်၍ ဖြစ်ပေါ် လာမဲ့ စိတ်တွေဟာလဲ စာလို ပြော မယ် ဆိုရင် ပုညာဘိ သင်္ခါရ အပုညာဘိ သင်္ခါရ အနုညာဘိ- သင်္ခါရတွေဟာလဲ ကျွန်တော်တို့ စိတ်ကတမင် ထူထောင်မှ ဖြစ်ပေါ်လာမှာ အမှန်ပါ။

အဲဒါလို အလို တခုနဲ့ တမင် ထူထောင် ပေးမှ ဖြစ်ပေါ် လာမဲ့ ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ သဘောဟာ ဥပ္ပါဒ-ပါဘဲ။

ပေး။ ။ ဒါဖြင့် ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာ၊ စသော ကုသိုလ်
ကောင်းမှုတွေ မပြုရတော့ဘူးလား....

ဖြေ။ ။ ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာတွေကို မပြုရဘူး ပြုရမယ်
ဆိုဒါ ကျွန်တော် မပြောလိုပါဘူး။ ဒါနပြုရင် ဘယ်အကျိုး
ရတယ်၊ သီလ၊ ဆောက်တည်ရင် ဘယ်အကျိုးရတယ်၊ ဘာ
ဝနာ၊ ပွားရင် ဘယ်အကျိုးရတယ်- လို့ သူ့အကြောင်းနဲ့
သူ့အကျိုး စည်းသေ မျဉ်းကိုက် ဘုရားရှင် ဟောထားခဲ့ပါ
တယ်၊ နှစ်သက်ပါက ပြုကြပေါ့။

ကျွန်တော် ယခု တင်ပြနေဒါက ကုသိုလ်- အကုသိုလ်
တို့ရဲ့ အကျိုးမဟုတ်ဘဲ၊ ကုသိုလ်- အကုသိုလ်တွေ အဖြစ်
ငြိမ်းတော့ ငြိမ်းရာလဲ မှန်တယ်။

ကုသိုလ်-အကုသိုလ်တွေ ပြုလုပ်ပါက ဖြစ်တော့ ဖြစ်တာ
ကေန မှန်တယ်-လို့ အနုပ္ပါဒ ဥပ္ပါဒ သဘောကို တင်ပြနေ
ခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာတွေလဲ ကျွန်တော် မပယ်ပါဘူး။

အနုပ္ပါဒ-ခေါ်တဲ့ အဖြစ်ကင်းရာ သဘောကြီး တခုဟာ
ပြုပြင်မပေးရဘဲ သူ့အဘောအတိုင်း ထင်ရှား ကေန အမှန်
ရှိပါတယ်။

၎င်း အမှန်ကို သိရန်အတွက် လိုရင်းထားပြီး ဓမ္မဗိတ်
ဆွေကြီးများအား တင်ပြနေခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

ဘယ် မဂ် ကျ မှ ဘယ် အကုသိုလ် ကို ပယ်တယ်၊ ဒါ-
ကြောင့် အထက် မဂ် က မပယ်ရသေး တဲ့ အကုသိုလ် ကို
ပြုလုပ်ပေမဲ့ အပါယ် မကျဘူး-လို့ ကျွန်တော် ဒီလို အကြံ
သမားလဲ မဟုတ်ပါဘူး။

ဖြစ်လာရင်တော့ ဥပ္ပါဒ်မျိုး ဒုက္ခဆိုးဘဲလို့ ဥပ္ပါဒေါ်ဒုက္ခ အရ ကျွန်တော် နားလည်ထားပါတယ်။

မေး။ ။ ဒါဖြင့် ကျွန်တော်တို့ ဘာတခု မလုပ်ရဘဲ ဒီအတိုင်းတိုင်း နိဗ္ဗာန်ရနေဒါပေါ့။

ဖြေ။ ။ ဟုတ်ကဲ့ ဒီနေရာ သိမြင်ရမဲ့ တရားရယ်၊ ပြုလုပ်ရမဲ့ တရားရယ်၊ မပြုလုပ်ရမဲ့ တရားရယ်လို့ ခွဲခြားထားလိုက်ပါအုံး။

သိမြင်ရမဲ့ တရားကို သိမြင်ရင် ဒီအတိုင်း နိဗ္ဗာန် ရောက်ပါတယ်။ ရောက်ဆိုဒါလဲ “နိဗ္ဗာန် အာရမဏ ပဋိဝေဓေါ” လို့ လာတဲ့အတိုင်း အာရုံအားဖြင့်သာ ရောက်တာ ခင်ဗျာ့ မိန်းမ၊ ယောက်ျား ရောက်တာမျိုး မဟုတ်ဘူး။ ဒါလောက်တော့ သိထားပါ။

တချို့ ဆုတောင်းတွေကလဲ ဒီ-လင်၊ ဒီ-သား၊ ဒီ မယားနဲ့ အတူတကွ နိဗ္ဗာန် ရောက်ရ ပါလို့ ၏-လို့ ကြား ဘူးလို့ ရောက်ပုံ သဘောကို ထင်ပြောလိုက်ရပါတယ်။

သိမြင်ရမဲ့ တရားက ဘာတွေ- ဘာတွေလဲ ပြုလုပ်ရမဲ့ တရား၊ မပြုလုပ်ရမဲ့ တရားက ဘာတွေ- ဘာတွေလဲ ဝေခွဲပြီး နဲနဲ ပြောပြပါအုံး ဦးဘသောင်း ခင်ဗျား။

ဖြေ။ ။ “ပထမံ ဒဿန ဌေန သောတာပတ္တိ မဂ္ဂေါ” အရ သောတာပတ္တိ မဂ္ဂဉာဏ်ဖြင့် မြင်အပ်တဲ့ နိဗ္ဗာန်ဟာ သိမြင်ရမဲ့ တရားလို့ လိုရင်းထားပြီး ကျွန်တော် ပြောပြပါတယ်။

ပြုလုပ်ရမဲ့ တရားက ကုသိုလ်

မပြုလုပ်ရမဲ့ တရားက အကုသိုလ်

ဒါပါတဲ မိတ်ဆွေကြီး ခင်ဗျား။

မေး။ ။ နိဗ္ဗာန်ဟာ သိမြင်ရမဲ့ တရား-လို့ ဓမ္မဗိတ်ဆွေက ပြောတော့ နိဗ္ဗာန်ရရေးအတွက် ပြု လုပ် နေ ကြ ပါတွေ လွဲမှား နေတယ်-လို့ ဆိုရာ ရောက်နေ ပါတယ်။

ဖြေ။ ။ အစက ကျွန်တော်တို့ဟာ သစ္စာသမားလို့ ဝန်ခံ ခဲ့ပြီ၊ သစ္စာ သမား ဆိုဒါ မှား တယ် - လို့ မ မြင် ပါ ဘူး၊ ဥပ္ပါဒ သဘောရင်လဲမှန်နေရမယ်၊ အနုပ္ပါဒ သဘောရင်လဲ မှန်နေရမယ်-လို့ ဉာဏ်က ဒီလိုမြင်နေပါတယ်။

ဥပ္ပါဒေါ ဒုက္ခံ လို့ ပဋိသန္တိဒါ မဂ်မှာ လာတဲ့ အတိုင်း ဥပ္ပါဒ ဆိုရင်တော့ ရွေးချယ်မနေပါနဲ့ ဒုက္ခ မျိုးလို့ မြင်ကြ တို့ပါတဲ့၊ ကုသိုလ် ဆို တဲ့ ဥပ္ပါဒ ဒုက္ခမျိုးတွေကို ပြုလုပ်ရ မလား၊ မပြုလုပ်ရဘူးလား ဆိုဒါ ဓမ္မ ဗိတ်ဆွေရဲ့ အယူကို ကျွန်တော် သိချင်ပါတယ်။

ဒီလို ရှုပ်တတ်လွန်းလို့ ပြုလုပ်ရမဲ့ တရားဟာ ကုသိုလ်လို့ ကျွန်တော် သုံးပိုင်းခွဲပြီး ပြောခဲ့ပြီးသားပါ။

ညွှန်။ ဦးဘသောင်း ယခု ဆွေးနွေးပိုင်းမှာ ပြောသွားတဲ့ စကားတွေကို ဝေဘန်သုံးသပ်ပြီး ကောက်နှုတ်ချက် ချကြည့်လိုက်တဲ့အခါ နိဗ္ဗာန်မြင်ချင်ရင် နိဗ္ဗာန်ကိုဘဲ မြင်အောင် ကြည့်၊ နိဗ္ဗာန် ကြီး က ရှိ ပြီး သား၊ ရှိ အောင် ပြုလုပ်နေစရာ မလိုဘူး ပြုလုပ် အားမထုတ် ရဘဲ နိဗ္ဗာန် အလိုလိုရောက်နိုင်တယ်-ဆိုတဲ့ သဘော ပါဘဲ၊

ဒါဟာ ပါရမီ အလွန် ရင့်သန်ကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ဆိုရင်တော့ ဟုတ်တာပေါ့ ခင်ဗျာ။ ခု-ခေတ် ဟော့

မလွယ်ဘူးလို့ ကျွန်တော်ထင်ပါတယ်။ ခုခေတ် လူ
များဟာ အကြမ်းစား ဖြစ်တဲ့ မိန်းမ၊ ယောက်ျား၊
ပျောက်၊ ရုပ်- နာမ် သဘော ပေါက်အောင်တောင်
မနဲ ကြိုးစားနေရဒါပါ။

သောင်း။ ယခုဖြောင့်တဲ့ ဓမ္မမိတ်ဆွေကြီး ဟာ အယူ အဆ
အတွေး အခေါ် အကြံအစည် ပေါ်မှာ ပြောဆိုနေခြင်းဖြစ်
နေပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ယခု ပြောဆိုဆွေးနွေးနေဒါဟာ
အယူအဆပေါ်ဆွေးနွေးပြောဆိုနေဒါမဟုတ်ပါဘူး။ အမှန်
တရားပေါ်မှာသာ ဆွေးနွေးနေခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

နိဗ္ဗာန်ဟာ....နိဗ္ဗာန်
ခန္ဓာဟာ... ခန္ဓာ-လို့

ဓမ္မမိတ်ဆွေကြီး နားလည်ထားတယ်မဟုတ်လား။

ဥပမာ- အမှောင်နဲ့ အလင်းဟာ တစပ်ထဲ နေသော်လဲ
အမှောင်ထဲမှာ အလင်း မရှိ၊ အလင်းထဲမှာ အမှောင် မရှိ၊
အလင်းဟာ အလင်း သဘောကိုသာ အမြဲတမ်းဆောင်နေ
တယ်။ အမှောင်ဟာ အမှောင် သဘောကိုသာ ဆောင်နေ
သလို၊ နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ သဘောကလဲ သန္တိလက္ခဏာ ခေါ်တဲ့
ငြိမ်းချမ်းတဲ့သဘောကြီးကို အမြဲတမ်း ဆောင်နေပါတယ်။

ခန္ဓာ၊ ကလဲ ဒုက္ခ လက္ခဏာ- ခေါ် တဲ့ မငြိမ်း ချမ်း တဲ့
သဘောကိုသာ အမြဲတမ်း ဆောင်နေပါတယ်။

အဲဒါလို့... သလဲသီး ကို ခွဲပြီး ကြည့် တဲ့ အခါ မျက်စိ
အကြည်ခေါ်ရှိသူတိုင်းဟာ သူ့အကန့်နဲ့သူ မြင် သလိုနဲ့
နိဗ္ဗာန်နဲ့ ခန္ဓာကိုလဲ သူ့အကန့်နဲ့သူ ဉာဏ် ရှိသူ တို့ မှာ မြင်
နိုင်ပါတယ်။

ဒီလို မြင်တဲ့သူ မှန်ရင် ဓမ္မ ဖိတ်ဆွေကြီး ဦးညွန့် ပြောတဲ့ အတိုင်း ပါရမီရင့် သတ္တတင့်သူလို မှတ်တော်မူကြပါ။

ဦးသိန်း။ ။ ဦးဘသောင်း ခင်ဗျား.... သစ္စာ လေးပါး တရား တော်ကို ဟောပြုရန် လူထုကိုယ်စား ကျွန်တော် တောင်းပန်ပါတယ် ခင်ဗျား။

ဦးသောင်း။ ။ ဟုတ်ကဲ့၊ ကျွန်တော် သိသလောက် တင်ပြပါ့ မယ်၊ သူရော ငါပါ သတ္တဝါတွေဟာ ဆင်းရဲမခင် ချမ်းသာ ချင်နေကြ ပါတယ်၊ ချမ်းသာချင်တဲ့ အတိုင်းလဲ ချမ်းသာ အောင် ပြုလုပ်နေကြပါတယ်။

ချမ်းသာ ချင်တာ ကေန မှန် တဲ့ သဘောကို ပါဠိ လို သမုဒယ သစ္စာ ခေါ်ပါတယ်။

ချမ်းသာအောင်ပြုလုပ်တဲ့သဘောကို ပါဠိ-လို ဒုက္ခသစ္စာ ခေါ်ပါတယ်။

ချမ်းသာချင်သော်လဲ ချမ်းသာတဲ့သဘောဟာ ဘယ်ဟာ လို့တော့ မသိဘဲ ဖြစ်နေကြပါတယ်။

ချမ်းသာစစ်ဆိုတာ အမှန်အတိုင်း ပြောရပါလျှင်-

၁။ ချမ်းသာချင်-လို့

၂။ ချမ်းသာ အောင် ပြုလုပ်နေ တဲ့ သဘော နှစ်ခု တို့ရဲ့ ပကတိ ငြိမ်းရာပါတဲ့။

၄င်း ပကတိငြိမ်းရာကို ပါဠိ-လို နိရောဓ သစ္စာခေါ်ပါတယ်။

ချမ်းသာချင်လို့

ချမ်းသာအောင် ပြုလုပ်နေတဲ့သဘော နှစ်ခုတို့ရဲ့ ပကတိ ငြိမ်းရာကို သိတဲ့သဘောကို မဂ္ဂ သစ္စာ-လို့ ခေါ်ပါတယ်။

ယခု ကျွန်တော် ပြောခဲ့တာဟာ တိုတိုကျဉ်းကျဉ်း နှင့် လိုရင်းကို ပြောခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါတယ်။

အကျယ်ချဲ့၍ ပြောစမ်းပါ ဆိုလျှင်-

ယောဂီ တယောက် ဟာ ချမ်းသာ ရာ ကို လိုချင် တယ်
ရချင်တယ်-ဆိုကြပါစို့။

ထိုအခါ လိုချင်နေ တဲ့ ယောဂီ သူတော် ကောင်း အား
အသင် ယောဂီ၊ အသင် ချမ်းသာရာကို လိုချင်တယ်၊ရချင်
တယ်-ဆိုဒါ ဘယ်သူ့ အတွက်လဲလို့မေးလျှင်

ကျွန်တော့် အတွက် လို့ ဖြေမှာ မလွဲပါဘူး၊ ထို အခါ
ကျွန်တော် ဆိုဒါ ခြေတစ် ခေါင်း အဆုံး တကိုယ် ဖြစ် တဲ့
ခန္ဓာကိုယ် ဘုတ်ခြပ်ကြီးကို ခေါ်တာလား-

သို့မဟုတ် ဟိုဟို-ဒီဒီ- အလီလီ သိတတ်၊ ကြံတတ်၊ မှတ်
တတ်တဲ့ စိတ်ကို ခေါ်တာလား-လို့ မေးခဲ့ပါလျှင်-

ရုပ်ရော စိတ်ရော ကို ခေါ်တာပါဘဲ-လို့ အဖြေ ပေးမှာ
မလွဲပါဘူး။

ဒါဖြင့် ကျွန်တော်လို့ သမုတ်ရတဲ့ ဘုတ်ခြပ်ကြီးနှင့် စိတ်
ကို ချမ်းသာချင်နေဒါ ဖြစ်နေတယ်။

ခန္ဓာကိုယ် ဘုတ်ခြပ်နှင့် စိတ်က အဟုတ်ရှိ
ကျွန်တော်က သမုတ်ရှိ ဖြစ်တယ်။

အသင် ယောဂီ၊ ချမ်းသာစေချင်တဲ့ ရုပ်-နာမ် နှစ်ပါးကို
ဟုတ်မှန်တဲ့အတိုင်း သိရအောင် စစ်တမ်းထုတ်ကြပါစို့။

ရုပ်-နာမ် နှစ်ပါး ဟာ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း မကင်း လို့
ကေန်အားဖြင့် ဆင်းရဲသာမှန်တယ်။

ရုပ်ကလဲ ဖြစ်ပြီး ပျက်စီးနေတဲ့ အမျိုး

နာမ်-ဆိုတဲ့ တရားကလဲ ဖြစ်တဲ့-ပျက်တဲ့အမျိုး

ဖြစ်-ပျက် နှစ်ဖြာ အစဉ်ပါနေသောကြောင့် ဆင်းရဲမျိုးသာ
ကေန မှန်နေပါတယ်။

ဒါ့ကြောင့်- အသင်ယောဂီက ၎င်း ဆင်းရဲမျိုးတွေ ကို
ချမ်းသာချင်လို့ ချမ်းသာအောင်-ပြုလုပ်ပေးလို့ မရကောင်း
ပါဘူး။

မရကောင်းပါတဲ့လျှက် ရလိမ့်မယ်ထင်ပြီး တွင်တွင်ကြီး
ပြုလုပ် နေပါက ပြုလုပ် ပေးတဲ့ ဒုက္ခ တွေသာ ပို လာမှာ
ကေနပါဘဲ။

စစ်ကိုင်းတောင်မှာ သီတင်းသုံးတဲ့ဆရာတော်ကြီးတပါး
တရားဆင်ခြင်ပုံကတော့—

ဟဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ကြီး ငါက သင့်ကို ပျိုအောင်လုပ်ပေးတယ်—
နင်က ဒုတိတယ်။

ငါကသင့်ကို မနာအောင်လုပ်ပေးတယ်၊ သင်ကနာတယ်
ငါက သင့်ကို မသေအောင် လုပ်ပေးတယ်—
သင်က သေမယ်။

ဒါ့ကြောင့်- မအို အောင်၊ မနာ အောင်၊ မသေ အောင်
ပြုလုပ် မပေးတော့ပြီ။

ပြုလုပ် မပေးတော့ ပြုလုပ်ပေးမှု ခေါ်တဲ့ သင်္ခါရ ဒုက္ခ
တွေငြိမ်းသွားပါတယ်။

ခန္ဓာကိုယ်ကြီးက သင်္ခါတ တုံးကြီး၊ ၎င်း သင်္ခါတ တုံးကြီး
ကို ကောင်းလိမ့်နိုးနိုး ထင်အားကိုးပြီး အမျိုးမျိုးပြုပြင်ပေး
နေဒါကို သင်္ခါရ ဒုက္ခ ခေါ်တယ်။

နိဗ္ဗာန်ဆိုဒါ ၎င်း-သင်္ခါရဒုက္ခတို့ရဲ့ ငြိမ်းရာကို ပြောဒါပါတဲ့ မဂ်ဉာဏ် ဆိုဒါ ငြိမ်းရာကို သိတဲ့ သဘောကို ခေါ်တယ်။

ရုပ်-နာမ်နှစ်ပါးသည် ကောန်မုချ ဒုက္ခပါကလားဟု သိ၍ ထို ရုပ်-နာမ် နှစ်ပါး တို့ရဲ့ အကြွင်း မဲ့ ငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်-ကို တကြိမ် သိပြီးတဲ့နောက်၊ အလားတူ ငြိမ်းအေးရာ အာရုံ ပြုနေဒါကို ဖလသမာပတ် ဝင်စားတယ်-လို့ ဆိုပါတယ်။

ဆင်းရဲတုံး ဆင်းရဲခဲကြီး အမှန်ဖြစ်တဲ့ သင်္ခတမျိုး ခန္ဓာ ဆိုးကြီး ကို ကောင်းအောင် ချမ်းသာအောင် ဆိုပြီး ပါပ ညစ်ဆိုး အကုသိုလ်မျိုးတွေကိုလဲ ပြုခဲ့ကြဒါတဲ့ မဟုတ်လား။

ဒါန-သီလ စသည် များပြား ကုသိုလ်တရားတွေ ကိုလဲ ပြုခဲ့ကြဒါတဲ့ မဟုတ်လား။

ကောင်း,ကံတွေကိုဘဲပြုပြု ဆိုး,ကံတွေကိုဘဲ ပြုပြု ခန္ဓာ ကိုယ် ချမ်းသာရေး နှင့် စိတ် ချမ်းသာရေးကို ချော် တွေး တောင့်တပြီး ပြုနေကြဒါ အမှန်ပါ။

ဥပမာအားဖြင့် တင်ပြရမယ် ဆိုရင်

ဝဲနာ-ယားနာ စွဲကပ်နေတဲ့ ရောဂါရှင် တယောက် ဟာ ဝဲနာ ယားနာက ယားယံတော့ ထို ယားယံ တဲ့ ဝေဒနာ ဒဏ်ရာဒဏ်ချက်မှ သက်သာရန်ရစေရန် လက်,စသည်ဖြင့် ပွတ်တိုက် ကုတ်ဖဲ့ခြင်းအမှုကို ပြုလုပ်ကြပါတယ်။

အဲဒါလို ပွတ်တိုက်ကုတ်ဖဲ့သော်လဲ ပွတ်တိုက်ဆဲအချိန် မှာ သက်သာရာရတယ် ထင်ရပေမဲ့ လက်ကလဲလွှတ်လိုက် ရော ပူစပ်တဲ့ရောဂါဘဲ ထပ်တိုးလာတယ်မဟုတ်လား။

ကျွန်တော်-လို့ အသမုတ်ခံတဲ့ ရုပ်-နာမ် နှစ်ပါးက ဝဲနာယားနာနှင့်တူပဲပါတယ်။

ချမ်းသာချင်လို့ ချမ်းသာ အောင် အကုသိုလ်တွေ နှင့် ပြုလုပ်ပေးမှု လောကီ ကုသိုလ်တွေနှင့် ပြုလုပ်ပေးမှု တွေက လက်,စသည်ဖြင့် ပွတ်တိုက်ပေးဒါနှင့် အလားတူပါတယ်

အို-နာ-သေ,ဆိုတဲ့ ဆင်းရဲစုတွေက ပူဇော်မှု ကြိန်းစပ်မှု ဒဏ်ရာနှင့် တူပါတယ်။

ဆရာစ။ ။ ဦးဘသောင်းခင်ဗျား၊ ဦးဘသောင်း ကို ဒီနေရာမှာ- ကျွန်တော် တခုမေးလိုပါတယ်၊ ကျွန်တော်တို့တတွေ ထမင်း ဆာလာတော့ ထမင်း စားချင်လာတယ်၊ စားချင် တဲ့ အတိုင်း လဲ စား တယ်၊ ရေဆာတော့ ရေသောက်ချင်လာတယ်၊ သောက်ချင်တဲ့ အတိုင်းလဲ သောက်တယ်၊ ဦးဘသောင်း အထက်က ပြောဟောခဲ့တဲ့အတိုင်းဆိုရင်-

စားချင်ဒါက....သမုဒယ။

စားရဒါက... ဒုက္ခ။

သောက်ချင်ဒါက....သမုဒယ။

သောက်ရဒါက....ဒုက္ခ။

ဒီသဘောရောက်နေတော့ ဘုရားရဟန္တာတွေလဲ သမုဒယ တဏှာ မကုန်သေးဘူး- လို့ ဆိုရာ ရောက်နေပါတယ်။

အဲ့ဒါ ဟုတ်ပါသလား....။

ဦးဘသောင်း။ ။ ဟုတ်ကဲ့၊ ဒီနေရာ မေးထိုက် ပါတယ်။

စားချင်သောက်ချင်ဒါ...သမုဒယ၊

စားနေမှု- သောက်နေမှု ပြုဒါ...ဒုက္ခ ဆိုရပေမဲ့ ၎င်း-
သမုဒယနှင့်ဒုက္ခဟာမလွတ်သာဝဋ်ပါ၍ပြုရတဲ့ သမုဒယနှင့်
ဒုက္ခမျိုးမှန် လို့ လူမမာကြီး ဆေး ကျွေး နည်း ဥပမာ နဲ့
အလားတူ ပြုရမဲ့ တာဝန်စု တွေ- လို့ မြင် ပြီး စားခြင်း၊
သောက်ခြင်း အမှုတွေကို ပြုသောကြောင့် ဘဝသစ်တဖန်
မဖြစ်စေနိုင်ပါ။

လက်တွေ့ဥပမာ တင်ပြရမယ် ဆိုရင်-

ယခုမေးတဲ့ ဓမ္မမိတ်ဆွေကြီးလဲ သွေးနဲ့သားနဲ့နေရဒါမို့
တခါတလေ ဖျား နာဘူးပါလိမ့်မယ်၊ အဲဒါလို ဖျားနာ တဲ့
အခါ ရောဂါပျောက်ကြောင်း ဆေး ဝါးကောင်း တွေ ကို
မျှ ဝါး စားသောက်ဘူးပါလိမ့်မယ်၊ ခွဲစိတ် ကုသလောက်
တဲ့ ရောဂါဖြစ်မယ်ဆိုရင်လဲ ခွဲစိတ်ရပါလိမ့်မယ်။

ဆေးဝါးကို စားသောက်ချင် လွန်းလို့ စားသောက်တာ
လား၊ ခွဲစိတ်တာခံချင်လွန်းလို့ ဒါး လက် နက် စသည် ဖြင့်
အခွဲအစိတ် အထိုးအဆွ ခံဒါလား-ဆိုရင်

မဟုတ်ပါဘူး၊ မလွဲမရှောင်သာ ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ ရောဂါ
ပျောက်ရေးကိုသာ အဓိကထားပြီး ဆေးဝါးစားသောက်
ခြင်း၊ ခွဲစိတ်ခြင်း အမှု ပြုခြင်း၊ အပြုခံခြင်းမျိုး လို ဘုရား
ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ် များ စား သောက် ခြင်း ဟာ-လဲ ဒီလို
စားသောက်ခြင်းမျိုး ဖြစ်ပါတယ်။

သို့အတွက် သမုဒယ တဏှာရှိတယ် လို့ မဆိုရပါဘူး။

ပုထုဇဉ်များ စားသောက်ခြင်းက အသားအရေတိုးပြီး
ဝဝဖြိုးဖြိုးဖြစ်အောင်၊ လှပတင့်တယ်အောင်၊ ဇာတ်မင်းသား
ဇာတ်မင်းသမီးတို့ စားသောက်နည်း။

ဈေးသမား၊ နာမင်းသမားတို့ရဲ့ စားသောက်နည်းများ
ဖြစ်ကြောင်း ပစ္စ ဝက္ခဏာ အရာမှာ ဘုရားရှင် ဟောကြား
ထားခဲ့ပါတယ်။

“ပဋိသန္ဓ်၊ ယောနိသော ပိဏ္ဏု ပါတံ ပဋိသေဝါမိ နေဝ
ဒဝါယ နမဏ္ဍနာယ ဆိုတဲ့ ပါဠိတော် ကို ကြည့် ရှုတော်
မူကြပါ။

ဆရာညွန့်။ ။ ဦးဘသောင်း ခင်ဗျား- ကျွန်တော်တို့လဲ ဒီခန္ဓာ
ကိုယ်ကြီး ရှိဒါ ဆင်းရဲတယ် လို့ သိပါတယ်။
ဒီခန္ဓာကိုယ်ကြီး ရှိလို့သာ မအိုချင်ဘဲနှင့် အိုနေ
ရတယ်၊ မနာချင်-မသေချင်ပေမဲ့လဲ နာရတယ်၊
သေရမယ်၊ အဲဒါလို အိုခြင်း၊ နာခြင်း၊ သေခြင်း၊
ဆိုတဲ့ ဆင်းရဲတွေကို သိပါတယ်။
ဒီ-ဆင်းရဲမျိုး တွေ ကို ယခုလဲ မလိုချင် တော့
ပါဘူး။
နောင်လဲ မတွေ့ချင်တော့ပါ
မလိုချင်တော့ လိုချင်မှု သမုဒယတွေ စင်ကြယ်
မသွားပေဘူးလား။

ဦးသောင်း။ ။ ယခု ဓမ္မမိတ်ဆွမ်းမေးတဲ့ပုစ္ဆာကို ကျွန်တော်
အသိဉာဏ်ရောက်သလောက် ဖြေဆိုပါဆိုရင်-

ပုထုဇဉ် များဟာ ဒုက္ခ ကို ဒုက္ခ ရယ်လို့ မသိ ကြဘဲ
ဒုက္ခကို ငါရယ်-လို့ ထင်ကြပါတယ်။

ဒုက္ခကို ငါထင်ထားကြလို့-သာ ဒုက္ခကို မလိုချင်ဘူး-
လိုချင်တယ်၊ မုန်းတယ်၊ ရွံ့တယ်၊ စက်ဆုတ်တယ်-လို့ အလိုဆိုး
တွေ ပိုလာခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

ဥပမာ ပိုးဖလံများ မီးကို မီးမှန်းမသိသလိုပဲ

ကျွန်တော်တို့ ရရှိလာတဲ့ ချပ်နာမ်နှစ်ပါးဟာ ဒုက္ခ
သက်သက် သာလျှင် ရှိပါတယ်။ ဒုက္ခ တခုထဲ ရှိပါလျှက်
ဒုက္ခက ဒုက္ခကို မလိုချင်ဘူး လိုချင်တယ်-ဆိုဒါ အလွန်မှား
ယွင်းတဲ့အချက် တခုပဲ။

ဥပမာ-တကောင်ထဲသာရှိသောကြက်မိုက်သည် မှန်ထဲ၌
ထင်သော မိမိအရိပ်ကို ရန်သူထင်မှတ်၍ ခွပ်သလို ပုထုဇဉ်
သတ္တဝါတို့လဲ ဒုက္ခတခုသာရှိပါလျှက် ထိုဒုက္ခက မလိုချင်ဘူး
လိုချင်တယ် လို့ ဖြစ်နေတဲ့အကြောင်း မသိကြရှာဘူး။

အိုတဲ့ ဒုက္ခတခုကို ထုတ်ဟ၍ ပြောရပါလျှင်-

အိုတဲ့ဒုက္ခကို မည်သူမှ မလိုချင်ကြပါ။

မလိုချင်ပေမဲ့ အိုမျိုးစစ်လို့ အိုနေပါပြီမဟုတ်လား။

မလိုချင်လဲ အိုမျိုးဖြစ်လို့ အိုနေပါပြီ။

လိုချင်လဲ အိုမျိုးဖြစ်လို့ အိုနေပါပြီ။

အိုဒါကို အကြောင်း ပြု၍ မလိုချင်မှု- လိုချင်မှု က ပိုလာ
ပါတယ်။ လိုချင်မှု-မလိုချင်မှုက ရှုတ်လာပါတယ်။

အိုတဲ့တရားကို အိုတဲ့ တရားအတိုင်း သိရမှာ ဖြစ်တယ်၊
မအိုချင်ဘူး အိုချင် တယ်၊ မဖြစ်ချင်ဘူး ဖြစ်ချင်တယ်-လို့
တွေ့ကြံနေရမှာ မဟုတ်ဘူး။

အရှုတ်ခံပြီး စိတ်ဖြင့် လုပ်ကြံနေရမှာ မဟုတ်ဘူး။

အရှုတ်ခံပြီး စိတ်ဖြင့် လုပ်ကြံ နေပါလျှင် လုပ်ကြံတဲ့ စိတ်တွေသာ ဖြစ်လာမှာ မလွဲပါ။ ဖြစ်လာသမျှစိတ်တွေလဲ ပျက်ကြမှာမလွဲဘူး။ ၎င်းဖြစ်တဲ့ပျက်တဲ့သဘောကို ဒုက္ခလို့ ဥာဏ်က သိရပါတယ်။

ရုပ်က အိုတယ်၊ စိတ်က မအိုချင်ဘူး။ မအိုချင်တဲ့ စိတ်ကို မြင်အောင်ကြည့်ပါ။

“ယံပိန္နံ နလဘတိ တမ္ဗိဒုက္ခံ” လို့ ဓမ္မစကြာ လာတဲ့ အတိုင်း ၎င်း-စိတ်ဟာ ဒုက္ခအစစ်ပါဘဲ။

မအိုစေလို့၊ မနာစေကြောင်း၊ ဆုပန်တောင်းလည်း တောင်းတိုင်း မရ၊ အိုကြလှပြီ၊ အော်-ဒုက္ခ အစစ် ကြီးပါတကား။

အမှန် က တော့.... အိုဒါ ကို ငါထင်လို့ မအိုချင်ဘူး- အိုချင်တယ် ဆိုတဲ့-စိတ် ဖြစ်ပေါ် လာခြင်းပါ။ ၎င်း ဖြစ်ပေါ် လာတဲ့စိတ်ကို ဒုက္ခ-လို့ မြင်တော်မူကြပါ။ အရိယာဉာဏ်ဖြင့် မြင်ရမှသာ ၎င်းဒုက္ခဘဲ ဖြစ်ပါတယ်။ မြင်ဒါ နှင့် တပြိုင်နက် ၎င်း ဒုက္ခကို ပယ်ပြီးသား စွန့်ပြီးသား ဖြစ်သွားပါတယ်။

“ဒုက္ခ နိရောဓ ဂါမိနိ ပဋိပဒါ” လို့ ဓမ္မစကြာ လာတဲ့ အတိုင်း ၎င်း ဒုက္ခရဲ့ ချုပ်ရာကိုသာ ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက် ပြုကာ ကျင့်သုံးနေထိုင်သွားကြပါလို့ အထူးဘဲ တိုက်တွန်း အပ်ပါတယ်။

အိုတဲ့ ဝိပါက်ဒုက္ခကတော့ သုဿာန်မှာ ဆုံးမယ်။ မအို ချင်တဲ့ ဒုက္ခကတော့ အပိုဘဲ သိတဲ့အချိန်မှာ ချုပ်ဆုံး သွား ပါတယ်။

ခန္ဓာကိုယ် အိုမှုက ရုပ်မှာဖြစ်တယ်၊ ငါအိုနေတယ်၊ ငါ-
မအိုချင်ဘူး ဆိုဒါက စိတ်မှာဖြစ်ပါတယ်။

ဆရာညွန့်။ ဒီနေရာ သစ္စာဖွဲ့ပြအုံး-ခင်ဗျာ။

ငါ မအိုချင်ဒါက သမုဒယ သစ္စာ။

မအိုအောင် ပြုလုပ်မှုက ဒုက္ခ သစ္စာ။

မအိုချင်မှု၊ မအိုအောင် ပြုမှု၊ ဤနှစ်ခု ငြိမ်းရာက-
နိရောဓ သစ္စာ။

ငြိမ်းရာကို သိဒါက မဂ္ဂသစ္စာ။

ရုပ်ကို ဖွဲ့ပြပါအုံး ခင်ဗျာ။

ရုပ်-အိုမှု ဒုက္ခ သစ္စာ။

မအိုချင်မှု မအိုဒါကို လိုလားမှုက သမုဒယ သစ္စာ။

မအိုဒါကို လိုလားမှု၊ နှစ်သက်မှု၊ စုံမက်မှု၊ မြတ်နိုးမှု၊
တောင့်တမှုတို့ရဲ့ ငြိမ်းရာက နိရောဓသစ္စာ။

ငြိမ်းရာ သိဒါက မဂ္ဂ သစ္စာ၊ ဒီလို ဖွဲ့ရပါတယ်။

ဆရာဝ။ ။ ဒီလို- သိရုံကားမျှ ဖွဲ့တတ်ကားမျှနဲ့ သောတာပန်
ဖြစ်ပါသလား ခင်ဗျာ။

ဟုတ်ကဲ့၊- ငြိမ်းရာကိုသာ အဟုတ် အမှန် သိရင် သော
တာပန် ဖြစ်ပါတယ်။

သောတာပန် သောတာပတ္တိ မဂ် ဉာဏ် ဆိုဒါ ငြိမ်းရာ
ဖြစ်တဲ့ နိဗ္ဗာန်ကို သိတတ်တဲ့ ဉာဏ်၊ မျက်မှောက်ပြုတတ်တဲ့
ဉာဏ်ကိုသာ ခေါ်တာ-လို့ ဓမ္မ-မိတ်ဆွေကြီး သိထား သို့
အရေးကြီးပါတယ်။

ဒီလောက်မှ သိမထားရင်လဲ ငါသောတာပန်ဖြစ်တယ် လို့ ထင်တတ်ပါတယ်။ ငါကတော့ ဘယ်တော့မှ သောတာပန် မဖြစ်ပါဘူး။ ဘာကြောင့်လဲ ဆိုတော့၊ ငါဆိုဒါကမရှိလို့ ဖြစ်ပါတယ်။

မရှိတဲ့ ငါ့ကို သောတာပန်ဖြစ်ချင်တဲ့လူ၊ ဖြစ်တယ်ထင်တဲ့ လူ၊ ဟာ အဝိဇ္ဇာဖုံးနေတဲ့ လူ၊ လို့ ခေါ်ပါတယ်။

ဆရာစ။ ကျွန်တော်တို့မှာ စား၊ ဝတ်၊ နေရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ မင်းရေး၊ စိုးရေး အတွက် ငွေကြေးရှာရမဲ့ လုပ်ငန်းတွေက ရှိနေတော့ ငြိမ်းရာသဘော စိတ်က စောပြီး နေရန် မခက်ပေဘူးလား။

ဦးဘသောင်း။ အသက် နှင့် ခန္ဓာကိုယ် အိုးစား မကွဲရေး အတွက် ပစ္စည်း ဥစ္စာ ရတနာအထွေထွေတို့ကို တရား နှင့် အညီ ရှာဖွေ စုဆောင်းပြီး တရားနှင့် အညီ အသုံးချရ ပါ့မယ်။

ရသင့် ရထိုက်တဲ့ ပစ္စည်း ဥစ္စာ ရတနာ ရှေ့ငွေတွေကို လိုချင်ဒါ တဏှာ မခေါ်ပါဘူး။ ရသင့်ဒါထက်ပိုပြီး မတရား သဖြင့် လိုချင် ရချင်ဒါကိုသာ တဏှာခေါ်ပါတယ်။

ဥပမာ တကျပ်ထိုက်တန်သော အလုပ်ကိစ္စကို ပြုလုပ် ရင် တကျပ်ရပါလျက် တကျပ်ထက်မက ပိုပြီး လိုချင်ဒါကို တဏှာ ခေါ်ပါတယ်။

တကျပ်ရှိလို့ တကျပ်ဘိုး သုံးနိုင်ဒါမှန်ပါလျက် တကျပ် ထက်ပိုပြီး သုံးချင်ဒါကို တဏှာ ခေါ်ပါတယ်။

“မရှိတောင့်တ-ပူ၊ ရှိ ကြောင့်ကြ-ပူ”ဆိုတဲ့စကားအတိုင်း ပစ္စည်းမရှိရင် တရားနှင့်အညီ ရအောင် ရှာပါ။ မျှော်မှန်း တောင့်တ၍တော့ ပူမနေပါနှင့်၊ မျှော်မှန်း တောင့် တခြင်း သည် အပိုဒုက္ခမျှသာ ဖြစ်ပါတယ်။

တရားနှင့်အညီ ရှာဖွေလို့ရတဲ့ ပစ္စည်းကိုလဲ ကြောင့်ကြ စိုးရိမ် မနေပါနှင့် ကြောင့်ကြ စိုးရိမ်ခြင်းသည် အပိုဒုက္ခမျှ သာ ဖြစ်ပါတယ်။

ပစ္စည်းရှာဖွေရေးအတွက် လောက လူသားများသည် ထကြွ လုံ့လဝီရိယရှိရမယ်၊ ဉာဏ်ကိုအသုံးပြုရမယ်၊ တရား နှင့်အညီ ပြုလုပ်ရမယ်။

လောဘ-ဆိုဒါ- ရှိတဲ့ အပေင် ဘယ်လော့မှ မဖြစ်နိုင်ပါ။ မရှိတဲ့အပေင် အရှိလုပ်ပြီးသာ ဖြစ်တတ်ပါတယ်။

ဥပမာ- တလောကလုံးမှာ ဒုက္ခသာ ရှိပါတယ်၊ ဒုက္ခ သာ အမှန်ရှိပါလျက် လောဘက သုခလုပ်၍သာယာခင်မင် လိုချင်နေပါတယ်။

ဒါကြောင့် သုခလိန့်-သုခကောက်လို့ လယ်တီဆရာတော် ကြီးများ ရေးသားတော်မူခဲ့ကြပါတယ်။ ရရှိလာတဲ့ပစ္စည်း များကို သုံးတော့ သုံးပါ ဒိဋ္ဌိ-စွဲ၊ မာန-စွဲနဲ့ မစွဲပါနှင့်။

သုံးစွဲတယ်-ဆိုတဲ့ စကားအရာမှာ သုံးပါနဲ့ စွဲဒါဟာ အလွန် ကွာခြား ပါတယ်။ အရိယာ ဝိသာခါတို့ ဟာ သုံးတော့ သုံးတယ် မစွဲပါဘူး၊ သောတာပန် မတည်ခင်က တော့ သုံးလဲ သုံးတယ်၊ စွဲလဲ စွဲတယ်၊

ဆရာညွန့်။ ဒါဖြင့် ကျွန်တော်တို့ ဒီ-အစွဲကို ဘယ်လိုဖြုတ်ရ မလဲ။

ဦးသောင်း။ အစွဲရဲ့ ပြုတ်ရာမြင်မှ အစွဲပြုတ်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ တမင် လိုက်ဖြုတ်စရာ အစွဲဆိုဒါလဲ မရှိပါဘူး။

ဆရာညွန့်။ အစွဲပြုတ်ရာကို ကျွန်တော်တို့ ဘယ်လိုမြင်ရမှာလဲ

ဦးသောင်း။ အစွဲပြုတ်ရာကို မြင်နိုင်ရေး အတွက် က တော့- လက္ခဏာဉာဏ်၊ သစ္စာဉာဏ်နှင့် ကြည့်ရပါတယ်။ ကြည့်ပုံက တော့- အစွဲ ဆိုဒါ- စွဲလန်းတဲ့စိတ် ဆိုဒါ စွဲလန်းမှု ဖြစ်ခိုက် ပေါ်ခိုက် ခဏမှာသာ ရှိတယ်။ ဖြစ်ပြီးတော့လဲ ပျက်တယ်။

စွဲလန်းမှုဖြစ်ခိုက် ပေါ်ခိုက် ခဏမှာသာ ရှိဒါမှန်သဖြင့် စွဲလန်းမှု မဖြစ်ခင်က၎င်း၊ ပျက်တဲ့နောက်မှာ၎င်း မရှိလုံးလုံး ကင်းသုဉ်းနေကြောင်းကို ဉာဏ်ရှိက သိနိုင်ပါတယ်။

အဲဒါလို ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ သိခဲ့ပါလျှင် မဖြစ်ခင်က မရှိ လို့ တမင် ဖြုတ်စရာ မလိုပါ။

ဖြစ်လာက ပျက်သွားလို့ တမင်ဖြုတ်စရာ မလိုပါ။ ပျက်တဲ့ နောက် မရှိတော့လို့ တမင်ဖြုတ်စရာ မလိုပါ။ ဖြုတ်စရာ မလိုကြောင်း သိမြင် တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ဘယ်လို ဖြုတ်ရမလဲ ဟူသော တွေးထင်မှုဟာ တခါထဲ ငြိမ်းသွားပါတယ်။

၎င်း ငြိမ်းရာကိုသာ မျက်မှောက်ပြု၍ နေပါလေ။

သစ္စာဉာဏ်ဖြင့် ပြောပြပါ အုံးမယ်။

စွဲလန်းတဲ့စိတ်သည် ဘယ်တော့မှ အမြဲမဖြစ်ပါဘူး။

တခါတရံ ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ စွဲလန်းစိတ်ကလဲ မမြဲပါဘူး။

အမြဲ မဖြစ်တော့ အဖြစ်ကင်းနေဒါလဲ မှန်ပါတယ်။

ဖြစ်လာတော့ ပျက်သွားလဲ ဧကန် မှန်ပါတယ်။

အဖြစ်ကင်းရာ အမှန်က (နိရောဓသစ္စာ) ခေါ်ပါတယ်။

ဖြစ်လာဒါ မမြဲဒါက ဒုက္ခ ခေါ်ပါတယ်။

ဒုက္ခ ကိုပင် အကောင်း ထင်၍ ခင်မင် တွယ်တာ မှု က သမုဒယ သစ္စာ ခေါ်ပါတယ်။

အထက်ပါ သုံးပါးကို ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ သိမြင် ဒါက မဂ္ဂသစ္စာ ခေါ်ပါတယ်။

စွဲလန်းမှုရဲ့ အဖြစ်ကင်းရာကိုသိနေပါက အစွဲပြုတ်ရာကို ကြည့်ဟတ်သူလို့ ခေါ်ပါတယ်။

ဆရာစ။ ။ ဦးဘသောင်း နှင့် တွေ့ရဒါ ဗဟုသုတ တိုးတက် သဖြင့် အလွန်ကျေးဇူးတင်ပါတယ် ခင်ဗျား။

ဦးသောင်း။ ဟုတ်ကဲ့၊ ကျွန်တော်ကလဲ ဘုရားတရားတော် ကို တဦး နှင့် တဦး တိုင်ပင် ဆွေးနွေး ရ လို့ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ ဖြစ်မိပါတယ်။ ဓမ္မဓိတ်ဆွေကြီးကို လိုရင်း အနေ နှင့် ပြောချင်ဒါကတော့ စွဲလန်းဒါနှင့် စွဲလန်းစရာရယ်-လို့ နှစ်ခု ရှိပါတယ်။ စွဲလန်းဒါ ဘာလဲ ဆိုရင် စိတ်လို့ ပြောရ ပါမယ်။ ဒီထက် ပီ၊ အောင်ပြောစမ်းပါ ဆိုရင် တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိနှင့် တကွ ဖြစ်တဲ့စိတ်လို့ ပြောရပါမယ်။

စွဲလန်းတဲ့ စိတ် ဘယ်လို ဖြစ်ဖြစ် စွဲလန်းစရာ ကိုတော့ မရှိပါဘူး။

ဥပမာ- ငှက်ပျောပင်ထဲမှာ အနှစ် အသား၊ ရှိတယ် လို့ ထိုသူ့ စိတ်က ဘယ်လိုပင် ထင်စေကာမူ ငှက်ပျောပင်ထဲမှာ တော့ အနှစ်အသား၊ ဟူကမြူမျှ မရှိသလိုသားသွီးနှင့်မယား ဇနီး ပစ္စည်းတွေ အပေါ်မှာ လဲ ဘယ်လို ပင် စွဲလန်း စရာ တွေဟု စွဲလန်းတဲ့စိတ်က ထင်မြင်စေကာမူ စွဲလန်းစရာတွေ လုံးဝ မဟုတ်ကြပါ။ စွဲလန်းစရာလဲ မရှိကြပါ။

မရှိဒါကို အရှိ လုပ်ပြီး စွဲလန်းခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ စွဲလန်းစရာ လုံးဝ မရှိပါဘဲ အရှိလုပ်ကြံကာ စွဲလန်းတော့ စွဲလန်းခိုက် ခဏမှာ စွဲလန်းစိတ် တခုသာ ကေနရှိပါတယ်။

သို့အတွက် စွဲလန်းစရာတွေ ပူစရာ ပင်စရာတွေလို့ ထင်ရတဲ့ သားသွီး၊ မယားဇနီး ပစ္စည်း ဥစ္စာ တွေကို စွန့်ရမှာ မဟုတ်ပါဘူး။

မရှိရင်လဲ ပိုပြီးကောင်းလှပါတယ်။ လိုရင်း စွန့်ရမှာက စွဲလန်းတဲ့ စိတ်သာ ဖြစ်ပါတယ်။ စွန့်ဆိုသော်လဲ အိမ်ထဲက အမှိုက်သရိုက်တွေ စွန့်ပစ်သလို စွန့်ပစ်ရမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ထို စွဲလန်းစိတ်ရဲ့ လက္ခဏာကို မြင်လျှင် အလိုလို စွန့်ပြီးသား ဖြစ်သွားပါတယ်။

‘တံထွေးပေါက်ကဲ့သို့ မထောက်မညာ စွန့်ပစ်ခွါပြီး၍’

ဆိုတဲ့ စာပေတွေ တွေ့ဘူး ကြားဘူး ထားကြတော့ အိမ်ကဟာတွေ စွန့်ပစ်ရလိမ့်မယ်လို့ တချို့က ထင်မြင်တတ်ကြပါတယ် အိမ်ကဟာတွေ မစွန့်ရပါ အစွဲကိုသာ စွန့်ကြပါလို့ အာဂီရလမ်းက နိဗ္ဗာန်လိုချင်သူတွေကို ရည်ညွှန်းပြီး ကျွန်တော် ပြောပါတယ်။

သုံးရုံတော့ သုံးပါ မစွဲပါနှင့်

သုံးရုံနှင့်တော့ အပါယ်မကျပါဘူး

စွဲလန်းလို့ သာ အပါယ်ကျရပါတယ်။

ဆရာစ။ ။ သုံးရင်တော့ စွဲရာ မရောက်ဘူးလား။

ဦးသောင်း။ ။ သုံးတိုင်း စွဲတယ်လို့ မဆိုနိုင်ပါဘူး၊ သုံးတိုင်း မစွဲကြောင်း ထင်ရှားအောင် ရှင်းပြပုံအံ့မယ်၊ ခဏ ခေတ္တ ငှါးရမ်းအပ်သော ပစ္စည်းနှင့် အလားတူစေရမယ်၊ အလားတူတယ်-လို့ ဘုရားရှင်ဟောထားခဲ့တဲ့ အထောက်အထားတွေလဲ အများကြီးရှိပါတယ်၊ အလှူတွေ ဧည့်ခံပွဲတွေမလုပ် ဆင်တွေ ပန်းကန် ခွက်ယောက် အဝတ် အထည် အသုံး အဆောင်တွေ ခဏ ငှါးလေ့ ငှါးထဲ ရှိကြ ပါတယ်။ အဲဒီ အပေါ် များသော အားဖြင့် ငှါးတဲ့ လူဟာ မသုံး ဘူးလား ဆိုတော့ သုံးရုံတော့ သုံးပါတယ်၊ စွဲသလားဆိုတော့မစွဲပါ

ဤသို့ ခဏ ငှါးလို့ ရလာတဲ့ပစ္စည်းတွေ အပေါ် သုံးရုံ သာသုံး၍ မစွဲလန်းသလို ကျွန်တော်တို့မှာလဲ ကံအား လျော်စွာ ရရှိလာတဲ့ သက်ရှိသက်မဲ့ ပစ္စည်းတွေကိုလဲ သုံး ရုံသာ သုံးပါစွဲပါနှင့် လို့ ကျွန်တော့် အနေနှင့် ဓမ္မ မိတ် ဆွေကြီး များ အား ဝိသာခါ သက်သေ ထားပြီး ဥာဏ်မှီ သလောက် တိုက်တွန်းစကား ပြောကြားခဲ့ပါတယ်။

စွဲလန်းမှုတို့ရဲ့ ပကတိ အဖြစ်ကင်းရာက

အနုပ္ပါဒ ခေါ်ငြား နိဗ္ဗာန်တရား။

သိမြင်ဒါက မဂ်ဥာဏ် ခေါ်ငြား-အကျင့်တရား။

၎င်းမဂ္ဂင်ရှစ်ပါးအကျင့်တရားကိုသာလေ့လာပွားများ ကျင့်သွား နိုင် ကြပါစေ လို့ ဆုမွန်ကောင်း တောင်း ရင်း ဓမ္မသာကန္တာ မင်္ဂလာကြီး ဒီနေ့အဖို့ရုပ်သိမ်းလိုက်ကြပါစို့ ခင်ဗျား။

သုခိတာ ဟောထ ဒုက္ခာမုပ္ပထ။

ဒိဋ္ဌိ ပြုတ်ရာ နိဗ္ဗာန်တာ

ဦးသိန်း ဦးဘသောင်း ခင်ဗျား။ နာမ်-ရုပ် တို့ရဲ့ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ ဆိုတဲ့ လက္ခဏာဉာဏ် အမြင်မမှန်ဘဲနှင့် မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ် နိဗ္ဗာန်ကို ရနိုင်ပါသလား....ဆိုဒါ အမိန့် ရှိပါ ခင်ဗျား။

ဦးဘသောင်း- မဂ်ဉာဏ်ဖိုလ်ဉာဏ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကိုမျက်မှောက် မပြုနိုင်ကြသေးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မှန်က ရုပ်,နာမ်,နှစ်ဖြာသုဿာန် စာကို 'မြဲတယ် ချမ်းသာတယ်' ငါ့အလို ရှိသလို သွားလာ လှုပ်ရှား ပြောဆို ပြုလုပ်နိုင်တယ်ထင်မှတ်လေ့ရှိကြပါတယ်

၎င်း ထင်မှား စွဲယူမှု လွတ်အောင်၊ တနည်း လွတ်ရာကို မြင်အောင် ရုပ်နှင့် နာမ် သည် မမြဲပါကလား၊ ဆင်းရဲပါက လား၊ အလိုမလိုက် အကြိုက်မပါ၊ ကိုယ်လိုရာမပြီး အချည်း နှီး တရားတွေသာ မှန်တယ်လို့ လက္ခဏာ ဉာဏ်နှင့် အမှန် မြင်မှ နိဗ္ဗာန် ရနိုင်ပါတယ်။ လက္ခဏာ ဉာဏ် နှင့် ကေန မမြင်က နိဗ္ဗာန် မရနိုင်ပါ။

သို့သော်လဲ- ကျွန်တော် တို့ ရှုသလို တနေ့ လာလဲ မမြဲ ဆင်းရဲ အစိုးမရ၊ နောက် တနေ့ကျ မမြဲ ဆင်းရဲ အစိုးမရ လို့၊ ဉာဏ်ရဲ့ သဘောဟာ လိုက်ရှုနေရမှာ မဟုတ်ကြောင်း ကျွန်တော် နားလည်ထားခဲ့ပါတယ်။

ထပ်ကာ-ထပ်ကာ မလပ်သာအောင် မမြဲ ဆင်းရဲအစိုး မရလို့ ပြုလုပ်နေပါက၊ ဉာဏ်မဟုတ်တော့ဘဲ ကံသာ ဖြစ် ပါတယ်။ ကံ-ဆိုဒါ ခဏ-ခဏ ပြုလုပ် နေရ တဲ့ သဘောရှိ တယ်။ ဉာဏ်ဆိုဒါ မိုးကြိုးစက်များလို တချက်တည်း တခါ တည်း အပြီးအပိုင် ဝိမျှင်းသဘော ရှိပါတယ်။

အလင်းရောင် ရောက်တဲ့ အခါ အမိုက်မှောင် ပျောက် သလို ဥာဏ်ရဲ့ အရောင်အလင်းဟာလဲ မြဲတယ်ထင်တဲ့အယူ အစွဲကို တခါတည်းပယ်ဖျောက်နိုင် တဲ့ စွမ်းအင် သတ္တိ ရှိပါ တယ်။

မြတ်စွာဘုရား ဟောလိုရင်းက တော့—

မသိမှုအကြောင်းခံပြီး လိုချင်မှု နှင့် ပြုလုပ်ခြင်း ပြောဆို ခြင်း ကြံစည် တွေးတောခြင်း မှန်သမျှ

သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာ ပြုပြုသမျှကတော့ ဖြစ်ပြီး ပျက်စီးကြတဲ့ သဘောတွေသာ မှန်တယ် လို့ ဟောပြုလိုက်တဲ့ အခါ နာ ကြား ရ တဲ့ ကျွန်တော် တို့ က မြတ်စွာဘုရား ဟောတဲ့ အတိုင်း ဟုတ်တယ် မှန်တယ် လို့ ယုံကြည် ပြီးတဲ့ နောက် အလိုတခုနှင့် ပြုပြုသမျှတို့ရဲ့ ပကတိ ငြိမ်းရာကို သိမြင်ကာ မျက်မှောက်ပြု၍ ကျင့်သုံးနေထိုင်ဖို့ ဟောလိုရင်းဖြစ်တယ်- လို့ မမှိတ်မသုံ ကျွန်တော် ယုံကြည်လျှက် ရှိပါတယ်။

အဲဒီလို ကျင့်သုံး နေထိုင်မှ အယူအစွဲအားလုံး အမြစ်ပါ ပြုတ်နိုင်ပါတယ်။ သို့မဟုတ်က မပြုတ်နိုင်ဘူးလို့ထင်ပါတယ် ဦးညွန့်။ ။ဦးဘသောင်း တင်ပြသွားဖူးလဲ ကောင်းပါတယ် ဒါပေမဲ့ ရှေးရှေးဘဝက ပြုခဲ့ကြတဲ့ ဒါန, သီလ, ကုသိုလ်ကံ ကြောင့် အကျိုးတရားအနေနှင့်ရရှိလာတဲ့ ရုပ်, နာမ်နှင့်ဖြာ သုဿာန်စာကြီးကို ကျွန်တော်တို့ တတွေက မြဲတယ်၊ ချမ်း သာတယ်၊ အစိုးရတယ် လို့ အယူမှား အစွဲမှား ဖြစ်နေကြ ပါတယ်။

၎င်း-အစွဲမှား၊ အယူမှားတွေကို ပယ်ရန် မမြဲပါကလား ဆင်းရဲဒါအမှန်ပါကလား, အစိုးမရဒါလဲ ဟုတ်သားဘဲ-လို့

အကျိုး တရား ဖြစ်တဲ့ ခန္ဓာ ကိုယ် ကြီး မသေ မခြင်း ရှုရန် လိုပါတယ်။

“ပထဝီဓါတုံ ခေါ် ရာဟုလ အနိစ္စ တော ဒုက္ခ တော ဇာနတောပဿတောသက္ကာယဒိဋ္ဌိပဟိယတ်” ရာဟုလာကို ဟောခဲ့တဲ့ ပါဠိတော်ကြီးများ အထင်အရှား ရှိကြပါတယ်။

မမြဲအမှန် ဆင်းရဲ အမှန် အစိုးမရဒါ အမှန် လို့ သိမြင် ပါက သိမြင်တဲ့ အချိန်မှာ- မမြဲလဲ မမြဲ ဆင်းရဲလဲ ဆင်းရဲ အစိုးလဲမရတဲ့ ဒီခန္ဓာမျိုးကြီးကို ယခုဘဝမှာလဲလိုချင်မှုတွေ သာယာ နှစ်သက်မှုတွေ ကင်းသွား ပါလိမ့်မယ်။ နောက် နောင် ကိုလဲ လိုချင်မှု နှစ်သက်မှု ရှိတော့မှာ မဟုတ် တော့ ပါဘူး။ လိုချင် နှစ်သက်မှု မရှိရင် လိုချင်မှု သမုဒယတဏှာ ကုန်ပြီ ဖြစ်သဖြင့် တဏှက္ခယ နိဗ္ဗာန် ရာဂက္ခယ နိဗ္ဗာန် ကို ယခုပင် ရသည်မည်ပါတယ်။

ဒါ့ကြောင့် အကျိုးတရားဖြစ်တဲ့ ခန္ဓာ ကိုယ်ကြီးကိုလဲ အထက်ပါ ရှုနည်းအတိုင်းရှုပါက နိဗ္ဗာန်ရောက်နိုင်ပါတယ် ဆိုတဲ့ အကြောင်း ကျွန်တော် သဘောပေါက် သလောက် တင်ပြဆွေးနွေးခဲ့ပါတယ်-ခင်ဗျား။

ဦးခင်။ ။ဦးညွန့် တင်ပြသွားဒါဟာလဲ ကောင်းလှပါတယ် ဒါပေမဲ့ တဏှာချုပ် ဖြစ်နေပါတယ်။

သို့အတွက် ကျွန်တော့် အနေနှင့် ဒိဋ္ဌိချုပ်ကို တင်ပြလို ပါတယ်။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် အဋ္ဌကထာ ကျမ်းမှာ “နာမ ရူပ ပရိဂ္ဂ ဟော ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ နာမ-လို့ လာရှိတဲ့အတိုင်း နာမ် - ရုပ် ကို ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် ဉာဏ်ဖြင့်သိမ်းဆည်းတတ်ပါက ဒိဋ္ဌိဝိဇိကိစ္ဆာ ကင်းပြတ် ကွာနိုင်ပါတယ်။

နာမ်-ရုပ်ကို ဘယ်လို သိမ်းဆည်းရမှလဲ။

ရှေးရှေး ဘဝက အဝိဇ္ဇာ တဏှာ အကြောင်းခံပြီး ဘဝကောင်းရန် ငါကောင်းရန် ပြုခဲ့ကြတဲ့ ဒါန၊ ဆောက်တည်ခဲ့ကြတဲ့ သီလ၊ ကုသိုလ် ကံတွေ ကြောင့် ယခု ဘဝ အကျိုးတရားဖြစ်တဲ့ ရုပ်-နာမ် နှစ်ဖြာကို အထင်အရှား ကျွန်တော်တို့ တတွေ ရရှိ၍ လာခဲ့ကြပါပြီ။

၎င်း ရုပ်-နာမ်နှစ်ဖြာကိုဘဲ ကျွန်တော်တို့ပုထုဇဉ်တွေက လှူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာ သတ္တဝါဟု ၎င်း၊ မိန်းမ၊ ယောက်ျား-သားရယ်၊ သမီးရယ်၊ အမေရယ်၊ အဖေရယ်-ဟု ၎င်း၊ အထင်မှား အမြင်မှား ဖြစ်နေကြပါတယ်။

ထိုသို့ အထင်မှား အမြင်မှား ပျောက်အောင် လူဆိုဒါ မဟုတ်ဘူး၊ ရုပ်နှင့်နာမ်သာဟုတ်တယ်၊ မိန်းမ၊ ယောက်ျားဆိုဒါ မရှိဘူး ရုပ်-နာမ်နှစ်ပါးသာ ရှိဒါ မှန်တယ်။

မိန်းမ၊ ယောက်ျားဆိုဒါ အဟုတ်ရှိ တရား မဟုတ်ဘူး၊ သမုတ်ရှိတရားသာ မှန်တယ်-လို့ သိမြင်ခဲ့ ပါက မိန်းမ၊ ယောက်ျား၊ သား၊ သမီး၊ သားမယား-လို့ ထင်လွဲစွဲမှား မှုတွေဟာ တခါတည်း စင်ကြယ်သွားပါတော့တယ်။ ဒိဋ္ဌိစင်သွားမှတော့ ရုပ်-နာမ် နှစ်ပါးဆိုဒါ ဟုတ်မှ ဟုတ်ပါလေလား ဆိုတဲ့ ယုံမှားခြင်း- ဟာလဲ ကင်းသွားပါတယ်- ဟု တင်ပြခဲ့ပါတယ် ခင်ဗျား။

ဦးဘသောင်း။ ။ ယခု ဆွေး နွေး နေကြတဲ့ ဓမ္မ မိတ် ဆွေအပေါင်းတို့ခင်ဗျာ ဒုက္ခကို ဒုက္ခမှန်း သိအောင် အားထုတ်ပါ။ ဒုက္ခမှန်းသိလျှင် ဒုက္ခအပေါ် သာယာစုံမက် နှစ်သက်မှုတွေ လိုချင်မှု ရချင်မှုတွေ မဖြစ်တော့ပါဘူး၊ မဖြစ်တော့

သမုဒယ- တဏှာ ချုပ်ငြိမ်း သွား ပါတယ်၊ ၎င်း ချုပ် ငြိမ်း ရာဟာ နိဗ္ဗာန်-ဟု ၎င်း။

ဓမ္မ မိတ်ဆွေ တဦးကလဲ မိန်းမ,ယောက်ျား- ဟု ထင်ဒါ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊မိန်းမ,ယောက်ျား ပျောက်ပြီး ရုပ်ဘဲ-နာမ်ဘဲ-လို့ အသိဉာဏ် ရောက်ရင် ဒိဋ္ဌိ စင်တယ် လို့ ပြောဆိုသွားကြ ဒါဟာ မှန်သင့်သလောက်တော့ မှန်ပါတယ်၊ အမှန် ဆုံး ကတော့ နိဗ္ဗာန် မြင်မှ မဂ်ဉာဏ် စစ်စစ် ဖြစ်ပါတယ်၊ ၎င်း နိဗ္ဗာန်မြင်တဲ့ မဂ်ဉာဏ်ကသာ ဒိဋ္ဌိ နှင့် ဝိစိကိစ္ဆာ ၂-ပါးကို အမြစ်ပါဖြုတ်နိုင်ပါတယ်၊ ဒုက္ခကိုမြင်နေတဲ့ဉာဏ်၊ ရုပ်-နာမ် ကိုမြင်နေတဲ့ဉာဏ်ဟာ ဒုက္ခချုပ်ရာ-ရုပ်နာမ်ချုပ်ရာကိုမြင်တဲ့ ဉာဏ် မဟုတ်နိုင်ပါ၊ သို့အတွက် တဏှာရော ဒိဋ္ဌိပါ ကောန် မချုပ်ကောင်းပါ နိဗ္ဗာန်သဘောဟာလဲရှိပြီးသားဒုက္ခတွေ တဏှာတွေ ဒိဋ္ဌိတွေချုပ်ပြီးတဲ့နောက်မှ ဖြစ်ပေါ် လာဒါမျိုး မဟုတ်ပါဘူး၊ နိဗ္ဗာန် သဘော အနေ နှင့် သီး သန့် ရှိတဲ့ တရားမျိုး ဖြစ်ပါတယ်၊ ချုပ်ငြိမ်းရာ ဆိုသော်လဲ ဘာတွေ ရှိလို့ ဘာတွေ ချုပ်ငြိမ်းသွားတဲ့ သဘောကို နိဗ္ဗာန် ဆိုဒါ မဟုတ်ပါဘူး။

ပဏတိ အတိုင်း ချုပ် ငြိမ်းတဲ့ သဘောမြတ်ထဲမှာ ဒုက္ခ သမုဒယ ဒိဋ္ဌိတွေ ချုပ်ငြိမ်းနေတယ် လို့ ပြောဟောရလို့ နား ရှုတ်ထွေးနေခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

ဥပမာ - အလင်းရောင် ထဲ မှာ အမှောင် မရှိဘူး- လို့ ဆန့်ကျင်ဘက်တခု ငှါးပြောနေရသလို လူပျိုဟာမိန်းမ,မရှိ ဘူးလို့,ငှါးပြောနေရသလို အငှါးထည့်ပြီး ပြောနေရ လို့ နားရှုတ်နေခြင်းဖြစ်ပါတယ်။

ဒါ့ကြောင့် မက်သတ်တဲ့ ကိလေသာဟာ အတိတ်က ကိလေသာလဲ မဟုတ်ဘူး၊ အနာဂတ်ဖြစ်မဲ့ ကိလေသာလဲ မဟုတ်ဘူး၊ ပစ္စုပ္ပန် ကိလေသာလဲ မဟုတ်ဘူး လို့ ဟောပြော နေရပြန်ပါတယ်။ အမှန်ကတော့ နိဗ္ဗာန် ဆိုဒါ ပကတိ အတိုင်း ငြိမ်းအေးရာပါဘဲ။

ပကတိအတိုင်း ငြိမ်းရာကို သိမြင်တဲ့မင်းစိတ်မဂ်ဉာဏ်က ဖြစ်ပေါ်လာတော့ ဒိဋ္ဌိ တဏှာ အမှောင့် ပယောဂ ပါတဲ့ စိတ်တွေဟာ ဖြစ်ခွင့် မရတော့ပါဘူး၊ ၎င်း ဖြစ်ခွင့် မရတဲ့ သဘောကို မဂ်က ကိလေသာကိုသတ်တယ် လို့ မဂ်ရဲ့ဂုဏ် ကို ပေါ်လွင်အောင် ဟောရပါတယ်။

တနည်း- ပြောရမယ်ဆိုရင်၊ မိန်းမ၊ ယောက်ျား လို့ ထင်ဒါ စိတ် ဖြစ်လာဒါ ဖြစ်ပါတယ်။ ထို စိတ်သို့ အာရုံ အားဖြင့် ရှေးရှု ကျရောက် ထင်လာဒါ ရုပ် ဖြစ်ပါတယ်။

၎င်းစိတ်နှင့်ရုပ်သည် မြဲသလားဆိုတော့ မမြဲပါ၊ ၎င်းမမြဲ တဲ့သဘောတရားသည် အမြဲရှိသလားဆိုတော့ အမြဲမရှိပါ။

မမြဲလို့လဲ အမြဲမရှိတဲ့ နာမ်နှင့်ရုပ်သည် ငါ့စိတ်ကသွား ပြီး နှလုံးသွင်းလို့ သာဖြစ်တယ်။ ငါ့စိတ်က နှလုံးမသွင်းရင် မဖြစ်ပါကလား- ဟု ငါ နှင့် စိတ် မကွဲ မပြား တသားထဲ ထင်မှားနေခြင်းဟာ အလွန် သိမ်မွေ့တဲ့ အထင်မှား အမြင် မှား ခေါ်ပါတယ်။

၎င်း အထင်မှား အမြင်မှားဟာ နဂိုက သူ့အလိုလိုသွင်း ဆိတ် နေဒါမှန်တယ်။ နိရောဓ သစ္စာ အနေ နှင့် ချုပ် ငြိမ်း နေဒါ ကေန မှန်တယ် လို့ သိမြင်တတ်တဲ့ဉာဏ် အလင်းလဲ ပေါ်ပေါက်ရောက်ရှိလာတော့ အမှောင်နှင့်တူတဲ့ အယူမှား

အမှတ်မှား၊ အသိမှားတွေဟာ မရှိလုံးလုံး ကင်းသုံးပျောက် ကွယ် သွားပါတယ်။

ကျွန်တော် တင်ပြ လိုရင်း ကတော့ မိန်းမ၊ ယောက်ျား ပျောက်ကာ ရုပ်၊ နာမ် နှစ်ပါးသာ ဟုတ်တယ်လို့ သိရုံနှင့်လဲ ဒိဋ္ဌိ မပြုတ်သေးပါဘူး။

ဒီ-ခန္ဓာကိုယ်ကြီးဟာ ဆင်းရဲတုံး ဆင်းရဲခဲ အစစ်ကြီးဘဲ ဒါ့ကြောင့် နောင်တဖန် ဘဝသစ်တို့၌ မဖြစ်ချင်တော့ဘူး၊ ယခုဘဝ၌လဲ မသာယာတော့ပါဘူး လို့ ထင်မြင် ဒါဟာ လဲ သံဝေဂဥာဏ်လောက်သာဖြစ်လို့ ဒိဋ္ဌိ မပြုတ်နိုင်ပါဘူး ဒိဋ္ဌိ ပြုတ်ကြောင်းတော့ ဟုတ်ပါတယ်။

ဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆာ နှစ်ဖြာ အမြစ်ရင်းပါ အမှန် ပြုတ် ထာ ကတော့ ပြုတ်ရာဖြစ်တဲ့ နိဗ္ဗာန်ကို ပြုတ်ကြောင်းဖြစ်တဲ့ မဂ် ဥာဏ်ဖြင့် အာရုံပြု၍ကျင့်တတ်လို့ ပြုတ်တယ်လို့ပြောဆိုခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

စာလို ပြောတော့ ဒိဋ္ဌိဝဂ္ဂ သံယုတ်မှာ လာတဲ့အတိုင်း ဒိဋ္ဌိ နိရောဓ သစ္စာ ကို ဒိဋ္ဌိ နိရောဓ ဂါမိနိ ပဋိပဒါ အကျင့် ကြောင့် ဒိဋ္ဌိပြုတ်တာ အမှန်ဖြစ်ပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ ဗုဒ္ဓ-ဟောပြောတဲ့ ကျမ်းဂန်တွေမှာ- ဒိဋ္ဌိ ပြုတ်ကြောင်း အကျင့်ကောင်းတွေကိုလဲ အမျိုးမျိုးဟောခဲ့ ပါတယ်။

ဒိဋ္ဌိ ပြုတ် ရာ ပဋိပဒါ ဆိုတဲ့ အကျင့် ကောင်း မှန် ငြား မဂ်အကျင့်တရားတွေကိုလဲ သီးခြားဟောခဲ့ပါတယ်။

ပြုတ်ကြောင်းနှင့် ပြုတ်ရာဟာ အလွန်ကွာခြားပါတယ်။

ရှေ့ပိုင်းက ဓမ္မမိတ်ဆွေကြီးများ တင်ပြသွားဒါ ဟာ ပြုတ်ကြောင်း ဖြစ်တဲ့ လမ်းကောင်း လမ်းမှန် တွေ ဖြစ်ပါ တယ်။

ကျွန်တော် တင်ပြဒါက တော့ ပြုတ်ရာ ဖြစ် တဲ့ နိဗ္ဗာန်၊ တနည်း- နိဗ္ဗာန်-ဆိုဒါ ဒိဋ္ဌိ ရော ဝိစိကိစ္ဆာပါ ပင်ကိုယ် သဘော၌ ကိုက ပြုတ်ပြီးသား သဘော ဖြစ်လို့ ဖြုတ်စရာ သဘော မရှိဘဲ ပြုတ်ရာ သဘောကိုသာ မှန်လျှင် မှန်တဲ့ တိုင်း-တိုင်း မြင်တဲ့ ဉာဏ်ဖြင့် အာရုံပြု၍ ကျင့်တဲ့မဂ်အကျင့် ကို တင်ပြဒါ ဖြစ်ပါတယ်။

ကာလေန ဓမ္မသာကစ္ဆာ မင်္ဂလာထိုက်တဲ့
တရားသိရေး ဉာဏ်ကြည်ရေး ဆွေးနွေးခြင်းမင်္ဂလာ
ဒီနေ့အဖို့ ရုပ်သိမ်းကြပါဦးစို့ခင်ဗျာ။

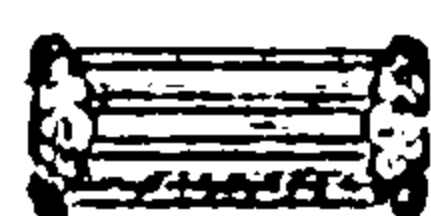
ရန်ကုန်မြို့ - အနောက် ပိန္နဲကုန်း

သုခပဋိပဒါ ဓမ္မရိပ်သာ

ဦးဣန္ဒာ စာရ

ဆရာတော် ဟောကြားတော် မူအပ်သော

တရားတော် ဒေသနာ

တရားဆိုတာ ဘာလဲ

ယခု တရားဆိုတာ ဘာလဲ- ဆိုတဲ့ အမေးရဲ့ အဖြေကို ပြောပြပါမယ်။

တရား-ဆိုတာ “သဗ္ဗေ ဓမ္မာ” လို့ ဆိုထားသည့် အတိုင်း အားလုံးကုန်အောင်စုံသော အချင်းအရာ သဘောတွေဟာ တရားချည်းပါဘဲ။

သည် ကုန်အောင်စုံသောအချင်းအရာသဘောတွေဟာ ပေါင်းဆုံမိတဲ့ သဘောတရ အနေနှင့် တွက်ကြည့် ပါလျှင် ‘မှန်’သဘောတရတည်းသာဖြစ်ခြင်းကြောင့် တရားဆိုဒါ ဘာလဲ-ဆိုတဲ့ အမေးရဲ့အဖြေဟာ အမှန် သဘောပါဘဲ လို့ ပြောဆိုခြင်းမှတစ်ပါး အခြားပြောဘွယ် မရှိတော့ပါ။

ဒါပေမဲ့ ၎င်း အမှန်သဘောတရမှာပင်-

၁။ ဖြစ်ပျက် အနေနှင့် မှန်ခြင်း၊

၂။ မဖြစ်-မပျက် အနေနှင့် မှန်ခြင်းလို့-

မှန် ၂-မျိုး ကွဲပြား လာပါတယ်။

သည် အမှန် ၂-မျိုးကိုလဲ ဖြစ်-ပျက် အနေနှင့် မှန်ခြင်းက မမြဲသဖြင့် ရံဖန် ရံခါ ရှိတတ်တဲ့ အမှန်မျိုး။

မဖြစ်-မပျက် အနေနှင့် မှန်ခြင်းက အမြဲ သဖြင့် ရှိတဲ့ အမှန်မျိုးလို့ ခွဲခြားပြီး မှတ်ရပါမယ်။

ဤသို့ မမြဲ ရှိ ဖြစ်-ပျက် အမှန်ရယ်၊ အမြဲ ရှိ မဖြစ် မပျက် အမှန်ရယ်လို့ နှစ်မျိုး နှစ်စား ခြားနားသော်လဲ၊ မပိုင်မဆိုင် နိုင်သူ ကင်းမဲ့တဲ့(အနတ္တ)မှာတော့ တသဘောထဲပါဘဲ။

သဘောချင်းတူ (အနတ္တ) မှာ တမူထဲသို့ ဖြစ်တဲ့
 ၎င်း မှန် ၂-မျိုးတို့တွင်၊ ဖြစ် ပျက် အနေနှင့် မမြဲ သဖြင့်
 ရံဖန် ရံခါ ရှိတတ်တဲ့ အမှန်မျိုးကို မပြောဘဲ၊ မဖြစ် မပျက်
 အနေနှင့် အမြဲသဖြင့် ရှိနေတဲ့ အမှန်မျိုးကို ပြောပြ ပါ့မယ်။

ဤသို့ မဖြစ်မပျက် အနေနှင့် အမြဲသဖြင့် ရှိတဲ့ အမှန်မျိုး
 ကို ပြောတဲ့အတွက် သောတာပန်၊ သကဒါဂါမ်၊ အနာဂမ်
 နှင့် ရဟန္တာ-ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ အဖြစ်များကို၎င်း။

သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ နှင့် ဝိပဿနာဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်
 များကို၎င်း။ ဤတွင် ဖော်ပြ ပြောဆိုမည် မဟုတ်ပါ။

အကြောင်းကား၊ ၎င်းအဖြစ်များသည် ၎င်း၊ ဉာဏ်များ
 သည် ၎င်း၊ မဖြစ်မပျက်ရာတွင် မရှိသောကြောင့် ဖြစ်ပါတယ်။

မဖြစ်မပျက်အနေနှင့် အမြဲသဖြင့် ရှိနေတဲ့ အမှန်မျိုး ကို
 ပြောရာတွင်—

အယူအစွဲ အားလုံး ကုန်အောင်စုံ ကို အကုန် ယူကြိုး၍
 လက်စသတ် အပြီးတိုင်နှုတ်ပယ်မှုကို ခံနိုင်ရည်ရှိသူများကို
 တချက်တည်း အပြီးတိုင် ပယ်၍၎င်း။

ခံနိုင်ရည် ပေါ့ပျက်၍ တချက်တည်း လက်စသတ် နှုတ်
 ပယ်၍ မရသေး လျှင် ပရိယာယ် သုံးစွဲပြီး ကောင်း နှင့်
 မကောင်းကို လဲလှယ် ဖလယ် နှုတ်ပယ်၍၎င်း။

ပြောညွှန်ချက် ၂-မျိုး ရှိရာတွင် ယခု ပြော ညွှန် ပြ ချက်
 သည် ခံနိုင်ရည် ရှိသူများအတွက် တချက်တည်း နှုတ်ပယ်
 သော ပြောညွှန်မှုမျိုးဖြင့် ပြောညွှန်ပါ့မယ်။

ဤသို့ ပြောညွှန် ရာ တွင် အသိ လွယ် ကူ စွာ ဖြစ်နိုင်
 သလောက် ယုံကြည်မှုကား များစွာခဲယဉ်းပါလိမ့်မယ်။

အကြောင်းကား၊ ခဲယဉ်းစွာ ကျင့်မှ ပြင်နိုင်ရမယ် ဟု ယုံကြည် ယူဆမှုအစွဲလွန်ကဲသောကြောင့် ဖြစ်ပါတယ်။

မဖြစ်-မပျက် အနေနှင့် အမြဲသဖြင့် ရှိနေတဲ့ အမှန်မျိုးကို အရပ်သုံးခေါ် အမည်နှင့် ပြောရပါလျှင် (နိဗ္ဗာန်)လို့သာ အများ နားလည်တဲ့ အမည်နှင့်ဘဲ ပြောရမယ်။

နိဗ္ဗာန်လို့ အများ နားလည်တဲ့ မဖြစ်မပျက် အနေ နှင့် အမြဲသဖြင့် ရှိနေတဲ့အမှန်မျိုးသည် ဘယ်သဘော အနေနှင့် ရှိနေတာလဲ၊ ၎င်းအမေးကိုမဖြေခင် နာကြားမှတ်ယူသည့် ပရိသတ်များကို ဥပမာ တခု ရှေးဦးစွာ သိနှင့် ထားဖို့ လိုတဲ့အတွက် ပြောပြပါ့မယ်။

ပြောရမဲ့ဥပမာကတော့၊ နာကြားမှတ်ယူတဲ့ ပရိသတ် များရဲ့ ရှေ့မှောက်မှာ စင်ကြယ် ဖြူစင်လှစွာသော ဝိတ်ဖြူ ကားကြီးတချပ် ထားပြပါ့မယ်။ ၎င်းကားချပ်ကြီး ပေါ်မှာ အစိမ်း၊ အနီ၊ အဝါ၊ အပြာ အရောင်ကွဲများနှင့် ရေး မပြုပါဘဲ စင်ကြယ်လှစွာသော မြေဖြူနှင့်သာ ရေးပြပါ့မယ်။

သည်လို ရေးပြတဲ့အခါမှာ နာကြားမှတ်ယူတဲ့ပရိသတ် များရဲ့ ပကတိ မျက်စိဖြင့် ကွဲပြားခြားနားသော ပုံပန်း သဏ္ဌန် ထင်ရှားစွာ မြင်နိုင်မယ်မဟုတ်သော်လဲ ၎င်းကား ချပ်ကြီးပေါ်မှာ ရေးထားတာ ရှိကြောင်းကိုတော့ ဥာဏ် မျက်စိ ရှိသူတိုင်း ဧကန် မြင်နိုင်စွမ်း ရှိသလိုပါဘဲ။

နာကြားမှတ်ယူတဲ့ ပရိတ်သတ်များသည် ဤဥပမာနှင့် မသွေ မကွာ တရားရဲ့ သဘောကို ကပ်၍ လိုက်ခဲ့ကြပါ။ ဘယ်သဘော အနေနှင့် ရှိနေဒါလဲလို့ အမေးရဲ့ အဖြေကို ပြောပါတော့မယ်။

နိဗ္ဗာန်သည်၊ ဆိတ်နေ၊ သည်းနေတဲ့ သုညတ သဘော အနေနှင့်သာ ရှိနေခြင်းကြောင့်၊ ဘယ် သဘော အနေနှင့် ရှိနေတာလဲ-လို့တော့ မေးမနေနှင့်တော့၊ မျက်မြင် ပေါ်လွင် ထင်ရှားအောင် ပြောပြစရာ သဘောတရား ရှာ၍မရပါ။

သည်လို ဖော်ပြ စရာ သဘော ဘာကြောင့် ရှာ၍ မရ အောင် ဖြစ်ရတာလဲလို့ အမေးရဲ့ အဖြေကတော့၊

ကောင်းဒါ - မကောင်း ဒါ၊ ချမ်းသာဒါ - ဆင်းရဲဒါ၊ ပျော်စရာ-ပျင်းစရာ၊ ရယ်စရာ-ငိုစရာ၊ ဝမ်းသာစရာ ဝမ်းနဲစရာ ပြုံးစရာ-မဲ့စရာ၊ ကဲ့ရဲ့စရာ-ချီးမွမ်းစရာ၊ မုန်းစရာ သနား ကြင်နာစရာ၊ ပြစ်မှား ကျူးလွန်စရာ၊ ပြောဒါ- မာဒါ၊ ဖြူဒါ နီဒါ-ဝါဒါ စိမ်းဒါ နက်ဒါ ပြာဒါ၊ ဟိုအနားမှာ- သည်- အနားမှာ အတွင်းမှာ-အပြင်မှာ အဝေးမှာ-အနီးမှာ၊ လွန် ခဲ့ဒါမှာ မလွန်သေးဒါမှာ စသည်ဖြင့် ဖော်ပြစရာ မရှိတဲ့- အနိမိတ္တ သဘောကြောင့်သာ ဖြစ်ပါတယ်။

အနိမိတ္တ သဘောဘာကြောင့်ဖြစ်လာရဒါလဲလို့ အမေး ရဲ့ အဖြေကတော့၊ မြင်အပ်သောသဘော၊ မြင်စရာသဘော ဘာမျှမရှိသော အနိဒဿန ကြောင့်သာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဤ နေရာ၌ ပြောခဲ့သည့် စကားရပ်များကို အထက်က ပြခဲ့တဲ့ ဥပမာကဲ့သို့ ရှိတော့ရှိ၏၊ ဘာ ရှိဒါလဲလို့ မျက်မြင် မဖြစ်စေသော်လဲ ဉာဏ်မြင်ဖြင့်သာ ဖြစ်စေပါတယ်။

အကြောင်းကား၊ နိဗ္ဗာန်သည် ဉာဏ်၏ အမြင်ခံ မျှ သာ ဖြစ်သောကြောင့်ပါ။

နိဗ္ဗာန် သည် ဘယ် သဘော အနေ နှင့် ရှိနေဒါလဲ လို့ အမေးရဲ့ အဖြေဟာ ဤမျှနှင့် ပြည့်စုံပါပြီ။

နိဗ္ဗာန်ကို ဘာကြောင့် လိုချင် တောင့်တကြတာလဲ လို့ အမေးရဲ့ အဖြေကတော့-

နိဗ္ဗာန်ရဲ့ သဘာဝကို တိကျမှန်ကန်စွာ မသိသေးခိုက် ပစ္စုပ္ပန် လက်ငင်း ကိုယ်တွေ့ ကိုယ်ကြုံ အပေါ်မှာ မကြေနပ် ချီသော်၎င်း၊ ကြေနပ်တဲ့အတိုင်း ကြေနပ်မှုရဲ့ အပေါ် မယုံ ကြည်၍ သော်၎င်း၊ ဒါထက် တဆင့် တိုး လျှင်၊ တမျိုး ရှိ သေးရဲ့ အထင်နှင့် လိုချင် တောင့်တကြဒါပါဘဲ။

တနည်းအားဖြင့် ပြောအုံးမယ် ဆိုလျှင်လဲ-

‘နိဗ္ဗာန် ပရမံ သုခံ’ နိဗ္ဗာန် သည် အထက်တန်း ကျသော ချမ်းသာ-လို့ ဗုဒ္ဓ ဘုရားက သဂဒါဝဂ် သံယုဂ် စသည်မှာ ဟောထားခဲ့တဲ့ စကားကို ခံစား၊ စံစား ရန် အထယ် ဝတ္ထု ချမ်းသာရှိတယ်လို့ အဓိပ္ပါယ်တမျိုး ယူဆထား လို့ပါဘဲ။

ဗုဒ္ဓ ဘုရားရဲ့ ဆိုလိုရင်းကတော့ အထက်တန်းကျသော ချမ်းသာဆိုဒါဟာ၊ ခံစားမှု အားလုံး စုံသည့် ဆင်းရဲ ခြင်း ဖြစ်သဖြင့် ချမ်းသာ ဆင်းရဲရဲ့ အပေါ်မှာ ခံစားမှု မှန်သမျှ တို့ရဲ့ လွတ်ရာကိုသာ ဆိုလိုဒါပါဘဲ။

တောင့်တတဲ့သူများက မိမိတို့စိတ်ကူးယဉ်ချမ်းသာတွေ ဖြည့်စွက်ကာ နိဗ္ဗာန်မှာ အရှိထားပြီး မျှော်မှန်း ရော်ရမ်း၍ နောင်ဘဝ ကောင်းစားရေးအတွက် တောင့်တကြဒါပါဘဲ။

တောင့်တရမှာ ဘာလဲ-လို့ အမေးရဲ့ အဖြေကတော့ နိဗ္ဗာန်ဆိုတာဟာ ခံစား စရာ မရှိဘူး၊ ခံစားတယ် ဆိုတာ မှန်သမျှ ဆင်းရဲချည်းဘဲ၊ နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ ဆင်းရဲတို့ရဲ့ လွတ် ရာသက်သက်သာဖြစ်တယ်၊ ဆင်းရဲဆိုဒါလဲ တခြား မဟုတ် ခံစားချင်မှုကိုသာ ခေါ်တယ်၊ စင်စစ် နိဗ္ဗာန် ဆိုဒါ...ဆင်းရဲ

ချမ်းသာ သဘော ဘာမျှ မရှိဘူး၊ ဆင်းရဲ ချမ်းသာ တို့ရဲ့ ငြိမ်းရာသာဖြစ်တယ်။

ဆင်းရဲ-ချမ်းသာ ငြိမ်းရာသဘောမျှသာ ရှိတဲ့ နိဗ္ဗာန် ကို လဲ- ပိုင်ဆိုင် ခံစားခွင့် မည်သူ မည်ဝါ ဟူ၍ မရှိဘူး-လို့ အမှန်သိ အမှန်မြင်တဲ့ ဉာဏ်ကိုသာ မရသေးလျှင် ရအောင် တောင့်တရမယ်၊ ဉာဏ်ရတာ နိဗ္ဗာန် ရတာပါဘဲ။

နိဗ္ဗာန် ကို တောင့်တရမယ်မဟုတ်ပါ၊ အကြောင်းကား တောင့်တ ခြင်းသည် ပင်လျှင် နိဗ္ဗာန် ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်၊ သို့မဟုတ် ရန်သူ ဖြစ်သောကြောင့်ပါဘဲ။

တောင့်တခြင်းသည် ဘာကြောင့် နိဗ္ဗာန်၏ဆန့်ကျင်ဘက် သို့မဟုတ် ရန်သူ ဖြစ်တာလဲလို့ အမေးရဲ့ အဖြေကတော့-

နိဗ္ဗာန် ရဲ့ သဘော မှာ၊ လိုချင်မှုသဘော၊ လိုချင်စရာ သဘော ဘာမျှ မရှိသော အပ္ပဏီဟိတ ဖြစ်လို့ တောင့်တ ခံစားချင်မှု သဘောနှင့် ခံစားစရာ သဘော တို့ရဲ့ အလွတ် သက်သက်နေရာသဘောမျှသာဖြစ်သော အပ္ပဏီဟိတဖြစ်လို့

တောင့်တ ခံစားမှု သဘော ဆိုတာလဲ နဂိုက မရှိ၊ တောင့်တစရာသဘောကလဲမရှိတဲ့အတွက် နဂိုလွတ် အလို လို လွတ်သောနေရာ သဘောမျှသာဖြစ်သော အပ္ပဏီဟိတ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် တောင့်တခြင်းသည် ဘာကြောင့် နိဗ္ဗာန်ရဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက်၊ ဘာကြောင့် ရန်သူဖြစ်ဖူးလဲ-ဆိုတဲ့ အမေးရဲ့ အဖြေဟာ ပြည့်စုံပါပြီ။

ဤမျှဖြင့် နိဗ္ဗာန်-လို့ အမည်ရတဲ့ မဖြစ် ပျက် အနေနှင့် အမြဲသဖြင့် ရှိနေတဲ့ အမှန်မျိုးသည်-

၁။ ဘယ်သဘောအနေနှင့် ရှိနေတာလဲ။

၂။ ဘာကြောင့် လိုချင် တောင့်တ,တာလဲ။

၃။ တောင့်တရမှာ ဘာလဲ လို့။

ဆိုတဲ့ အမေးများရဲ့ အဖြေဟာ ပြည့်စုံလောက်ပါပြီ။

သည် သုညတ, အနိမိတ္တ, အနိဒဿန, အပ္ပဏီဟိတ သဘော မျှသာ ရှိနေတဲ့ နိဗ္ဗာန်ကို ယခု သာသနာမှာ ရှေးဦး လက် ဖျား မြင်သွားတဲ့ ဂေါတမ ဗုဒ္ဓဘုရား က မသေ မပျောက် မပျက် မစီး အမြဲ သဖြင့် ရှိနေတဲ့ အမှန် အမတ ခေါ်တဲ့ နိဗ္ဗာန်ဖြစ်ခြင်းကြောင့်-

မျက်မှောက်ပြုမည့် သူများရဲ့ မျက်စိအောက်သို့ နိဗ္ဗာန် က ရောက်၍ မလာ၊ မျက် မှောက် ပြုမည့် သူများရဲ့ မျက် မှောက် မပြု ရ သေး သော မူလ သဘောထဲမှာသာ မရွေ့ မရှား ရှိပြီးသား အစ္စတ နိဗ္ဗာန်ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ ပြုလုပ် ဖန် တီးမှုနှင့် မဖက်- ပြုလုပ် ဖန်တီးမှုရဲ့ အလွတ် သက်သက် အကတ နိဗ္ဗာန်ဖြစ်ခြင်းကြောင့်-

အထောက် အပံ့ အကူ အညီ ရိက္ခာစရိတ် နှင့် အဆက် အသွယ်မရှိသော အပ္ပစ္စယ နိဗ္ဗာန် ဖြစ်ခြင်းကြောင့်-

နိဗ္ဗာန်ကို မြင်ရေးမှာ ပယောဂ လုလ္လ မပါ သက်သာ လွယ်ကူလှစွာ (သုခပဋိပဒါ) ဖြင့်-

၁။ ချက်ချင်း လက်ငင်း (သန္တိဋ္ဌိက)

၂။ အချိန်မနှောင်း (အကာလိက)

၃။ ကြည့်ရရုံ-မြင်ရရုံ (ဖောပဿိက)

၄။ ကြောင်း-ကျိုး ခွဲမရ (ဩပနေယျိက)

၅။ မဂ်ပေါက် ဖိုလ်ထိ နိဗ္ဗာန်သိ ပညာရှိ အသီးသီး၏

အဆင့်အတန်းလိုက် မြင်ခွင့်ရှိ 'ပစ္စတ္တံဝေဒိတဗ္ဗော ဝိညူဟိ' ဤသို့ သိခွင့် မြင်ခွင့် ရှိကြောင်းကို ဟောညွှန်သွားပါတယ်။ ဤမျှဖြင့် နိဗ္ဗာန်နှင့် ပတ်သက်၍ပြောခဲ့တာ ပြည့်စုံရမည့် အချက်အလက်များ ပြည့်စုံသွားပြီ ဖြစ်တဲ့ အတွက် နိဗ္ဗာန် စကားကို ရပ်နားကြစို့ရဲ့။

ယခု ဆက်လက်ပြီး ပြောလိုတာက နိဗ္ဗာန်နှင့် ဆန့်ကျင်ဘက် သက်သက်သော ရုပ်, နာမ်, သင်္ခါရ အကြောင်း ကို အနည်းငယ် ဆက်ပြောပါအုံးမယ်။

နိဗ္ဗာန်သည်သာ

အထက်က ပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း -

သုဉ်းဆိတ်သော သဘော သုညတ

ပုံပန်းသဏ္ဌာန် မရှိသော အနိမိတ္တံ

မြင်အပ် မြင်စရာသဘောမရှိသော အနိဒဿန

မသေ မပျောက် မပျက် မစီးသော အမတ

မရွေ့မရှားသော အစ္စုတ

ပြုလုပ် ဖန်တီးမှု မရှိသော အကတ

အထောက် အပံ့ အကူအညီ ရိက္ခာ စရိတ် အဆက်

အသွယ်မရှိသော အပ္ပစ္စယ

သဘောမျှသာ ဖြစ်သည်မဟုတ်သေးပါ။

သင်္ခါတ, သဘော သက်သက်မျှ ရှိနေသေးသည့် ရုပ် နာမ်သည်လည်း သင်္ခါရနိမိတ်၊ သင်္ခါရ အရိပ် အခိုးအငွေ့ အနည်းငယ်မျှ မသန်းခဲ့ပါလျှင် ဤကား သင်္ခါတ ရုပ်, နာမ် ဤကား အသင်္ခါတနိဗ္ဗာန်ဟူ၍ ခွဲခြားပြီး မြင်နိုင်စရာ မရှိပါ။

အကြောင်းကား- ဖြစ်စရာ နှင့် ဖြစ်လိုမှု၊ ဖြစ်တတ် နှင့် ဖြစ်အပ်၊ နှစ်ခုစလုံး သုဉ်းဆိတ် ပြီးသား ဖြစ်သောကြောင့် ပါဘဲ။

နိဗ္ဗာန်၏ ပင်ကိုယ်မူလက သဘောကို ကြည့်ပါလျှင်-

ကြည့်စရာ မြင်စရာ လုံးဝ ကင်းမဲ့လျက်သာ ရှိပါသည်။ သို့ရာတွင် သိတတ်၊ မြင်တတ်သော ဉာဏ်၏ အကြည့်ခံအသိ ခံမျှသာ နိဗ္ဗာန် သည် ဖြစ်သဖြင့် အမြဲ ရှိသော နိဗ္ဗာန် ပင် ဖြစ်သော်လည်း ဉာဏ်ကင်းမဲ့သူများ အဖို့ ယုံကြည်နိုင်ဘွယ် ရှိသည် မဟုတ်ပါ။

ဉာဏ်ကင်းမဲ့သူများ၏ ယုံကြည် ကိုးစားသော တရား ဖြစ်လျှင်လည်း ဉာဏ်ရှိသူများ၏ သိမြင်သော နိဗ္ဗာန်မဟုတ် နိုင်ပါ။

သင်္ခတ ရုပ်နာမ်ထဲမှာ သင်္ခါရနိမိတ်၊ သင်္ခါရအရိပ်အခိုး အငွေ့နှင့် ဆက်စပ်ပေါင်းသွင်း၍ ကြည့်နေကြ လို့သာ ရှုနေ ကြ၊ မှတ်နေကြ လို့သာ-

ရုပ်တွေ နာမ်တွေဟာ မဖြစ်ခင်က မရှိဘူး
ဖြစ်တော့လဲ ပျက်ကြတယ်

ပျက်တဲ့နောက်မှာ လဲ တစက်လောက်မှ မရှိတော့ ဘူး လို့ ကောင်းဖို့ မကောင်းဖို့၊ ငြိမ်းဖို့-မငြိမ်းဖို့ ရုပ်နာမ်နှစ်ပါး အတွက် လုပ်စရာရှိတယ် မရှိဘူး စသည်ဖြင့် ဘာဘူး ညာ ဘူး၊ ဘူး တရဲ့ခြောက်ဆယ်၊ အကျယ် သိန်း၊ သန်းမကချဲ့၍ ပြောဆိုလာကြတာပါ။

စင်စစ် သင်္ခတ ရုပ်နာမ်သက်သက်ကိုသာ သင်္ခါရနိမိတ် သင်္ခါရ အရိပ်၊ အခိုး၊ အငွေ့နှင့် ဆက်သွယ်၍ မကြည့်ပါလျှင်

သင်္ခတနှင့် အသင်္ခတသည်မခွဲနိုင်မခွဲရက်ရာသက်ပန်အနေနှင့် အချင်းချင်းညီမျှသော သဘောအနေနှင့်သာ ရှိပါတယ်

ဥပမာတခုကို ပြောပြရပါလျှင် မောင်း၊တလုံးကိုကြည့်ပါ။ သို့ရာတွင် မောင်း ကိုချည်း သက်သက် ကြည့်ပါ။ မောင်း၊တီးတဲ့ လက်ခတ် ဒုတ် နှင့် ဆက်သွပ်ပြီး မကြည့်ပါနှင့်။ မောင်း ကိုချည်း သက်သက် ကြည့်သည့် အတွက် ဒီ-မောင်းဟာ မြည်မလား- မမြည်ဘူးလား ဆိုတဲ့ သံသယ ဖြစ်စရာ မလိုတော့ပါ။ အကြောင်းကား.... မောင်း၊ကိုသာ သက်သက် ကြည့်သောကြောင့် ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီ-မောင်း ဟာ မြည်မလား မမြည်ဘူးလားလို့ သံသယ ဖြစ်ရ ဒါက မောင်း ကို တီးခတ် တဲ့ လက်ခတ် ဒုတ် ကာတဖက်၊ မောင်းက တဖက်၊ ဆက် စပ် ပြီး ကြည့် နေ သောကြောင့် မောင်းနှင့် လက်ခတ်ဒုတ်ကို ဆက်စပ်ပြီး ကြည့်နေတဲ့ ဝိညာဏ်က မတီးလို့၊ တီးလျှင် မြည်လိမ့်မယ် ဆိုဒါကို မမြည်သေးပါဘဲ ကြိုတင် ကြံဆနေခြင်းဖြစ်ပါတယ်။

ဒီနေရာမှာ ဝိညာဏ်ရဲ့ အမြင်ဟာ တဖက်သတ် မမြင်မူ၍ မောင်း၊သည် မြည်မဲ့ သဘော မျှသာ ရှိတယ်။ မြည်မဲ့ သဘောဟူသည် လက်ခတ်ဒုတ်ကြောင့် ဖြစ်ပါတယ်။ လက်ခတ် မ ပါ။ ဗလာ သက်သက် သော မောင်း သည် မြည်-မမြည်သဘော လုံးဝ မရှိပါ။ လက်ခတ်ဒုတ်ကြောင့် မြည်မဲ့ သဘောသာရှိသော မောင်း သည် မမြည် မဲ့ သဘော လဲ ရှိသောကြောင့် မြည်လျက် ရှိမနေကြောင်းကို နှစ်ဖက် မြင် မြင်ရပါမယ်။

၎င်း-မောင်း နှင့် မောင်းလက်ခတ်ဒုတ် ၏ မူလသဘောမှာ မြည်တတ်-မြည်အပ် သဘော နှစ်ခုလုံးမှ ဆိတ် သည်း နေခြင်းသာ ဖြစ်ပါတယ်။

၎င်း ဥပမာနှင့် အလားတူ ဤ-ခန္ဓာကိုယ် ၏ အပေါ်မှာ မြင်အောင် ကြည့်ရမယ်။ ဤတွင် ခန္ဓာ-ဟူသည် နဂို ခန္ဓာ အပို-ခန္ဓာ၊ သို့မဟုတ် အဟောင်း ခန္ဓာ၊ အလောင်း-ခန္ဓာ ဟူ၍ နှစ်မျိုး ရှိပါတယ်။

၎င်းနှစ်မျိုးတို့တွင် နဂို-ခန္ဓာ၊ သို့မဟုတ် အဟောင်းခန္ဓာ သည် နိဗ္ဗာန် ရရေး၊ မျက်မှောက် ပြုရေး၊ မြင်ရေး နှင့် မဆိုင်ပါ။

နဂို-ခန္ဓာ, သို့မဟုတ် အဟောင်းခန္ဓာ ၏ ဖြစ်-ပျက် သည်

အလကားနေလဲ		ဖြစ် ပျက်
အအားနေလဲ		ဖြစ် ပျက်
အိပ်နေလဲ		ဖြစ် ပျက်
မအိပ်ဘဲနေလဲ		ဖြစ် ပျက်
အကောင်းနေလဲ		ဖြစ် ပျက်
မကောင်းနေလဲ		ဖြစ် ပျက်

နဒီသော တောဝိယ ဒီပဇာလ သမူပမာ

မြစ်ရေ အလျဉ် ဆီမီးအလျှံကဲ့သို့ တဖွဲဖွဲ တသဲသဲမမြီသော သဘောနှင့် ဖြစ်-ပျက် နေသော် လည်း ကောင်း၊ မကောင်း မပါ။ တဘဝ တသက်တာ မရှောင်သာ မလွှဲသာ အမြဲ ဖြစ် ပျက် နေရသည့်သဘောသာ ဖြစ်ပါတယ်။

အပို-ခန္ဓာ၊ သို့မဟုတ် အလောင်းခန္ဓာ က ဖြစ်ပြီးသား မရှိ ဖြစ်မဲ့သဘော အနေနှင့်သာ ရှိပါတယ်။

ဖြစ်မဲ့သဘော-ဟု ထည့်ပြောရဒါက လဲ ဖြစ်စေတတ်သော သင်္ခါရတခုကို ငှါးရမ်း၍ မှန်းပြော ရမ်းပြော အနေနှင့် ပြောရပါတယ်။

အပို ခန္ဓာ သို့မဟုတ် အလောင်း-ခန္ဓာ သည် အလကား မနေအအားမနေတတ်၊ သူသာဖြစ်မည်ပျက်မည်မှန်ပါတယ်

ထင်ရှား အောင် ပြောရ ပါက နဂို-ခန္ဓာ၊ သို့မဟုတ် အဟောင်း-ခန္ဓာအပေါ်မှာ အပို-ခန္ဓာ သို့မဟုတ်အလောင်းခန္ဓာ ခေါ်တဲ့ ကောင်း၊ မကောင်း နှစ်ပါးတို့ဟာ ဘယ်အခါ ဖြစ်လာသလဲ ဆိုရင် ပယောဂ စိုက်ထုတ် ပြုလုပ်တဲ့ အခါမှ ဖြစ်ပေါ်ကြပါတယ်။

သည်နေရာမှာ ဖြစ်လာတယ်ဆိုတဲ့ သဘောကို သိရမှာက

ဘာကြောင့် ဖြစ်သလဲ-ဆိုတဲ့ အမေးရဲ့ အဖြေက တော့ ပြုလုပ်လို့ သာ ဖြစ်ပါတယ်လို့ အဖြေမှန်ကို ပေးရုံရှိပါတယ်

ဒါဖြင့် ဤ နဂို-ခန္ဓာ သို့မဟုတ် အဟောင်း-ခန္ဓာ သည် အပို-ခန္ဓာ သို့မဟုတ် အလောင်း ခန္ဓာ ခေါ်တဲ့ ကောင်း၊ မကောင်း နှစ်ဖြာ ရှိနေမှ သို့မဟုတ် ပယောဂ စိုက် ထုတ် ပြုလုပ်လို့သာ ဖြစ်လာပါတယ်။

ဝိပါက် ခန္ဓာကိုယ်မှာ ကောင်း၊ မကောင်း ဖြစ်ပေါ်လာ ဒါ- လက်သည်ကို ရှာပါလျှင် လုပ်မှုသာ တာဝန် ရှိ လက်သည် ဖြစ်ပါတယ်။

၎င်း တာဝန်ရှိ လက်သည်ကို အနိစ္စမျိုးလား... နိစ္စမျိုးလား-လို့ ကြည့်ပြန်ပါက လုပ်မှုမှန်သမျှ အနန္တတို့မှာ အနိစ္စမျိုးသာ ဖြစ်ပါတယ်။

အနိစ္စမျိုးဖြစ်တဲ့ လုပ်မှုသက်သေကြောင့်....

ကောင်း-မကောင်းဖြစ်လာဒါကို မစိုးရိပ်ပါနှင့် အရေးစိုက် ကြည့်မနေပါနှင့်။

ကောင်း-မကောင်း ၏ လက်သည် ကိုယ်တိုင်က အနိစ္စမျိုးဖြစ်သည့်အတွက် အမြဲ ရှိမနေသည်ကို၎င်း။

မူလခန္ဓာကိုယ်၌ပင် ကောင်း-မကောင်း ရှိမနေသည်ကို၎င်း ၎င်း နှစ်ပါးရဲ့ မူလပင်ကိုယ်သဘောကိုသိပါလျှင် ကောင်း-မကောင်း အတွက် တာဝန် မလေးတော့ ဘဲ။ ကောင်း-မကောင်း နှစ်ပါးရဲ့ လွတ်ရာကို သာ လျှင် အစဉ် ထာဝရ ရှိကြောင်း မြင်နေပါလိမ့်မယ်။

၎င်းတာဝန်လွတ် သဘောမြတ်သည် မဖြစ် မပျက်ရာ သာ ဖြစ်ပါတယ်။

၎င်း မဖြစ် မပျက်ရာကို မျက်နှာလွှဲမပြစ်ပါနဲ့။

ဤသို့ လွတ်ရာ သဘောမှန်ကိုသာ မမေ့မပျောက် ရှိခဲ့ပါလျှင် ခန္ဓာ ကိုယ် နှင့် ကောင်း- မကောင်း နှစ်ခု တို့ရဲ့ ငြိမ်းအေးရာ သဘောကို ထင်ရှားစွာမြင်ရပါလိမ့်မယ်။

ဤ နေရာတွင် “သဗ္ဗေဓမ္မာ အနတ္တာ” လို့ ဆိုတဲ့ အတိုင်း “တရားမှန်သမျှ အနတ္တ” ဖြစ်သဖြင့် သင်္ခတ နှင့် အ သင်္ခတ ကျတော့ မူလ, အနတ္တရဲ့ သဘောကို ပြန်၍ မမြင်၊ နှလုံး မသွင်းဘဲ သင်္ခတ အနတ္တက ဘာလိုလို, အသင်္ခတအနတ္တက ဘာလိုလိုနှင့် ပြောဆို ထင်မှားတတ်ကြပါတယ်။

စင်စစ် အနတ္တ သဘော တခုတည်းသာရှိတဲ့ တရားတွေ ဟု သဘောပေါက် ဉာဏ်ရောက်ခဲ့ပါလျှင်

အကောင်းအနေနှင့်ဘဲ ပြောပြော

မကောင်း အနေနှင့်ဘဲ ပြောပြော

အနတ္တသဘောကတော့ ပြောတဲ့ နောက်သို့ လိုက်ပြီး ကွဲပြားခြားနားလိမ့်မယ် မဟုတ်ပါ။

ထိုသို့အလိုမလိုက်အကြိုက်မပါခြင်းမှာ တမူထဲတူသကဲ့သို့ သင်္ခတ နှင့် အ,သင်္ခတ အသွင် တူ တမူထဲ မမြင်နိုင်သေးလျှင် ၎င်းအမြင်သည် အမှန်မြင်မဟုတ်နိုင်ပါ။

စွဲမက် နှစ်သက်စရာမပါ၊ ဗလာ သုညတ တရားမှန်သမျှ အတူအမျှ မြင်ကြမှ အမှန်မြင်ဖြစ်ပါတယ်။

ဤမျှဖြင့် “တရားဆိုဒါဘာလဲ” ဆိုတဲ့ အမေးရဲ့ အဖြေဟာ ပြည့်စုံလောက်ပါပြီ။

ဤသို့ လမ်းညွှန်အပ်သော စကားရပ်များကို နိဂုံးချုပ် အဆုံးသတ်ပြီး တထုံးမှတ်ရမှာကတော့

ကိလိသ်-ငြိမ်း ဇာတ်သိမ်းသောဉာဏ်ဖြင့် သိမ်းပြီးသား ငြိမ်းပြီးသားနဂိုမှန်နိဗ္ဗာန်ကိုလဲ ‘မတတ်သာခတ်ခွါခွါနေဦးမယ်’ ဆိုတဲ့ စကားလို မတတ်သာသည့် အတွက် မတတ်သာ ဆိုရာမှာလဲ နိဗ္ဗာန် ထဲမှာ တပ်စရာကို မရှိသည့် အတွက် နိဗ္ဗာန်သာလျှင် တပ်မက်စရာမရှိသည် မဟုတ်သေး၊ နိဗ္ဗာန်ကို တပ်မက်လိုသည့် ရုပ် နာမ်ကလဲ တပ်မက်မှု မဖြေခင်က ဘယ်အသွင် ဘယ်ဌာနမှာ ဘယ်-သဘာဝဖြင့် ရှိတယ်-လို့ ညွှန်ပြစရာ မရှိသည့်အတွက် နိဗ္ဗာန် နှင့် လောကီ ရုပ်-နာမ် တို့သည် မျက်နှာချင်းဆိုင် နဖူးတွေ၊ ဒူးတွေ မဆွေသပင်ကိုယ်က ခွါပြီးမို့....

“နညတြ သဗ္ဗနိသဂ္ဂါ သောတ္တိပဿာမိ ပါဏိနံ”

ဘုရားဂေါတမရဲ့ အဟောဓမ္မကို အဟောဝတ အဟောဝတ လုပ်ခါ အဆုံးသတ် မှတ်နိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။

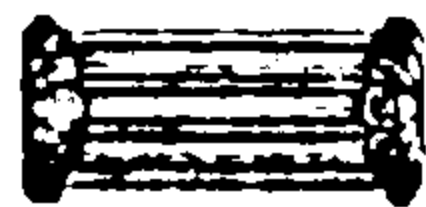
ဤသို့ လျှင် ဟောညွှန်မှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဓမ္မဒေသနာ ကုသိုလ်ကံစေတနာ။

ဤသို့ ဟောညွှန်သည်ကို မမှိတ်မသို့ ယုံကြည်စွာ နာခံမှတ်သားရသော ဓမ္မသဝန ကုသိုလ်ကံ စေတနာ။

နှစ်ရပ်ပေါင်းအပ် ကောင်းမြတ်သော ကုသိုလ်ကံ စေတနာတို့ကြောင့်....

မပြောင်း မရွှေ့ မရွှေ့ မပျက်သော အစွဲတ နိဗ္ဗာန် ကို မဂ္ဂင်ရှစ်တန် အမြင်မှန်ဖြင့် လျှင် မြန်စွာ မျက်မှောက် ပြုနိုင်ကြပါစေ။

(ပြီး ပါ ပြီ)

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် အသံလွှင့်ဌာန

“ဦးတင်ဦး” တင် ပြ သော

သုခ ပဋိပဒါ လမ်းစဉ်

မဂ်ပေါက် ဖိုလ်ဝင် နိဗ္ဗာန်မြင်

တရားတော်။

ယခု တရားနာ ကြွလာကြတဲ့ ဓမ္မ မိတ်ဆွေများ ကို ကျွန်တော် အစီရင် ခံချင်ဒါကတော့....

ကျွန်တော်တို့ တတွေ လိုချင် တောင့်တခဲ့တဲ့ နိဗ္ဗာန်။

အလှူ ဒါနတွေပေးပြီး တဖြေးဖြေးရှာကြံခဲ့တဲ့ နိဗ္ဗာန်။

သမထ ဘာဝနာ၊ ဝိပဿနာ ဘာဝနာ တွေ ပွားများပြီး

မရမနေ ရှာဖွေခဲ့တဲ့ နိဗ္ဗာန်။

အဲသလို နည်း အမျိုးမျိုး နှင့် ရှာဖွေခဲ့တဲ့ နိဗ္ဗာန်ကို မန္တလေးမြို့ ပဏ္ဍိတရုံ ကျောင်း ဆရာတော် “ဦးပဏ္ဍိတ” မြင်းခြံဆရာတော် ဦးဩသဓ အရှင်မြတ်တို့နှင့် တွေ့တော့မှ ဘဲ လွယ်လွယ် ကူကူ နှင့် အသိဉာဏ် ရောက်ခါ သဘော ပေါက်ခဲ့ပါတယ် ခင်ဗျား။

ဒီ အရှင်သူမြတ်တို့ ဟောကြားခဲ့တဲ့ တရားကို နားကြား ရခါစတုံးကတော့ နိဗ္ဗာန်တရားကို လွယ်လွယ်ကူကူ ဟော ပြကြလို့ စိတ်ဆိုးမိခဲ့ပါသေးတယ်။

အဲဒီ အချိန်တုံးက ဒီ-ကိုယ်တော်တွေကို ဓမ္မန္တရာယ်တွေ ဘဲ လို့တောင်မှ ထင်မြင်မိခဲ့ပါသေးတယ်။

ဒီ ကိုယ်တော်များ ကို တွေ့ချင် မြင်ချင်စိတ်တွေ ဟာလဲ ကင်းခဲ့သွားခဲ့ပါတယ်။

မတွေ့ချင် မမြင်ချင် ဟောကြားတဲ့တရားကို မကြားချင် ပေမဲ့လဲ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ မူလ ဆရာတော်က ကျောင်းမှာ လက်ခံထားလေတော့ တွေ့မြင်နေရတဲ့ အပြင် ပြောဟော တဲ့ တရားသံကိုလဲ ကြား-ကြားနေရပါတယ်။

ဒီ-တရားကို မကြားချင်ကြတဲ့ ကျွန်တော်တို့ လူတစ်စုဟာ လဲ မစည်းရုံးရဘဲနှင့် အလိုလိုစည်းရုံးပြီးသားလို ဖြစ်လာ ပါတော့တယ်။

ဒါဖြင့် လျှင် ဒီ-ဆရာတော် များ ဟောကြားတဲ့ တရား တော်တွေဟာ မှားသလား- ဆိုလျှင် မှားတယ် လို့တော့ ကျွန်တော်တို့ မပြောနိုင်ပါဘူး....

ပြောလဲ မပြောခဲ့ပါဘူး၊ ကျွန်တော်တို့ ဉာဏ်မမှီလို့သာ ဖြစ်ရမယ် ဆိုဒါ ပထမ တပိုင်းအနေ နှင့် ယူ ဆ ထား ခဲ့ ပါ တယ်။

မှားတယ်-လို့ ဝင် ငြင်းတဲ့ လူတွေဟာလဲ တပ်ခေါက်ပြီး ပြန်ကြဒါက များပါတယ်။

ဆရာတော်များကလဲ မှန်-မမှန်သာ ပြောကြပါ။ ကြိုက် မကြိုက် ဆိုဒါကတော့ ဘုရားသော်မှ မတတ်နိုင်ပါဘူး- လို့ မကြာခဏ ပြောကြားကြပါတယ်။

အမှန် အတိုင်း အစီရင်ခံရမယ်ဆိုလျှင် ဒီ ဆရာတော်တွေ ဟာ နိဗ္ဗာန်ကို တိုက်ရိုက်ဟောတဲ့ ဆရာတော်တွေပါဘဲ။

ကျွန်တော်တို့က လုပ်ငန်းစဉ် တခုအနေနှင့် တောင်း တဲ့ အခါ ဘာတွေရှိလို့ ဘာတွေကုန်အောင် လုပ်ချင်ဒါလဲ လို့ ကျွန်တော်တို့ကို ပြန်အမေးခံရပါတယ်။

ဆက်လက်ပြီး ဆရာတော်များ က ကဲ ဒါလောက် လုပ် ချင်ကြလျှင် ကိလေသာဟူ အပူ ခပ်သိမ်းတို့ရဲ့ ပကတိ ငြိမ်း ရာဖြစ်တဲ့ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုတဲ့ အလုပ်ကို သာ လုပ် ကြပါလို့ ပြောကြပြန်ပါတယ်။

ဒီ-အခါမှာ ကျွန်တော်က အရှင်ဘုရားတို့ ဟောကြားတဲ့ တရားထဲမှာ ဝိသုဒ္ဓိ ၇-ပါး ဥာဏ်စဉ် ၁၀-ပါးတွေ မပါလေ တော့ကာ တပည့်တော်တို့ အနေနှင့် အောက်ခြေ လွတ်တဲ့ တရားတွေလို့ ယူဆတဲ့အကြောင်း ပြန်ပြီး လျှောက်တဲ့အခါ

အောက်ခြေလွတ်ရုံ ဟောဒါ မဟုတ်ဘူး ဒကာကလေး ၃၁-တုံ အကုန်လွတ်တဲ့တရားကို ဟောဒါ လို့ ဆရာတော် များက ပြောကြပြန်ပါတယ်။

ဒါနဲ့ ကျွန်တော်က အရှေ့မပေးဘဲ အောက်ခြေကစပြီး ဟောကြားဘို့ရန် လျှောက်ထားတဲ့ အခါ....

ဒကာကလေးတို့ သိတတ်မြင်တတ်တဲ့ ဉာဏ်ရှိလျှင် သိစရာ မြင်စရာတရားက

နိဗ္ဗာန် ခေါ်တဲ့ ချုပ်ငြိမ်းရာ တရားကြီးကသာ အမြဲရှိဒါ ကျန်တဲ့ တရားစုတွေက ဒကာကလေးတို့က ပြုပြင် ပေးမှ ဖြစ် ပေါ်လာကြမဲ့ အမျိုးတွေပါ။

အနိစ္စ စသည်တို့ကို ဟောရတယ်ဆိုဒါ ခန္ဓာကိုယ်ကြီး ထဲမှာ ကိလေသာ ခေါ်တဲ့ မတရားသဖြင့် လိုချင်မှု ရချင်မှု ယူချင်မှု လောဘ တရားတွေ၊ သူတပါးကို သတ်လိုမှု ဖြတ် လိုမှု စိတ်ဆိုးမှု ဒေါသတွေ၊ အူတွေ အသဲတွေလို အမြဲရှိနေ တယ်လို့ ထင်လွဲ စွဲမှားနေတဲ့ လူတွေကို အမြဲ မရှိပါဘူး- လို့ သိအောင် မြင်အောင် ဟောရဒါ ဖြစ်ပါတယ်။

ဦးပဉ္စင်း- သို့ ပြောချင်ဒါက ခန္ဓာ ကိုယ်ကြီးထဲ မှာ သာ လောဘ ဒေါသ ကိလေသာ တရားတွေ အမြဲ အစွဲ နိစ္စ အနေနှင့် ရှိဒါ ကေနမှန်လျှင် ဘယ်ရိပ်သာကိုမှ သွား ပြီး အားထုတ်မနေကြပါနှင့်၊ အသဲတောင် လဲနိုင်တဲ့ တိုး တက် နေတဲ့ ခေတ်ကြီးဘဲ။ ဆေးရုံကိုသာ သွားပြီး ခွဲထုတ် ပစ်ကြ ပါလို့ ပြောခဲ့ပါတယ်။

ဒါလဲ စဉ်းစားစရာပါတဲ ခင်ဗျာ....

ဒီ-ဆရာတော်များဟာ အနိစ္စလက္ခဏာ ကို ဟောကြား တဲ့အခါ ‘‘မမြဲဘူးလို့’’မဟောကြဘဲ....

‘‘အမြဲမရှိဘူးလို့’’ဟောကြလေတော့၊ ဒီ လို့ ဟောဒါဟာ ဗမာပြည်မှာ ဟောနေကြမှု နှင့် ဆန့်ကျင်တယ်-လို့ တရား နာကြားရစက ကျွန်တော် ယူဆခဲ့ပါတတ်။

ယခုတော့ နိဗ္ဗာန်ရရေးအတွက် လွယ်ကူအောင် ဟော ကြဒါဘဲလို့ လက်ခံလိုက်ပါတော့တယ် ခင်ဗျာ။

ဆရာတော်များက ဒကာလေးတို့ဟာ လောဘ,ဒေါသ တွေကို မကောင်းဘူး လို့တော့ သိကြပါရဲ့၊ အဲဒီ လောဘ ဒေါသ တွေ မဖြစ်ခင် က ‘‘အဖြစ်ကင်းတဲ့’’ သဘော မှန်ကြီး လယ်ပြင် ဆင်သွားသလို အထင် အရှား ရှိပါကလား-လို့ မသိကြဒါက ခက်တယ်လို့ အမိန့်ရှိကြပြန်ပါတယ်။

လွယ်လွယ် သိစရာက တော့ လောဘ ဒေါသ တွေဟာ သူ့အလိုလိုကတော့ ‘‘အဖြစ်’’ ကင်းနေကြတယ်။

အဲဒီ အဖြစ် ကင်းတဲ့ သဘောကြီးကို ဉာဏ် က အမှန် သိသိနေလျှင် နောင် ဖြစ်သင့် ဖြစ်ထိုက်တဲ့ လောဘ ဒေါသ တွေ မဖြစ်နိုင်တော့ပါဘူး။

လောဘ ဒေါသတွေဟာ ဘာကြောင့် ဖြစ်ပေါ် လာကြ သလဲ-ဆိုတော့ “အဖြစ်ကင်းရာကို သိမြင်တဲ့ ဥာဏ်မရှိလို့” ဖြစ်ကြ ဒါပါတဲ့။

ဒကာလေး တို့က ဖြစ်လာကြမှ အနိစ္စ လို့ သိနေကြဒါကိုး အဲဒီ ဉာဏ်ဟာ အလွန်အောက်တန်းကျတဲ့ ဉာဏ်ဘဲ၊ ဥာဏ် ဆိုဒါ မဖြစ်ခင်ကကြိုတင်သိထားရတယ်ဒကာလေးတို့ရဲ့ -တဲ့ ဒါလဲ ဝန်ခံရမှာဘဲ ခင်ဗျာ။

ကျွန်တော်က အခုမရှိဒါတော့ မှန်ပါတယ်ဘုရား....

အကယ်၍ နောက် ဖြစ်လာလျှင် ဘယ်လို လုပ်မလဲ- လို့ ထပ်မံ လျှောက်ထားတော့ .

ဖြစ်က-ပျက်တယ်ဆိုဒါ ဒကာလေးတို့ ယုံကြည် ကြတယ် မဟုတ်လား မေးတော့....

ကျွန်တော်က ယုံကြည်ပါတယ်-လို့ လျှောက်တဲ့ အခါ ဖြစ်က ပျက်တယ်လို့ ယုံကြည် စိတ်ချလျှင် အလုပ် တခု အနေ နှင့် လုပ်စရာတခု မရှိပါဘူး-တဲ့

ဥပမာ နှင့် ပြပုံက တော့ လူတယောက် သေပါပြီ ဆိုနေ မှဘဲ ဘာဖြစ်လို့ နောက်ထပ် ရိုက်သတ်ချင်ရသေးသလဲ-တဲ့ ဒါလဲ ဟုတ်တာပါဘဲ ခင်ဗျာ။

ဒါကတော့ ထားပါတော-ဘုရား.... နောင် လုံးဝ မဖြစ် အောင် ဘယ်လိုလုပ်ရမှာလဲလို့ လျှောက်တဲ့ အခါ

ဆရာတော်များက မဖြစ်အောင် ကတော့ အလုပ်တခု မရှိပါ။ မဖြစ်ရာ အဖြစ်ကင်းရာ သိမြင်တဲ့အကျင့် တခုတော့ ရှိပါတယ်။ ကျင့်၍ နေရပါတယ်-လို့ အဖြေ ပေး ကြ ပြန် ပါတယ်။

လောဘ ဒေါသ သောက ပရိဒေဝတို့ဆိုဒါ သူ့အလိုလို
က ဖြစ်ပြီးသောမရှိကြပါဘူး၊ ဖြစ်ပြီးသား မရှိကြလေတော့
မရှိလျှင် မရှိသလို၊ မရှိတဲ့ မူလအတိုင်း-တိုင်း အလိုက်သင့်
ကလေး နေရုံပါတဲ-လို့ အမိန့်ရှိပါတယ်။

ဒါ့ သို့သော်ပဋိပဒါ - ဒေါ်တဲ အကျင့်ထူး အ ကျင့် မြတ်
ပါတဲဟဲ၊ ဥပမာနှင့် ပြပုံကတော့ လူပျိုဟာ နဂိုကမှ မိန်းမ
မရှိဘဲ ဘာကြောင့် ဇွတ်ကွာချင်ရဒါလဲ-တဲ

ဟဲ ဟဲ-ဟဲ ဒါလဲ အမှန်သားဗျ။

မနေနိုင်လို့ ယူချင်တော့ ကော ဘုရား-လို့ စောဒက
တ င်ပြန်တော့ မနေနိုင်လို့ ယူမိပြန်လျှင်လဲ ကြေနပ်အောင်
လုပ်ကိုင်ကျွေးမွေးကြပေတော့ကွယ်-တဲ

ဟဲ-ဟဲ-ဟဲ ဒါလဲ ထောက်ခံရမှာဘဲ။

အတိုကျဉ်းပြီး လိုရင်းကို ပြောရမယ်ဆိုလျှင်-
ဆရာတော်များက နဂိုက အဖြစ်ကင်းရာ တရားကိုသာအသိ
ခိုင်း အမြင်ခိုင်းပါတယ် ကျွန်တော်တို့က မရှိအောင် မဖြစ်
အောင် လုပ်ချင်နေကြပါတယ်။

ယခု နိဂုံးချုပ် အနေနှင့် ကျွန်တော် အစီရင်ခံချင်ဒါက-
တော့ ကြွလာကြတဲ့ ဓမ္မ-မိတ်ဆွေ များ ဟာ အဖြစ်ကင်းရာ
အမြင်ခိုင်းဒါကို သဘောကျ နှစ်သက်တော်မူကြပါသလား

ဒါမှ မဟုတ် မဖြစ်အောင် အလုပ်ခိုင်းဒါ ကို သဘောကျ
နှစ်သက်တော်မူကြပါသလား....

ဆိုဒါကို မိမိတို့ရဲ့ ကိုယ်ပိုင်ဥာဏ်နှင့် ကိုယ်တိုင်ဆုံးဖြတ်
ပြီး ကြိုက်ရာ ကြိုက်ရာ တရား လိုက်စားကြပါရန် တိုက်
တွန်းခဲ့ပါတယ်ခင်ဗျား။

